

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

2

Second
Research
Congress
of Qom medical student

۲

دومین همایش پژوهشی دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی قم

حیطه های
همایش

طب سنتی
و اسلامی

علوم بالینی

ژنتیک
و علوم پایه پزشکی

بهداشت،
سلامت، تغذیه

مهلت نهایی ارسال چکیده مقالات تا ۳۰ آبان ماه ۹۶ تمدید گردید.

مهلت نهایی ثبت نام آزاد: ۱۰ آذرماه ۹۶

زمان برگزاری: ۷ دی ماه ۹۶

مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارسال چکیده مقالات از طریق ایمیل src@muq.ac.ir

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

دکتر حسین ثقفی: رئیس همایش دانشگاه علوم پزشکی قم

دکتر اعظم مصلحی: دبیر علمی همایش دانشگاه علوم پزشکی قم

زینب حمیدی زاد: دبیر اجرایی همایش دانشگاه علوم پزشکی قم

اعضای کمیته اجرایی همایش دانشگاه علوم پزشکی قم:

دانشکده پزشکی: زهرا روشن روش ، سیدعلی موسوی ، علی منصوری ، ناهید حجتی زاده ، محدثه فرهادی،
فاطمه سادات رضوی نیا ، سمیه سادات رضایی

دانشکده پیراپزشکی: فاطمه رجایی پور، علیرضا اختری، سیدسجاد میری، فاطمه عبایی، راشد قنبری،
میکیبیل افصحی، مهدی مولایی، زهرا شادمانی، محمد جمال باوی ، میعاد شکوری.

دانشکده پرستاری: زینب جلوداری، لیلا اخوان، سمیه بختیاری زاده، محمد رضا فضل الهی، علی درویشی، علی
اکبر احمدی

دانشکده دندانپزشکی: زهرا جعفری ندوشن ، مبین گلستانی

دانشکده بهداشت: فاطمه باقری، آرزو کریمی راد

سایر همکاران :

جناب آقای قنبری ، جناب آقای نعمتی ، جناب آقای عابدی، جناب آقای زند، جناب آقای سعدی، جناب آقای
صادقی، جناب آقای افسر

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
 دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
 مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

اعضای کمیته علمی همایش دانشگاه علوم پزشکی قم:

جناب آقای سجاد رضوان	جناب آقای دکتر محسن رضایی
سرکار خانم طاهره رضانی	جناب آقای دکتر اصغر الهی
سرکار خانم الهام اراضی	سرکار خانم دکتر نرگس اسکندری
جناب آقای دکتر محمدحسین عبدالحمیدی	سرکار خانم دکتر معصومه اکبری
سرکار خانم دکتر فاطمه نوجوان	سرکار خانم دکتر سمیرا خانی
جناب آقای دکتر یزدیان	سرکار خانم دکتر زهرا سرباز حسینی
جناب آقای دکتر حمیدرضا حیدری	جناب آقای دکتر مجید اصغری
جناب آقای دکتر حمید فراهانی	جناب آقای دکتر ابوالفضل محمد بیگی
جناب آقای دکتر ذبیح الله قارلی پور	جناب آقای دکتر احمد راهبر
سرکار خانم دکتر نازنین ضیاء شیخ	جناب آقای دکتر سیامک محبی
جناب آقای دکتر غلام رضا شریفی راد	الاسلامی
سرکار خانم دکتر فاطمه حیدری	جناب آقای مهندس محمد فهیمی نیا
سرکار خانم زینب حمیدی زاد	جناب آقای دکتر مجید عباسی
سرکار خانم دکتر مرضیه رئیسی	حجت الاسلام و المسلمین واشیان
جناب آقای دکتر محسن فارسانی	جناب آقای میثم امیری حسینی
	سرکار خانم دکتر اعظم مصلحی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارتباط سواد سلامت و خود مراقبتی در بیماران دیابتی در ایران: یک مقاله مروری

نسرین شریف زاده^۱، فاطمه السادات ایزدخواه^{۲*}

۱- کارشناس مامایی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی قم

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: امروزه دیابت به عنوان یک مشکل جدی در جهان مطرح گردیده است که در ایران هم شیوع بالایی دارد و عوارضی چون رتینوپاتی، نفروپاتی، نوروپاتی، پای دیابتی و قطع عضو را به دنبال دارد. درمان و پیشگیری از عوارض دیابت با خود مراقبتی روزانه ممکن می گردد. خود مراقبتی شامل اقداماتی چون ارتقای سلامت، اصلاح شیوه زندگی، پیشگیری از بیماری، ارزیابی علائم خطر، حفظ سلامت، درمان بیماری و توان بخشی می باشد. مهمترین دستاورد خودمراقبتی این است که شرکت کنندگان تصمیمات درستی درباره استفاده صحیح از مراقبت های بهداشتی بگیرند و رفتارهای مراقبت از خود را به طور مناسب انتخاب و اجرا کنند. از عوامل موثر بر خودمراقبتی می توان سواد سلامت اشاره کرد. سواد سلامت توانایی به کارگیری مهارت هایی نظیر خواندن، شنیدن و تجزیه و تحلیل و تصمیم گیری مناسب در موقعیت های سلامت است. مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط سواد سلامت و خودمراقبتی در بیماران دیابتی در ایران انجام شد.

روش کار: این مطالعه مروری در نتیجه جستجو در پایگاه های اطلاعاتی sid, magiran, iranmedex, google scholar از تیر ماه سال ۱۳۸۶ تا اسفند ماه سال ۱۳۹۵ در مورد سواد سلامت و خود مراقبتی بیماران دیابتی در ایران بود که حدود ۸۵ مقاله به دست آمد و از میان آن ها ۳۰ مقاله انتخاب شد.

یافته ها: نتایج اکثر مطالعات حاکی از ناکافی بودن سواد سلامت در بین بیماران دیابتی بود. یافته های مطالعه ای بیانگر افزایش خودکارآمدی بیماران دیابتی با افزایش سواد سلامت بود. یک مطالعه نشان داد که بین سواد سلامت ارتباطی و انتقادی با رفتارهای خود مراقبتی تبعیت از رژیم غذایی، انجام فعالیت فیزیکی، پایش قند خون و مراقبت از پا ارتباط معنی داری وجود دارد. از میان ابعاد مختلف سواد سلامت، سواد سلامت ارتباطی پیشگویی کننده بهتری برای انجام رفتارهای خودمراقبتی در بین بیماران دیابتی می باشد. نتایج یک مطالعه حاکی از افزایش خودکارآمدی بیماران دیابتی با افزایش سواد سلامت بود. در یک مطالعه بروی بیماران دیابتی بین سواد سلامت و سلامت عمومی ارتباط معنی داری مشاهده شد. همچنین در مطالعه بروی سالمندان دیابتیک ارتباط معنی داری بین سواد سلامت کافی و بالاتر بودن نمره کیفیت زندگی مشاهده شد. در سالمندان دیابتیک با سواد سلامت کافی تبعیت دارویی، تبعیت از رژیم غذایی و ورزش بالاتر بود و میزان HbA1C به طور معنی داری کمتر بود.

بحث و نتیجه گیری: سواد سلامت در بین اکثر بیماران دیابتی ناکافی و کم است و با توجه بر تاثیر بالا رفتن سواد سلامت بر ارتقای رفتارهای خود مراقبتی در بیماران دیابتی و در نتیجه ارتقای سلامت آن ها، ضرورت توجه به سواد سلامت و اتخاذ راهکارهایی برای بهبود سواد سلامت بیماران در بیمارستان ها، کلینیک ها، بین پزشکان و پرستاران و مراقبان سلامت بیماران دیابتی روشن می گردد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

کلیدواژه ها: سواد سلامت، دیابت، خودمراقبتی

حفظ سلامت اجتماعی زنان در آئینه حجاب از منظر آیات و روایات اسلامی

طاهره رضانی^۱، زهرا دشتی^۲، سمیه سادات رضایی^۳، سیامک محبی^۴*

۱. کارشناس ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۳. دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۴. استادیار، عضو هیأت علمی گروه آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: انسان که در جامعه امروز که دشمنان همه همت‌شان را برای این منوال معطوف دارند و تهاجم فرهنگی و اسلام‌زدایی را با مقابله با حجاب آغاز کرده‌اند، بزرگان و ارگان‌های مذهبی زیادی شروع به مقابله با این حرکت کرده‌اند. این موضوع باعث شد، تا ما نیز برآن شویم با بهره‌گیری از آیات قرآن که سندی محکم‌تر از آن نیست سخن خداوند را در مورد این امر مهم جویا گردیم.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش، محققین با بررسی‌های گسترده و جامع کتابخانه‌ای و جستجوی اینترنتی، آیات و احادیث مرتبط با حجاب را گردآوری نموده و در قالب جدول‌بندی ارائه کرده‌اند و در نهایت با آمار توصیفی نتایج ارائه شده است.

یافته‌ها:

- ۱- «و قل للمؤمنات یغضن من ابصارهن و یحفظن فروجهن و لا یبدین زینتهن الا ما ظهر منها ولیضربن بخمرهن علی جیوبهن و لا یبدین زینتهن الا لبعولتهن...» (سوره نور آیه ۳۰)؛ ای پیامبر به زنان با ایمان بگو چشم‌های خود را (از نگاه به نامحرمان) فروگیرند و دامان خویش را حفظ کنند و زینت خود را آشکار نسازند و اطراف روسری‌های خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشیده شود) و زینت خود را آشکار نسازند، مگر برای شوهران‌شان و سایر افراد محرم‌شان.
 - ۲- در قرآن کریم نیز توصیه می‌کند، زنان خود را بپوشانند، بعد می‌فرماید: «ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین»؛ یعنی این کار برای اینکه به عفاف شناخته شوند و معلوم شود و خود را در اختیار مردان قرار نمی‌دهند، بهتر است. (سوره احزاب آیه ۵۹)
 - ۳- فَلَمَّا ذَاتَا الشَّجَرِ بَدَت لِهَمَا سَوَاتِهِمَا وَ طَفِقَا یَخْصِفَانِ عَلَیْمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ...؛ چون از آن تناول کردند زشتی‌های‌شان آشکار شد و برآن شدند تا از برگ درختان بهشت، خود را بپوشانند...» (سوره اعراف آیه ۲۲)
 - ۴- امام صادق (ع): برای زن مسلمان جایز نیست که روسری و پیراهنی بر تن کند که بدنش را نپوشاند. (وسائل الشیعه/ ج ۳/ ص ۲۸۱)
 - ۵- حضرت علی (ع): عفت، ریشه و اساس تمام خوبی‌هاست. (میزان الحکمه ج ۱۶/ ص ۳۹)
 - ۶- امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: «نهی ان تتزین المرءة لغير زوجها فان فعلت کان حقا علی الله ان یحرقها بالنار»؛ پیامبر (ص) زن را از اینکه برای فرد اجنبی زینت کند، نهی فرموده و اگر چنین کرد، حق است که خداوند او را در آتش بسوزاند». (المیزان/ ج ۸/ ص ۸۲)
- نتیجه‌گیری:** منظور از حجاب برای زن، این است که زن در معاشرت با مرد نامحرم بدن خود را بپوشاند و خودنمایی نکند. بنابراینچه از آیه به دست می‌آید. اگر زنی حجابش را رعایت کرد، در جامعه به عنوان زنی پاکدامن شناخته می‌شود و از برخی مشکلات و خطرات محفوظ می‌شود. از این رو حجاب، محدودیت نیست بلکه مصونیت است و با رعایت حجاب بهداشت روانی جامعه تأمین می‌شود و علاوه بر اینکه خود زن‌ها از آرامش روانی برخوردار می‌شوند، برای مردان جامعه هم این آرامش را به ارمغان می‌آورند و دست و چشم طمع‌ورزان آلوده را هم کوتاه می‌کنند و از طرفی باعث تحکیم خانواده‌ها می‌شوند و از تزلزل نظام خانواده جلوگیری می‌کند. یعنی این کار برای اینکه به عفاف شناخته شوند و معلوم شود و خود را در اختیار مردان قرار نمی‌دهند، بهتر است.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

واژگان کلیدی: سلامت اجتماعی، حجاب، آیات و روایات اسلامی

بررسی کاربرد تئوری رفتار برنامه ریزی شده در پیش بینی قصد تغذیه انحصاری با شیر مادر تا پایان شش ماهگی در زنان باردار شهر قم در سال ۱۳۹۳

طاهره رحیمی^۱، رضا فاریابی^۱، طاهره دهداری^۲، لیلا قزوینیان^۳

۱. دانشجوی دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران
۲. استادیار آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران
۳. مرکز بهداشت، کارشناس بهداشت، شهرستان قم، قم، ایران

سابقه و هدف: با وجود تلاش های جهانی برای افزایش تغذیه انحصاری با شیر مادر، این میزان همچنان نامطلوب به نظر می رسد. مطالعه حاضر به تعیین کارایی تئوری رفتار برنامه ریزی شده در پیش بینی قصد تغذیه انحصاری با شیر مادر تا پایان شش ماهگی در زنان باردار شهر قم در سال ۱۳۹۳ پرداخته است.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی است که بر روی ۲۴۰ زن باردار شهر قم در سال ۱۳۹۳ صورت پذیرفته است. نمونه گیری به روش چند مرحله ای انجام شد. داده ها توسط پرسشنامه محقق ساخته جمع آوری و با استفاده از آزمون های آماری همبستگی، آنالیز واریانس، آزمون تی مستقل و رگرسیون خطی تحلیل شدند.

یافته ها: یافته های مطالعه نشان داد که ۹۲/۵ درصد از مادران باردار قصد تغذیه انحصاری با شیر مادر تا پایان شش ماهگی پس از زایمان داشتند. هر سه سازه نگرش ($r=0.63, p<0.0001$)، هنجارهای انتزاعی ($r=0.38, p<0.0001$) و کنترل رفتاری درک شده ($r=0.42, p<0.0001$) همبستگی معنی داری با قصد نشان دادند. از بین متغیرهای وارد شده به مدل رگرسیونی، نگرش و کنترل رفتاری درک شده توانستند ۴۳ درصد تغییرات قصد تغذیه انحصاری در زنان باردار را پیش بینی کنند.
($F=60.75, R=0.66, R^2=0.43$)

نتیجه گیری: از آنجا که نگرش و کنترل رفتاری درک شده پیش بینی کننده های مناسبی برای قصد تغذیه انحصاری می باشند؛ در نظر گرفتن چنین عواملی در مداخلات آموزش شیردهی در دوران بارداری ضروری می نماید.

کلید واژه ها: تغذیه انحصاری با شیر مادر، تئوری رفتار برنامه ریزی شده، زنان باردار

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی آگاهی و نگرش و عملکرد سالمندان شهرستان کاشان در خصوص خود درمانی

ذبیح اله قارلی پور^۱، اکرم مهتری طاهری^{۲*}

۱. استادیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: خود درمانی، مصرف داروها بدون تجویز، تشخیص یا نظارت پزشک است و یک مشکل بهداشت عمومی در سرتا سر دنیا به ویژه در کشورهای در حال توسعه است که میزان بالاتری از مقاومت دارویی در آنها وجود دارد. سالمندان به دلیل ابتلای بیشتر به بیماری ها، یکی از گروه های جمعیتی هستند که اقدام به مصرف خود سرانه داروها می کنند و می توانند در آنها عواقب جدی داشته باشد. در این پژوهش آگاهی، نگرش و عملکرد سالمندان در خصوص مصرف خود سرانه دارو مورد بررسی قرار گرفتند.

مواد و روش ها: در این پژوهش توصیفی تحلیلی مقطعی، ۱۸۰ سالمند شهرستان کاشان به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات، پرسش نامه های آگاهی و نگرش مشتمل بر ۳۷ سوال و چک لیست عملکرد در خصوص مصرف خود سرانه دارو بود. روایی و پایایی پرسشنامه به روش های علمی تایید شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و از طریق آزمون های آماری ANOVA، کای دو، تی مستقل و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: میانگین سنی سالمندان $67/23 \pm 5/29$ بود. ۲۶/۷ درصد بازنشسته و ۳۵/۶ درصد تحصیلات ابتدایی و ۸۸/۳ درصد بیمه داشتند. ۷۶/۷ درصد سالمندان در منزل دارو نگه می داشتند. ۶۴/۴ درصد داروهای مصرف شده به صورت خوددرمانی، مسکن ها و ۴۹/۲ درصد مربوط به قرص و شربت سرما خوردگی بودند. میانگین نمره آگاهی در مورد خوددرمانی و عوارض آن $43/32 \pm 5/9$ و نمره نگرش $52/75 \pm 7/8$ بود. در زمینه عملکرد ۸۰/۵ درصد از سالمندان در ۶ ماه گذشته حداقل در مورد یک بیماری خود درمانی داشتند. بین جنسیت، وضعیت تاهل، سطح تحصیلات و تعداد فرزندان با خود درمانی ارتباط معنی داری وجود داشت. مهم ترین علت خوددرمانی، تجربه بهبودی قبلی و در دسترس بودن داروها ذکر شد.

نتیجه گیری: با توجه به عوارض نامطلوب مصرف خودسرانه داروها و شیوع بالای خوددرمانی در میان سالمندان، طراحی یک برنامه آموزشی برای تغییر آگاهی و اعتقادات سالمندان در رابطه با خوددرمانی توصیه می شود.

واژگان کلیدی: آگاهی، نگرش، عملکرد، خود درمانی، سالمندان

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی فراوانی خشونت بیماران و همراهان در برابر پرستاران و عوامل مرتبط با آن در مرکز آموزشی و درمانی منتخب در
تهران در سال ۱۳۹۵

مهسا بشارتی، سجاد رضوان*، عنایت نوری

دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

پیش زمینه و هدف: خشونت محیط کار موضوعی نگران کننده برای هر فرد و هر سازمانی است و حرفه پرستاری یکی از مشاغلی است که بیشترین خطر مورد خشونت قرار گرفتن را دارد. لذا این مطالعه با هدف بررسی فراوانی خشونت بیماران و همراهان در برابر پرستاران و عوامل مرتبط با آن انجام شده است.

مواد و روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی است که بصورت سرشماری بر روی ۲۰۳ نفر از پرستاران شاغل در بخش های مرکز آموزشی درمانی شهدای هفتم تیر تهران در سال ۱۳۹۵ انجام گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد شده مربوط به خشونت محل کار در واحد های سلامت، مشتمل بر ۶ بخش (اطلاعات جمعیت شناختی، سوء رفتار کلامی، تهدید، ضرب و جرح جسمی، آزار و اذیت جنسی و آزار و اذیت نژادی) بود که توسط پرستاران تکمیل گردید. جهت تجزیه تحلیل داده ها از آزمون های آماری توصیفی و تحلیل در نرم افزار Spss نسخه ۲۰ استفاده شد.

بحث: ۷۴٫۱٪ (۱۲۳ نفر) از پرستاران در طول دوره ی کار خود مورد خشونت قرار گرفته بودند. سوء رفتار کلامی و تهدید به ترتیب با فراوانی ۹۵٫۱٪ (۱۱۷ نفر) و ۴۲٫۳٪ (۵۲ نفر) دارای بیشترین رخداد و خشونت های جسمی، جنسی و نژادی به ترتیب با ۸٫۹٪ در صد (۱۱ نفر)، ۴٫۱٪ (۵ نفر) و ۳٫۲٪ (۴ نفر) کمترین خشونت وارده نسبت به پرستاران بودند. همچنین بین قومیت پرستاران و سوء رفتار کلامی ($p=0.0092$)، وضعیت تاهل و تهدید ($P=0.0134$) ارتباط معناداری وجود دارد. به این ترتیب که پرستارانی که قومیت فارس داشتند بیشتر مورد سوء رفتار کلامی قرار گرفتند و پرستاران متاهل بیشتر مورد تهدید واقع شدند.

نتیجه گیری: نتایج تایید کننده ی شیوع بالای خشونت محل کار علیه پرستاران است. لذا جهت کاهش خطرات و تهدیدات ناشی از خشونت در محیط بیمارستان اتخاذ یک رویکرد پیشگیرانه، مشارکتی و رویه های مناسب گزارش و پیگیری خشونت و آموزش همگانی مفید به نظر می رسد.

واژگان کلیدی: خشونت، بیماران، پرستار، بیمارستان

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارتباط نگرش و توانایی معنوی با تمایل به اعتیاد در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم

زهرا علی اکبرزاده آرانی، فهیمه حمزه ای

^۱ عضو هیئت علمی گروه اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
^۱ دانشجوی کارشناسی اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

زمینه: مصرف مواد مخدر یکی از معضلات جامعه جهانی است که با توجه به ویژگی های خاص فردی، اجتماعی و شخصیتی افراد جوامع، باعث بروز مشکلاتی جبران ناپذیر می شود. هدف این مطالعه بررسی ارتباط بین نگرش معنوی و تمایل به اعتیاد در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم بود.

روش: این مطالعه یک مطالعه توصیفی - تحلیلی از نوع مقطعی است. جمعیت آماری شامل همه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم در نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۵-۹۴ بود. ۲۲۰ نمونه از طریق نمونه گیری تصادفی منظم انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه دموگرافیک، پرسشنامه نگرش و توانایی معنوی (۴۳ گویه و ۲ خرده مقیاس نگرش معنوی " ۲۴ سوال" و توانایی معنوی " ۱۹ سوال") و پرسشنامه آمادگی به اعتیاد (۳۶ ماده به اضافه ۵ ماده دروغ سنج) بود. داده ها از با استفاده از فراوانی، درصد، همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی در نرم افزار SPSS آنالیز شد.

یافته ها: نتایج نشان داد که بین نگرش معنوی و توانایی معنوی با تمایل به اعتیاد در بین دانشجویان ارتباط معنا داری در جهت معکوس وجود دارد ($p < 0/001, R = -0/25$)، ($p < 0/001, R = -0/16$). همبستگی بین نگرش معنوی و توانایی معنوی ارتباط مستقیم معنا داری مشاهده شد ($p < 0/009, R = 0/76$).

نتیجه: افزایش نگرش معنوی و توانایی معنوی با کاهش گرایش به اعتیاد در دانشجویان همراه است. برنامه ریزی برای رشد معنویت در زندگی دانشجویان مانعی در برابر رفتن به سوی اعتیاد در زمان مواجهه با رویدادهای استرس آور می باشد.

کلید واژه ها: اعتیاد، نگرش معنوی، توانایی معنوی، دانشجو

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

جایگاه بهداشت فردی در نظر اسلام

اللهم اعطني السعته في الرزق...والصعته في الجسم و القوه في البدن

دعای ابوحمزه ثمالی

فاطمه السادات ایزدخواه^۱، رقیه محمد پور^{۱*}، زینب غلامرضایی^۱

۱- دانشجوی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: اسلام، راهنمای مطمئن انسان در تمام ابعاد زندگی درباره اصول کلی طب و بهداشت، دستوراتی به مسلمانان می دهد. قرآن مجید برخی امور را حرام و بعضی دیگر را مباح و حلال دانسته است و پیروان خود را برای زیستن در محیط پاک و مطمئن به حفظ بهداشت فردی و اجتماعی فرا می خواند. دین مقدس اسلام حاوی نکات غنی و ظریف از بهداشت کامل در زندگی فردی و اجتماعی است و عمل به این توصیه های فردی و اجتماعی ضامن سلامت اوست. با نگاهی به احکام اسلام در می یابیم که بهداشت حقیقتاً جزئی از معارف اسلامی است و انتظار می رود که این احکام و معارف اهل ایمان را به بالاترین سطح بهداشت نایل سازد. سلامت به طور کلی خود مقدمه لازم برای انجام وظایف دینی و حفظ کیان اعتقاد و عزت مسلمانان جهان است. البته در اسلام حفظ سلامتی این نعمت ارزشمند الهی بر همگان واجب است و حضرت رسول می فرماید: «دو نعمت است که مردم قدر آنرا نمیدانند، یکی سلامتی و دیگری جوانی» برای تحقق این امر راهکارهای ویژه ای خواه در قالب احکام تکلیفی و خواه در قالب فقهی در زیر بنای اندیشه اسلامی ارائه شده است. این در حالی است که هیچ مکتب فکری، به اندازه اسلام برای بهداشت زمینه رشد و شکوفایی فراهم نکرده است.

روش تحقیق: این مطالعه با هدف بررسی اهمیت سلامت بهداشت فردی از نظر فقه، آیات و احادیث اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است و در راستای دستیابی به این اطلاعات از منابع اطلاعاتی مدون، کتابخانه ها و اینترنت استفاده شده است.

نتایج: قد جئکم من الله نور و کتاب مبین یهدی به الله من اتبع رضوانه سبیل السلام: آیات ۱۵ و ۱۶ سوره مائده : به تحقیق از سوی خدا برای شما نورو کتاب آشکار آمده است که پروردگار به وسیله آن کسی را که خشنودی پروردگار را پیروی می کند به راههای سلامت هدایت می نماید.

امیرالمومنین(ع): ترک الخطیئته اسیر من طلب التوبه: تحف العقول صفحه ۲۰۶ : گناه نکردن از توبه کردن آسانتر است.

العجب لغفلته الحساد عن السلامة الاجساد: از اینکه حسودان در فکر سلامتی خویش نیستند، سخت در شگفتم.

من صح فیها امن و من مرض فیها ندم: بحار الانوار جلد ۷۸ صفحه ۳۷ : یعنی هرکس در دنیا سلامت باشد در ایمنی است و کسی که در آن بیمار باشد (سلامت خود را از دست بدهد) پشیمان خواهد شد. واقعیت این است که با آن همه تأکیدات و پشتوانه های دینی ، متأسفانه امروزه جوامع اسلامی در زمینه بهداشت در جایگاه شایسته ای قرار ندارد و این ، نتیجه ی غفلتی است که همانند دیگر زمینه ها در زمینه بهداشت نیز اتفاق افتاده است.

بحث: در آیین مقدس اسلام بر خلاف بسیاری از آیین های دیگر بدن آدمی مورد تحقیر نیست. اسلام بدن انسان را چیزی بی ارزش نمی شمارد، زیرا بدن انسان ابزار تکامل روح است، تحقیر بدن در حکم تحقیر شخصیت آدمی است و کسی که مرتکب این عمل شود، مستوجب کیفر است. جایگاه والای انسان در آفرینش و احراز خلیفته الهی و بالاخره هدفمندی خلقت همه به آدمی این اندیشه را القا میکند که هرگز سزاوار نیست در تامین سلامت و حیات انسان کوتاهی شود. بهداشتی که در فرهنگ اسلامی پیش بینی شده دارای ویژگی های ذیل است:

۱- مطابق با فطرت ۲- تاکید بر پیشگیری ۳- نوآوری و بازآموزی مستمر ۴- جهت گیری تکاملی ۵- جامعیت ۶- کل نگر

شیخ طوسی از امام جعفر صادق نقل کرده اند: خداوند زیبایی و پاکیزگی را دوست دارد و بد حالی را ناپسند می داند.

واژه های کلیدی: اسلام، سلامتی، بهداشت فردی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

لزوم توجه به سلامت روان در معضلات اجتماعی از منظر قرآن

فاطمه سادات رضوی نیا^۱، سروش شریفی مقدم^۱، زهرا روشن روش^۱، مرضیه شاه سیاه^۲، سیامک محبی^{۳*}

۱. دانشجوی دکتری حرفه‌ای- عضو کمیته تحقیقات دانشجویی- دانشگاه علوم پزشکی قم- قم- ایران
۲. دانشجوی دکتری مطالعات زنان- دانشگاه ادیان و مذاهب- قم- ایران
۳. گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

چکیده

مقدمه: دین مقدس اسلام به عنوان کامل‌ترین ادیان به کلیه جوانب مادی، روحی فردی و اجتماعی بشر توجه داشته است. در این راستا اعتقاد به الطاف الهی و روز رستاخیز در زندگی افراد مومن همیشه می‌تواند به عنوان پایگاهی مطمئن سلامت روح و آرامش خاطر وی را در افق روشن، مطمئن و قابل پذیرش زمینه‌سازی نموده و عوارض ناشی از رویدادهای ناخوشایند را در مورد آن‌ها پیشگیری کند.

روش تحقیق: این مطالعه با هدف بررسی سلامت روانی از نظر فقه، آیات و احادیث اسلامی مورد بررسی قرار گرفته است و در راستای دستیابی به این اطلاعات از منابع اطلاعاتی مدون، کتابخانه‌ها و اینترنت استفاده شده است. که به برخی از این نتایج در زیر اشاره شده است.

نتایج:

۱. کسانی که ایمان آورده‌اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می‌گیرد بدانند که با یاد خداست که دل‌ها آرام می‌گیرد (آیه ۲۸ سوره رعد)
۲. پرهیزگاران هرگاه خیالی شیطانی عارضشان شود یاد خدا کنند آنگاه دیده‌ور شوند (آیه ۲۰۱ سوره اعراف)
۳. مثل کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند که خداوند خودشان را از یادشان برده است (آیه ۱۹ سوره حشر)
۴. مردمی که به خدا و روز جزا ایمان داشته و نیکوکاری بودن را عامل دور ماندن از بیم و اندوه دانسته است (آیه ۱۱۲ سوره بقره)
۵. آن‌ها که محبت خداوند را در دل داشته و او را پروردگار خود دانسته و بر گفته خویش پایداری کردند بیم و اندوهی برایشان نیست (آیه ۶۲ سوره یونس، آیه ۱۳ سوره احقاف)
۶. همانا کسانی که ایمان آوردند و عمل صالح انجام دادند و نماز را به پا داشتند و زکات پرداختند برای آن‌ها نزد پروردگارشان اجری است و نه ترسی بر آن‌هاست و نه اندوهگین می‌شوند (آیه ۲۷۷ سوره بقره)
۷. هر کس که رهنمود مرا پیروی کند نه گمراه می‌شود و نه در رنج افتد و هر کس از یاد ما دل برگرداند زندگی بر او تنگ شود (آیه ۱۲۳ و ۱۲۴ سوره طه)
۸. در حالی که افراد تحت ولایت الهی آرامش روانی دارند (آیه ۱۶۹ سوره اعراف)

بحث و نتیجه‌گیری: شخصیت بهنجار از نظر اسلام شخصیتی است که جسم و روح او متعادل باشد و نیازهای هر کدام ارضا شود. انسانی که دارای شخصیت بهنجار است به جسم و سلامت و نیرومندی آن اهمیت می‌دهد و نیازهای آن را در حدی که شارع مقدس روا می‌داند برآورده می‌سازد و همزمان با آن به خدا ایمان می‌آورد و عبادت و اموری را که موجب رضایت خدا هستند انجام می‌دهد و از اعمالی که موجب خشم خدا می‌شود اجتناب می‌کند. افرادی که پایبندی‌های معنوی نداشته و از باورهای دینی در برابر مسائل و مشکلات عصر حاضر مضطرب و نگران می‌شوند تکیه گاهی که بتواند در جهت تامین بهداشت روانی آنها را حمایت کند، ندارند.

کلمات کلیدی: سلامت روان، معضلات اجتماعی، قرآن

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

لزوم توجه به آموزش های اثربخش در تغییر رفتار بیماران دیابتی مبتنی بر مدل های رفتاری

آرزو کریمی راد، سیامک محبی

دیابت جز بیماری های متابولیک است که علت آن بالا رفتن سطح سرمی گلوکز خون می باشد. این بیماری به علت اختلال در کارکرد پانکراس، کاهش ترشح انسولین موجب افزایش مزمن گلوکز خون و اختلال در سوخت و ساز کربوهیدرات، چربی، پروتئین می گردد. دیابت جز بیماری های پیشرونده است که باعث ناتوانی، مشکلات جسمانی و روانی و مرگ زودرس می گردد و همچنین عامل اصلی نابینایی، بیماریهای قلبی عروقی، بیماری کلیوی پیشرفته و قطع عضو در سنین فعال، رتینوپاتی و نفروپاتی و ... می باشد. دیابت علاوه بر مشکلات جسمانی باعث مشکلات روانشناختی چون افسردگی، اضطراب، ناامیدی، احساس گناه، هیجان های منفی و ... می گردد. این بیماری روی کیفیت زندگی، رفتار و نگرش فرد تاثیر گذار است کیفیت زندگی دربرگیرنده بخش های روانشناختی، عملکرد اجتماعی و درک فرد است. فشار روانی ناشی از دیابت علاوه بر اثرات جسمانی دارای عوارض روانی و رفتاری نامطلوبی است که درمان و کنترل دیابت را دشوار می سازد. به طور کلی برای کنترل افراد دیابتی به تغییراتی اساسی در شیوه ی زندگی و رفتارهای اونیاز است. همچنین باید تغییراتی در برنامه ی تغذیه ای بیمار ایجاد شده و برخی از متخصصان عقیده دارند که در کنار این موارد فعالیت جسمانی و ورزش نیز در کنترل قند خون لازم است. نتایج مطالعات نشان داده اند که آموزش کافی و مشاوره ی خوب می تواند پیامد بالینی افراد دیابتی را بهبود ببخشد.

طبق نظر WHO: آموزش پایه و اساس درمان افرادی که بیماری مزمنی مثل دیابت دارند می باشند. مداخله های آموزشی باعث افزایش دانش، نگرش، سطح آگاهی و درک افراد نسبت به بیماری می گردد و به تبع فرد را در بهبود بیماری کمک می کند. برای آموزش به افراد دیابتی باید آموزش هایی استفاده شود که خودبیماران نیز مشارکت بیشتری داشته باشند و همچنین از روشهای قابل فهم و متناسب با سن افراد استفاده شود. یکسری از تحقیقات نقش آموزش مداخلات روانشناختی در دیابت را بررسی کرده اند و نشان داده اند مداخلاتی که به منظور تغییر رفتار صورت می گیرند در ارتقای توانایی های خودمراقبتی و کنترل دیابت موثر بوده و باعث ارتقای کیفیت زندگی مبتلایان به دیابت می گردد و هم چنین آموزشهای روان درمانی یکی از آموزش هایی است که در بیمار یهای مزمن می تواند باعث کاهش هزینه های پزشکی شده و سلامت روانی بیماران مبتلا به بیماری های مزمن به خصوص افراد دیابتی را افزایش دهد. دوازده امامی و همکارانش در پژوهش خود با عنوان اثربخشی آموزش بر مدیریت استرس با رویکرد شناختی - رفتاری بر کنترل قندخون، پریشانی، روانشناختی و کیفیت زندگی در بیماران دیابتی نوع دو نشان داده اند که این آموزش اضطراب، افسردگی و استرس را در بیماران به طور معنی داری کاهش می دهد. ولچن و همکارانش نیز در تحقیقاتی با عنوان تأثیر درمان شناختی - رفتاری بر سبک زندگی به منظور کنترل دیابت در افراد دیابتی نوع دو نشان دادند که درمان شناختی - رفتاری سلامت عمومی افراد دیابتی را افزایش می دهند.

با توجه به مطالبی که گفته شد برای توضیح وضعیت رفتارهای پیشگیری کننده دیابت نوع دو در افراد در معرض خطر از مدل های اعتقاد بهداشتی استفاده می شود در این خصوص باید گفت این یکی از نظریه های تحلیل رفتار می باشد و براساس این مدل فرد در ابتدا باید در برابر مسئله احساس خطر نماید و سپس عمق این خطر و جدی بودن آن را درک نماید و در صورت مثبت بودن راههای پیشگیری و کنترل آن را آموزش ببیند.

روش بررسی: مطالعه ی انجام شده از نوع مطالعه مروری نقلی (narrative review) میباشد که مقالات با استفاده از بانک های اطلاعاتی و موتورهای جستجوی علمی نظیر google scholar-pubmed-medex iran با استفاده از کلمات کلیدی دیابت، آموزش و مدل رفتاری

انتخاب شده و قابل دسترسی می باشد. بازه ی زمانی مقالات مورد استفاده از سال 2003 تا 2016 میلادی است که اکثریت مقالات به زبان فارسی بوده و تنها معدودی از آنها به زبان انگلیسی منتشر شده بودند .

بحث و نتیجه گیری : طبق نتایج مقالات مداخلات آموزشی بخصوص روان درمانگری و درمانگری های شناختی - رفتاری و مدل های رفتاری در بهبود علائم جسمی و روانی کمک کننده اند و در افراد دیابتی که از افسردگی و اضطراب و ناراحتی های هیجانی رنج می برند بیشترین تاثیر را دارد. در نتیجه طبق تحقیقات و مقالات مداخلات آموزشی بر اساس مدل های رفتاری خاص در تغییر رفتار، نگرش، شناخت و درک افراد دیابتی بسیار موثر بوده و به طور کلی کیفیت زندگی آن هارا تحت تاثیر قرار می دهد و مبتلایان دیابتی با آموزشهای روان درمانی می توانند هیجان های مثبت و منفی خود را کنترل کنند و رفتار خود را تغییر داده و بهتر می توانند با بیماری مواجه داشته و کنار بیایند و با مداخلات روانشناختی انگیزه ی فرد برای اجرای رفتار های خودمراقبتی نیز بیشتر می شود و با خودکارآمدی و عزت نفس بالا فرد بهتر می تواند بیماری و درمان را منطبق کند.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی دیدگاه دانشجویان در خصوص عوامل مؤثر بر حضور در کلاس درس نظری در دانشگاه علوم پزشکی قم

حوریه رحیمی نیا^۱، الهه رحیمی نیا^{۲*}

۱- کارشناس بهداشت عمومی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲- دانشجوی دکتری آموزش پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

زمینه و هدف: یکی از پایه های یادگیری و درک و فهم مطالب درسی، حضور به موقع دانشجویان در کلاس های درسی می باشد. با توجه به پیچیدگی تاثیر هر یک از عوامل مؤثر بر روی حضور دانشجویان در کلاس های درس و هم چنین توجه به این نکته که حضور فعالانه دانشجویان به علت تعامل و ارتباط مثبت با اساتید نه تنها انگیزه بیشتری برای یادگیری را در آن ها ایجاد می کند بلکه در انجام فعالیت های محوله آینده به آن ها نیز مؤثر واقع می شود لذا بر آن شدیم تا وضعیت عوامل مؤثر بر حضور در کلاس را از منظر دانشجویان بررسی نماییم.

مواد و روش ها: این مطالعه توصیفی- مقطعی در سال ۹۵ با استفاده از پرسشنامه دو قسمتی که شامل مشخصات دموگرافیک و عوامل مؤثر بر حضور در کلاس درس، به روش نمونه گیری سهمیه ای بر روی ۳۰۰ نفر از دانشجویان انجام شد. داده های آماری با استفاده از آمار توصیفی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سنی دانشجویان $21/26 \pm 4/75$ سال و میانگین معدل تحصیلی $1/44 \pm 16/88$ بود که اکثر دانشجویان مجرد ($75/3\%$) و در مقطع کارشناسی ($60/2\%$) بودند. از بین عوامل مؤثر بر حضور در کلاس های درس، بیشترین نقش را عامل "تسلط استاد بر مطالب درسی" با میانگین $4/52 \pm 0/71$ و کمترین نقش را عامل "شرکت در کلاس به عنوان وظیفه" با میانگین $1/12 \pm 3/52$ در حضور دانشجویان به خود اختصاص دادند.

نتیجه گیری: طبق نتایج مطالعه، لذا انجام فعالیت هایی هم چون افزایش میزان تسلط استاد، انتخاب روش تدریس متناسب با محتوای درسی و مشارکت دادن دانشجویان در مباحث درسی، در راستای افزایش انگیزه حضور دانشجویان از سوی مدرسین و مسئولین آموزشی می تواند مؤثر واقع گردد.

کلید واژه: حضور، عوامل مؤثر، کلاس درس، دانشجو

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارزیابی کیفیت خدمات آموزشی از دیدگاه دانشجویان دانشکده بهداشت در دانشگاه علوم پزشکی قم بر اساس مدل سروکوال

حوریه رحیمی نیا^۱، الهه رحیمی نیا^۲، پریسا صراف^۱

۱- کارشناس بهداشت عمومی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲- دانشجوی دکتری آموزش پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

زمینه و هدف: آموزش، نیروی محرکه ی قوی در ایجاد تحولات اجتماعی و مهارت های ضروری در جهت ایجاد جامعه ای نو و توسعه یافته محسوب می شود و همچنین نقش وسیعی در رشد اطلاعات و ارتباطات دارد با توجه به اهمیت شناخت هر دو دسته ادراکات و انتظارات دانشجویان به عنوان مشتریان داخلی نظام آموزش و شناسایی نقاط ضعف و قوت خدمات آموزشی در راستای افزایش کیفیت خدمات لذا برآن شدیم وضعیت کیفیت خدمات آموزشی را از منظر دانشجویان بررسی نماییم.

مواد و روش ها: این مطالعه توصیفی- مقطعی در سال ۹۵ با استفاده از پرسشنامه دو قسمتی که شامل مشخصات دموگرافیک و پرسشنامه SERVQUAL، به روش نمونه گیری در دسترس بر روی ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشکده بهداشت انجام شد. داده های آماری با استفاده از آمار توصیفی و آزمون تی زوجی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد سطح انتظار دانشجویان در هر ۵ بعد بالاتر از سطح ادراک آن ها بود. همچنین در همه ابعاد کیفیت خدمات آموزشی بین انتظارات دانشجویان و ادراکات آن ها شکاف منفی وجود داشت و بیشترین میانگین شکاف کیفیت مربوط به بعد ملموس (۱/۰۵-) و کمترین میانگین شکاف مربوط به بعد اطمینان (۰/۷۶-) بود.

نتیجه گیری: طبق نتایج مطالعه، برنامه ریزی در جهت برگزاری کارگاه های آموزشی در راستای به کارگیری شیوه های نوین آموزشی، ارتقای مهارت های فنی و افزایش مهارت های ارتباطی کارکنان، اساتید مشاور و اعضای هیئت علمی پیشنهاد می گردد، هم چنین اقدامات لازم توسط مسئولین در جهت بهبود وضعیت ظاهری، تجهیزات و مواد آموزشی تا حد امکان انجام شود.

کلید واژه: آموزش، کیفیت، دانشجویان، مدل سروکوال

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی نگرش دانشجویان دندانپزشکی نسبت به پژوهش در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۶

زهره جعفری ندوشن^{۱*}، خدیجه علی پور^۲، سیامک محبی^۳، مسیح کسای^۱

^۱ دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

^۲ کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی در شاخه ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

^۳ استادیار آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه: پژوهش موجب پیشرفت علوم در تاریخ بوده است. پژوهش در حوزه های علوم پزشکی نقش بسزایی در پیشبرد درمان و ارتقاء سلامت دارد. تعیین نگرش دانشجویان، نسبت به انجام پژوهش و فعالیت های تحقیقاتی، مبنایی جهت مداخلات آینده در راستای تغییر و بهبود این نگرش را فراهم می نماید. بر این اساس در مطالعه حاضر نگرش دانشجویان دندانپزشکی نسبت به پژوهش در دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم ارزیابی شد.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی است که بر ۵۳ دانشجوی شاغل به تحصیل رشته دندانپزشکی که به روش نمونه گیری چندمرحله ای از بین ورودیهای مختلف در سال ۱۳۹۶ انجام شد. ابزار جمع آوری اطلاعات در این مطالعه پرسشنامه ۳۵ سوالی است که روایی و پایایی آن مورد بررسی قرار گرفته است. برای تحلیل داده ها از آزمون های آماری ANOVA، T-test و ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. سطح معنی داری در این مطالعه کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: در این مطالعه ۵۰٪ از نمونه های مورد مطالعه مذکر و میانگین سن $22/35 \pm 3/43$ بود. بین جنس و دیدگاه دانشجویان نسبت به پژوهش تفاوت معنی داری مشاهده شد ($p=0/027$). همچنین دانشجویانی که در ترم های پایین تر بودند علاقه و نگرش مثبت بیشتری به انجام پژوهش نسبت به دانشجویانی که در مرحله اتمام دوره تحصیلی بودند داشتند ($p=0/016$). بین معدل کل بالای دانشجویان و انجام پژوهش ارتباط معنی دار مشاهده شد ($p=0/031$). همچنین بین سن و نگرش به پژوهش رابطه معنی دار معکوس مشاهده شد ($p=0/001$) و $r=0/312$.

نتیجه گیری: دانشجویان دید کلی مثبتی نسبت به پژوهش داشتند؛ اما علاقه مند به انجام کار پژوهشی در فعالیت آتی خود نبودند و تمایل دانشجویان برای انجام تحقیق در علوم بالینی بیشتر نسبت به تحقیق در علوم پایه بود.

کلیدواژه ها: پژوهش، دانشجویان دندانپزشکی، نگرش

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارزیابی خودمراقبتی بیماران مبتلا به فشارخون بالا در شهر قم در سال ۱۳۹۵

سجاد رضوان ، مهسا بشارتی*

دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: آگاهی تغذیه ای و سایر عوامل مؤثر بر فشارخون و درک خودمراقبتی در بیماری پرفشاری خون به عنوان عاملی محوری برای کنترل فشارخون اهمیت ویژه ای دارد و این مطالعه با هدف بررسی عوامل مؤثر بر خودمراقبتی بیماران مبتلا به فشارخون بالا انجام شد.

روش بررسی: در یک مطالعه توصیفی تحلیلی مقطعی تعداد ۳۱۵ نفر از بیماران مبتلا به فشارخون بالا در شهر قم در سال ۹۵ به روش نمونه گیری آسان از بین بیماران مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسش نامه دو قسمتی شامل اطلاعات دموگرافیک و قسمت خودمراقبتی بود. داده ها با استفاده از نرم افزار spss19 و آزمون های T مستقل و همبستگی پیرسون و Anova با در نظر گرفتن سطح معنی داری ۰/۰۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین سن بیماران ۵۳/۵۹ سال و مدت ابتلا به این بیماری ۷/۵۴ سال بود. فقط ۵/۱ درصد بیماران کل طول هفته نمک را از سر سفره خود حذف کرده بودند و ۲۷/۹ درصد بیماران در هیچ کدام از فعالیت های ورزشی در طول هفته شرکت نمی کردند و ۴/۱ درصد هیچ گاه داروهای خود را در به موقع مصرف نکرده بودند. ۲۷/۹ درصد وضعیت خودمراقبتی آنها ضعیف و ۶۸/۶ درصد متوسط و ۳/۵ درصد خوب بود. میانگین نمره خودمراقبتی تفاوت معنی داری با جنس و وضعیت تأهل و سابقه خانوادگی نداشت ولی تفاوت معنی داری با تحصیلات و شغل و مصرف داروی کاهنده فشارخون داشت ($P < 0/05$). همبستگی معکوس و معنی داری بین سن و مدت ابتلا با خودمراقبتی وجود داشت.

نتیجه گیری: بیماران مورد مطالعه از وضعیت خودمراقبتی خوبی برخوردار نبودند. همچنین میزان مصرف نمک و فعالیت ورزشی مطلوب نبود.

واژه های کلیدی: فشارخون بالا، خودمراقبتی، عوامل مؤثر، قم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی اپیدمیولوژیک دیابت در مراجعه کنندگان به مرکز سلامت زارعی شهر قم

محمد هادی احسانی^۱، ثاراله شجاعی*^۲، سیدعلیرضا فعال نظری^۳، عبدالرضا زارعی^۴

- ۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۲- دکترای آموزش و ارتقاء سلامت، استادیار دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۳- دانشجوی کارشناسی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۴- کارشناس ارشد بهداشت حرفه ای، مرکز بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: دیابت یکی از چالش های بهداشتی دهه های اخیر است که بار اقتصادی فراوانی را به فرد، خانواده و جامعه تحمیل می نماید. این بیماری، شایع ترین بیماری غدد درون ریز و یک بیماری مزمن با عوارض کشنده بسیار است و یکی از علل مهم ناتوانی و مرگ در بیشتر کشورهای جهان بوده و می تواند منجر به عوارض حاد و مزمن جبران ناپذیری در افراد مبتلا شود. هدف از این مطالعه بررسی فراوانی بیماری دیابت در مراجعه کنندگان به مرکز سلامت زارعی شهر قم به تفکیک سن و جنس می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی بوده که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انجام شد. داده ها با استفاده از پرونده های موجود در مرکز سلامت زارعی (دارای ۴ پایگاه سلامت) واقع در منطقه نیمه برخوردار شهر قم در مهر ماه ۱۳۹۶ جمع آوری و با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: از ۱۳۹۲۲ نفر جمعیت مراقبت شده تعداد ۳۳۰ نفر (۲,۳۷٪) مبتلا به دیابت اند که در زنان با ۲,۷۳٪ ابتلا، تفاوت معنی داری با مردان (۱,۸۸٪) مشاهده شد. اغلب مبتلایان در گروه های سنی میانسالان و سالمندان قرار داشته که میزان شیوع در گروه سنی سالمندان (۶۰ سال به بالا) با ۲,۵۵٪ ابتلا، تفاوت معنی داری با سایر گروه های سنی نشان داد.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای دیابت در سالمندان لازم است که مراقبت های بهداشتی و مداخلات آموزشی برای کنترل و درمان آن به شکل فراگیر و از سنین پایین تر انجام شود و تلاش های بیشتری در جهت پیشگیری و آگاهی بخشی در رابطه با عوارض بی شمار و خطرناک و ناتوانی های جبران ناپذیر ناشی از این بیماری شایع صورت پذیرد.

واژگان کلیدی: بررسی اپیدمیولوژیک، دیابت، مرکز سلامت

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی ارتباط عوامل اپیدمیولوژیک، علائم بالینی و یافته های آزمایشگاهی با علت نوتروپنی کودکان: یک مطالعه مقطعی
سجاد رضوان^۱، مهسا بشارتی^۱

دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

زمینه: نوتروپنی به صورت شمارش مطلق نوتروفیل کمتر از ۱۵۰۰ بر میلی متر مکعب تعریف می شود. این اختلال تشخیص افتراقی های زیادی از یک نرمال وارپاسیون تا یک اختلال تهدیدکننده ی حیات را در بر می گیرد. با توجه به اهمیت تشخیص زودهنگام علت نوتروپنی و انجام اقدامات متناسب با آن در کاهش مورتالیتی و تحمیل هزینه های مالی، لذا این مطالعه با هدف بررسی رابطه ی علت نوتروپنی و شدت نوتروپنی با علائم کلینیکی و آزمایشگاهی جهت انجام اقدامات مناسب انجام شده است.

مواد و روش ها: این مطالعه به صورت مقطعی و از نوع توصیفی _ تحلیلی بود. در این پژوهش ۱۱۱ بیمار مبتلا به نوتروپنی در یک دوره ی سه ساله از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ در بیمارستان حضرت معصومه (س) قم بصورت سرشماری بررسی شدند. اطلاعات لازم از پرونده ی پزشکی بیماران طی یک پرسشنامه بدست آمد. داده ها توسط نرم افزار SPSS آنالیز شد.

نتیجه: شیوع علل نوتروپنی در بیماران مورد مطالعه به ترتیب شامل ۵۴٫۱٪ ویرال، ۲۴٫۳٪ سپسیس، ۱۰٫۸٪ بدخیمی، ۴٫۵٪ آنمی، ۳٫۶٪ ایدیوپاتیک و ۲٫۷٪ ITP بود. طی بررسی ارتباط بین علت نوتروپنی با یافته های دموگرافیک و آزمایشگاهی و بالینی، نشان داد که بین علت بیماری با سن ($P.value = 0.007$)، شدت نوتروپنی ($P.value < 0.001$)، پیامد بیماری ($P.value < 0.001$)، مدت زمان بستری ($P.value < 0.001$)، میزان Hb ($P.value < 0.001$) و WBC ($P.value < 0.001$) ارتباط معنی داری وجود داشت.

بحث: مطالعه حاضر نشان داد که ارتباط معنی داری بین یافته های دموگرافیک، بالینی و آزمایشگاهی با علت و شدت بیماری وجود دارد. بنابراین در نظر داشتن این فاکتورها در ابتدای بستری می تواند نقش کلیدی در پیشبرد یک مدیریت صحیح در درمان بیماران مبتلا به نوتروپنی ایفا کند.

کلیدواژه ها: نوتروپنی، یافته های کلینیکی، یافته های آزمایشگاهی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی وضعیت تعاملات خانوادگی دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی قم ۱۳۹۵

زهرا باقری*، نرگس مظاهری، سیامک محبی

دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، کمیته تحقیقات دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: منظور از تعاملات خانواده روابطی است که در درون زیر سیستم های حاصل از اعضای خانواده و در بین آن ها اتفاق می افتد یعنی روابطی که بین زن و شوهر والدین و کودکان و بین خود کودکان برقرار می شود. از آنجایی که اطلاع دقیقی از تعاملات خانوادگی دانشجویان وجود ندارد این مطالعه با هدف بررسی وضعیت تعاملات خانوادگی دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی قم ۱۳۹۵ انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۵ در دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. ۳۴۳ دانشجو از بین دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه به روش نمونه گیری چند مرحله ای شرکت کردند. ابزار گردآوری داده پرسشنامه محقق ساخته مشتمل بر ۳۰ سوال ۵ گزینه ای بود. داده ها در نهایت توسط نرم افزار آماری SPSS توسط آزمون های T مستقل، ANOVA و ضریب همبستگی پیرسون در سطح معنی داری کمتر از ۰,۰۵ تحلیل شد.

نتایج: میانگین و انحراف معیار نمره تعاملات خانوادگی در دانشجویان مورد بررسی $19/38 \pm 29/76$ نمره بود. آزمون T مستقل اختلاف معنی داری را در میانگین نمره تعاملات خانوادگی بر حسب وضعیت تأهل و مقطع تحصیلی نشان داد ($P < 0.05$). اما این آزمون اختلاف معنی داری را بر حسب جنس نشان نداد ($p = 0,829$).

آزمون ANOVA هم اختلاف معنی داری را در نمره تعاملات خانوادگی بر حسب دانشکده نشان داد ($P < 0,001$).
نتیجه گیری: اطلاعات این پژوهش نشان داد که نمره تعاملات خانوادگی در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی بر حسب وضعیت تأهل و مقطع تحصیلی کمتر از حد انتظار است و نیازمند برنامه های مداخلاتی است.

واژه های کلیدی: تعاملات خانوادگی، دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

علت‌های سردی مزاج، در طب ایرانی

رحیمه دسترنج^۱، مجید اصغری^۲

۱. دستیار طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲. استادیار، PhD طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: مزاج یکی از مفاهیم پایه‌ای سلامت و بیماری در طب ایرانی است. مزاج با چهار کیفیت گرما، سرما، خشکی و رطوبت تعریف می‌شود. غلبه هر کدام از این کیفیت‌ها فرد را مستعد بیماری‌های خاص خود می‌کند. این مطالعه بر آن است تا علت‌های سردی مزاج را بررسی کرده تا با شناختن این علل در زمینه پیشگیری و درمان بیماری‌های مربوطه گام بردارد.

مواد و روش‌ها: با بررسی کتب مرجع طب ایرانی، مطالب در زمینه علت‌های سردی مزاج جمع‌آوری، دسته‌بندی و در قالب یک مقاله مروری باز نویسی شد.

یافته‌ها و نتایج: از جمله علت‌های سردی مزاج، حرکت و فعالیت زیاد؛ بی‌حرکتی زیاد؛ پرخوری؛ کم‌خوری؛ مصرف غذاها و داروهای با مزاج سرد مثل: کاهو، ماست؛ شغل‌هایی که باعث مزاج سرد شود؛ حالاتی مثل: غم، شادی و لذت زیاد؛ تماس با هر چه که بدن را سرد کند مثل: هوای سرد؛ باز بودن زیاد منافذ پوست؛ زیاده‌روی در دفع خون و مواد از بدن مثل: انواع خونگیری‌ها؛ زیاده‌روی در عدم دفع مواد زائد بدن مثل یبوست؛ هضم ناکامل غذا (فجاعت)؛ تکاثف؛ محکم بستن اندامها به گونه‌ای که مانع خورسانی به عضو شود.

بحث و نتیجه‌گیری: از آنجا که درمان نهایی بیمار با رفع علت محقق می‌شود، شناختن علت بیماری‌ها از دیدگاه طب ایرانی مسئله مهمی در بحث درمان و همچنین پیشگیری می‌باشد.

کلمات کلیدی: طب ایرانی، مزاج، علل سردی مزاج

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ماءالجبن، غذایی مفید در دیابت نوع ۲

عطیه السادات دانش^{۱*}، زهرا سربازحسینی^۱، مجید اصغری^۱

^۱دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

چکیده

مقدمه: ماءالجبن یا آب پنیر در طب سنتی ایران برای درمان بسیاری از بیماریها به کار می رود. در ماءالجبن، پروتئینی به نام Whey protein وجود دارد که امروزه تحقیقات زیادی درباره تاثیر این ماده در دیابت نوع ۲، انجام شده است. این مقاله به بررسی اثر ماءالجبن در کنترل دیابت پرداخته است.

روش: ابتدا کتب معتبر طب سنتی و کتب تغذیه بررسی شد، سپس جهت به دست آوردن مقالات علمی، جستجو از طریق PubMed, Google Scholar, Iranmedex, SID صورت گرفت.

یافته ها: آب پنیر دارای اجزاء مختلفی است که یکی از مهم ترین آنها Whey protein است. تحقیقات جدید اثر آن را در پایین آوردن قند خون ناشتا، قند خون پس از غذا و هموگلوبین گلیکوزیله در بیماران دیابت نوع ۲ نشان داده است. در طب سنتی ایران بسیاری از بیماریها با دفع فضولات و اخلاط غیر طبیعی از بدن درمان می شوند، از طرفی طب سنتی درمان غذایی را به درمان دارویی مقدم می دارد. ماءالجبن که غذایی گرم و تر است بسیاری از فضولات را از بدن دفع می کند و می تواند در کنترل دیابت موثر باشد.

نتیجه گیری: در طب سنتی و طب نوین اثرات زیادی برای ماءالجبن یا آب پنیر ذکر شده است که می توان آن را جهت کنترل قند خون بیماران دیابتی نوع ۲ مفید دانست.

کلمات کلیدی: ماءالجبن، آب پنیر، پروتئین وی، دیابت، طب سنتی، اخلاط، طبیعت گرم.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بادکش و حجامت، راهکاری در درمان دیابت

سید رضا وکیلی نیا^{۱*}، داود بیات^۱، مجید اصغری^۱

^۱دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

چکیده

مقدمه:

دیابت به عنوان یکی از شایع ترین بیماری های دنیا شناخته شده است و درمان آن یکی از مهم ترین مباحث بهداشت جهانی می باشد. لذا جوامع علمی با توجه به اهمیت موضوع، روشهای مختلف درمانی طب روز و طب مکمل را جهت کنترل و پیشگیری بیماری بکار بسته اند. این مقاله سعی دارد که اثرات بادکش و حجامت را از دیدگاه طب سنتی و تحقیقات نوین بررسی نماید.

روش کار: ابتدا فواید بادکش و حجامت در برخی کتب اصلی طب سنتی از جمله قانون فی الطب، خلاصه الحکمه، طب اکبری و اکسیر اعظم استخراج گردید. سپس جهت به دست آوردن مطالب علمی روز، برخی مجلات طب سنتی ایران بررسی شد و جست و جو از طریق Scholar و SID، Pubmed انجام گرفت.

یافته ها: در طب سنتی، حجامت به دو نوع با شرط (با تیغ زدن و خونگیری) و بدون شرط (بدون تیغ زدن) یا همان بادکش تقسیم می شود. بادکش باعث جذب خون، گرم شدن عضو، تحلیل رطوبات و بخارات عضو می شود. در متون طب سنتی از بیماری به نام ذیابیطس نام برده شده که علائم آن شباهت زیادی به بیماری دیابت دارد و این بیماری به دو نوع ذیابیطس گرم و ذیابیطس سرد تقسیم می گردد. از راهکارهای درمانی این بیماری، استفاده از حجامت با خونگیری، در ذیابیطس گرم و استفاده بادکش، در ذیابیطس سرد ذکر شده است. در تحقیقات علمی روز نیز جهت درمان بیماری دیابت به استفاده از بادکش (Dry cupping) و حجامت با خونگیری (Wet cupping) توصیه شده است.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت بیماری دیابت و شیوع آن، می توان بادکش و حجامت را بعنوان یک روش درمانی مکمل در کنار سایر روش های درمانی موجود توصیه کرد.

کلمات کلیدی: دیابت، ذیابیطس، طب سنتی، بادکش، حجامت، طب مکمل

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

گیاه خرفه و اثرات درمانی آن در بیماری ذیابیطس و بیماری دیابت

زهرا سربازحسینی^{۱*}، ملیحه شفیعی^۱، مجید اصغری^۱

^۱دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه

تمایل جهانی به استفاده از گیاهان دارویی محققین را بر آن داشته که اثرات مفید و مضر این گیاهان را بررسی کنند. در این بین، تحقیقات بر روی گیاه خرفه، سهم قابل توجهی داشته است. در این مطالعه به بررسی اثرات درمانی گیاه خرفه در بیماری ذیابیطس و بیماری دیابت پرداخته‌ایم تا با در کنار هم قرار دادن مطالب، اطلاعات جامع‌تری ارائه دهیم.

روش

ابتدا مطالب مربوط به بیماری ذیابیطس و اثرات گیاه خرفه از برخی کتب اصلی طب سنتی از جمله قانون فی الطب، خلاصه الحکمه، مخزن الادویه، قرابادین کبیر و اکسیر اعظم استخراج گردید. سپس جهت به دست آوردن مطالب تحقیقاتی جدید، کتب اصلی گیاهان دارویی بررسی شد و جستجو در برخی مجلات طب سنتی ایران و پایگاه‌های اطلاعاتی از قبیل PubMed، SID و Scholar انجام گرفت.

یافته‌ها

در متون طب سنتی از بیماری به نام ذیابیطس نام برده شده که علایم آن شباهت زیادی به بیماری دیابت دارد. این بیماری به دو نوع ذیابیطس گرم و ذیابیطس سرد تقسیم می‌شود و یکی از توصیه‌های درمانی ذیابیطس گرم، استفاده از گیاه خرفه است. این گیاه با اسامی دیگری مانند بقله مبارکه، تورک و فرُخ عنوان شده و دارای طبیعت سرد و تر می‌باشد. در طب نوین نیز این گیاه با نام علمی *Purtulaca oleracea* و نام لاتین *Purslane* شناخته می‌شود. در پژوهش‌های متعددی اثرات ضد دیابتی آن مشخص شده است؛ از جمله کاهش قند خون ناشتا، هموگلوبین گلیکوزیله، همچنین افزایش سطح سرمی انسولین، افزایش حساسیت به انسولین و بهبود اختلال تحمل گلوکز. علاوه براین، بررسی‌های سم‌شناسی و عوارض سنجی مربوط به آن منفی بوده است.

نتیجه‌گیری

در طب سنتی، مصرف گیاه خرفه در بیماری ذیابیطس گرم توصیه می‌شود و با توجه به تحقیقات جدید، این گیاه اثرات مفیدی در کنترل قند خون دارد.

کلید واژه‌ها: خرفه، دیابت، قند خون، انسولین، ذیابیطس، طبیعت سرد، طب سنتی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

مروری بر درمان و پیشگیری غیردارویی دیابت با دلک (ماساژ)

داود بیات^{۱*}، سید رضا وکیلی نیا^۱، مجید اصغری^۱

^۱دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه و اهداف: طبق برآورد WHO، تا سال ۲۰۳۵ میلادی، تعداد مبتلایان به دیابت بالغ بر ۵۹۱/۹ میلیون نفر در جهان می شود. هزینه های سنگین درمانی و عوارض درمانهای رایج، گرایش به سایر روشهای درمانی را بیشتر کرده است. با توجه به یافته های تحقیقات اخیر در مورد ماساژ و نقش پررنگ دلک در پیشگیری و درمان بیماری ها (در متون طب سنتی)، بر آن شدیم تا مطالعه مروری در این زمینه داشته باشیم.

روش کار: متون معتبر طب سنتی مانند قانون، خلاصه الحکمه، ذخیره خوارزمشاهی، الحاوی و کامل الصناعه، در مور دلک مطالعه شد و جستجو برای مقالات علمی مرتبط با "ماساژ و دیابت" در پایگاه های اطلاعاتی PubMed و Google scholar و فرهنگستان علوم پزشکی انجام و اطلاعات جمع آوری شده مقایسه گردید.

یافته ها: در متون طب سنتی دلک به معنای مالش بدن بکار رفته و بسته به کمیت و کیفیت انجام آن، به انواع مختلفی تقسیم بندی می شود. دلک با افزایش جذب خون به اعضا و ایجاد حرارت، باعث تنقیه و دفع مواد زائد شده و جهت حفظ سلامتی و درمان توصیه می گردد. در تحقیقات اخیر، تاثیر ماساژ در بیماری های گوناگونی مانند آسم، آرتрит، بی خوابی، فلج اعضا، دیابت، یبوست بررسی شده و نتایج مثبت درمانی آن بارز بوده است. در مورد دیابت نیز اثر ماساژ بر کاهش قندخون و هموگلوبین گلیکوزیله نشان داده شده است.

نتیجه گیری: با توجه به متون طب سنتی و تحقیقات اخیر، انجام دلک و ماساژ را به عنوان راهکاری غیردارویی جهت پیشگیری و درمان دیابت، می توان توصیه نمود.

کلمات کلیدی: ماساژ، دیابت، قند خون، طب سنتی، دلک، غیردارویی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

راهکارهای افزایش کارایی افعال بدن (انعاش حرارت غریزی) از دیدگاه طب ایرانی

مجید اصغری^۱، احمد رضا پاکزاد^{۲*}

۱. استادیار، PhD طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم

۲. دستیار طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم

چکیده

مقدمه: هدف اصلی علم طب به ویژه طب ایرانی حفظ سلامتی است و تعریف سلامت عبارت از صحیح و کامل بودن افعال است. در طب ایرانی به تقویت و بهبود کارایی افعال بدن توجه ویژه ای شده است. از جمله این راهکارها برانگیختن و فعال کردن بیشتر حرارت غریزی است. **روش کار:** جهت تبیین انعاش (برانگیختن) حرارت غریزی، جستجو در کتب مرجع طب ایرانی از جمله "قانون ابن سینا"، "شرح قانون اقصایی"، "الموجز در قانون" و "مفرح القلوب" صورت گرفت و مطالب مرتبط با موضوع بررسی و استخراج گردید.

یافته‌ها: حرارت غریزی و رطوبت غریزی هنگام انعقاد نطفه از والدین به فرزند منتقل میگردد و تا پایان حیات هر انسانی برقرار است. برای تقویت و بهبود کارایی حرارت غریزی راهکارهای متعددی وجود دارد از جمله می توان به برطرف کردن سده (گرفتگی در عروق و اعضای مختلف بدن)، دفع فضولات حاصل از هضمهای چهارگانه، کاهش و جلوگیری از امتلاء عروقی و بافتی (انباشته شدن اخلاط چهارگانه)، ماساژ دست و پا، استفاده از برخی تریاقها از جمله زیتون و ماست و برخی از گیاهان موثر در این باره (مثل دارچین). از جمله نکات کلیدی که حکمای طب ایرانی به آن اشاره کرده اند عبارت "المانعة للعفونة" می باشد. که انعاش حرارت غریزی را راهکاری برای جلوگیری از عفونت میدانند.

نتیجه گیری: از دیدگاه طب ایرانی میتوان با تقویت و برانگیختن حرارت غریزی از بروز بسیاری از بیماریها پیشگیری کرد، لذا به نظر میرسد واکاوی و بررسی همه جانبه موضوع افق های تازه ای را در این باره در پیش رو قرار دهد.

واژگان کلیدی: طب ایرانی، حرارت غریزی، عفونت، انعاش.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

علت‌های تری مزاج (رطوبت)، در طب ایرانی

مجید اصغری^۱، راضیه بروجردی^۲

۱- استادیار دانشکده طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- دانشجوی PHD طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: جنین انسان رطوبت و حرارت غریزی را از پدر و مادر دریافت می‌کند و مرگ انسان با پایان این رطوبت و حرارت است. مزاج انسان در مراحل رشدی بدین صورت است که در بدو تولد رطوبت و حرارت بالاست. دوران جوانی معتدل‌ترین مزاج سنی است که رطوبت به آرامی کاهش و بسوی گرمی و خشکی متمایل است و در غلبه آن، دچار بی‌خوابی و استرس، خشکی پوست، عطش و تحریک پذیری، طپش قلب و میگرن می‌شوند. در این شرایط لازم است که با رعایت اسباب مرطب، سلامتی حفظ گردد.

روش مطالعه: بر اساس تحقیق کتابخانه‌ای از کتب طب ایرانی علل تری مزاج استخراج و بصورت مقاله مروری بازنویسی شد.

نتایج: عوامل متعددی باعث رطوبت بدن می‌شود. افراط در اسباب برودت و سردی منجر به رطوبت بدن می‌شود از جمله حرکت و فعالیت زیاد، پرخوری افراطی، کم‌خوری افراطی، افراط در مصرف غذاهای سرد اسباب خارجی ایجادکننده رطوبت مانند: استراحت و خواب، حمام دائمی و کوتاه، آبن، دوری از تحلیل (مانند ورزش شدید)، نوشیدن شربت‌های رطوبت‌بخش و همچنین تفریح و شادی اسباب داخلی مانند: غذا و نوشیدنی‌های رطوبت‌بخش.

بحث و نتیجه‌گیری:

در طب ایرانی توجه به تدابیر در پیشگیری از بیماریها در مزاج‌های مختلف اهمیت بسزائی دارد. در جوانی بخصوص در مناطق گرم و خشک باید برای حفظ سلامتی از غذاهای مایل به سردی استفاده کرد و همچنین با رعایت اسباب مرطب به رطوبت بخشی بدن اقدام شود تا از بیماری‌های این دوران پیشگیری به عمل آید.

کلید واژه‌ها: طب ایرانی، رطوبت، مزاج گرم و خشک

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

اختلالات اسکلتی-عضلانی زنان در بخش صنعت ایران: مطالعه ای مروری

محدثه عظیمی^۱، محمد خندان^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه ای، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
^۲ گروه بهداشت حرفه ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: از آنجا که زنان از ارکان اصلی خانواده و جامعه اند توجه به ابعاد گوناگون سلامت شغلی ایشان، می بایست دارای جایگاهی ویژه باشد. زنان بدلیل شرایط و توان فیزیکی کمتر در معرض مشکلات بیشتر جسمی، از جمله ناراحتی‌های اسکلتی-عضلانی، در محیط‌های کاری می باشند. و از سوی دیگر ورود زنان به بازار کار رو به افزایش است. لذا شناخت وضعیت این گروه از شاغلین به لحاظ وجود اختلالات اسکلتی و عضلانی ضروری است. هدف این مطالعه بررسی تحقیقات گذشته پیرامون اختلالات اسکلتی-عضلانی زنان شاغل در بخش صنعت ایران می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر به صورت مروری نظام‌یافته صورت پذیرفت. به منظور دستیابی به مقالات جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی Google Scholar و SID انجام شد. این جستجو با استفاده از کلیدواژه‌های اختلالات اسکلتی-عضلانی (Musculoskeletal Disorders)، زنان (Women/Females)، صنعت (Industry) و ایران (Iran) بر اساس عنوان، کلیدواژه و چکیده مقالات منتشر شده در پایگاه‌های اطلاعاتی مذکور از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ (۲۰۱۳-۲۰۱۷) انجام شد.

یافته‌ها: در مجموع تعداد ۹۵ مقاله از پایگاه‌های اطلاعاتی مورد استفاده یافت شد. سپس با توجه به معیارهای ورود همچون دسترسی به متن کامل مقاله، بازه زمانی مورد نظر، و استفاده از پرسشنامه‌های نوردیک و نقشه بدن، تعداد ۲۵ مقاله وارد تحلیل نهایی شد. در مجموع اختلالات اسکلتی-عضلانی شغلی بین زنان بالا بوده و بیشترین مشکل نیز در نواحی گردن، شانه/ بازو و کمر اعلام شده بود. کمترین مشکلات نیز در آرنج و مچ پا بود. یافته‌ها نشان دادند سابقه، فعالیت ورزشی، نوع کار، میزان تحصیلات، نظام کاری و تنش‌های شغلی مهمترین فاکتورها در ایجاد اختلاف در اختلالات اسکلتی-عضلانی بودند.

نتیجه گیری: از آنجا که اختلالات اسکلتی و عضلانی موجب کاهش کیفیت زندگی افراد میگردد، به منظور درک عمیق‌تر ریسک فاکتورهای شغلی، محیطی و خانوادگی تحقیقات بیشتر در این حوزه توصیه میگردد. در گام بعدی با توجه به حساسیت بیشتر زنان در مواجهه با ریسک فاکتورهای شغلی، انتخاب دقیق و مبتنی بر اطلاعات علمی جایگاه‌های شغلی زنان، توسط متخصصین بهداشت شغلی توصیه می شود.

کلیدواژه: اختلالات اسکلتی-عضلانی، زنان، صنعت، ایران

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

امکان‌سنجی ساخت مصالح ساختمانی از پسماندهای ساخت و تخریب

حسن ایزانلو^۱، فاطمه‌سادات طباطبائی^{۲*}

۱. عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: یکی از مشکلات سیستم مدیریت مواد زائد جامد شهری بویژه در کلان شهرها تولید روزانه چندین هزار تن خاک و پسماندهای ساخت و تخریب می‌باشد که علاوه بر هزینه بسیار برای دفع آن، عواقب نامطلوبی بر محیط‌زیست دارند. پسماندهای ساخت و تخریب از لحاظ وزنی حدود ۱۵-۳۰٪ کل زایدات جامد است. به طور خلاصه پسماندهای ساخت و تخریب در پنج گروه زایدات جاده سازی، خاک گودبرداری، زایدات تخریب، زایدات حاصل از تمیز کردن محل و زایدات بازسازی تقسیم‌بندی می‌شوند. دسته‌بندی سلسله مراتب مدیریت پسماندهای ساخت و تخریب شامل اجتناب از تولید، کاهش پسماندها، مکانیزه نمودن جمع‌آوری، استفاده مجدد، بازیافت و بازیابی مواد و دفن پسماندها می‌باشد.

در سال‌های گذشته بازیافت پسماندهای ساخت و تخریب در حال گسترش است. زیرا نه تنها به حفظ منابع طبیعی و محیط‌زیست کمک می‌کند، بلکه با بکارگیری روش‌های علمی باعث کاهش هزینه‌های شرکت‌های ساخت و ساز و هزینه دفن پسماند و ... می‌شود. هدف از این مطالعه، امکان‌سنجی ساخت مصالح ساختمانی از پسماندهای ساخت و تخریب است.

روش اجرا: در این مطالعه مروری از کلمات کلیدی بتن، آجر، پسماندهای ساخت و تخریب و بازیافت استفاده گردید. مطالب از مقاله و کتاب منتشر شده و استانداردهای ساخت و ساز در پایگاه‌های علمی PubMed، Google Scholar و Science Direct استخراج گردید.

نتیجه‌گیری: با توجه به مطالعات قبلی، با بازیافت پسماندهای ساخت و تخریب می‌توان مصالحی جدید با استانداردهای روز تولید کرد که با این روش به محیط‌زیست کمک و استفاده از منابع طبیعی کمتر می‌شود.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

عوامل موثر بر افسردگی پس از زایمان

زهرآ حمیدی دانشجوی کارشناسی دانشکده پرستاری - مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: افسردگی پس از زایمان یک اختلال شایع و ناتوان کننده اجتماعی است که اثرات ناگواری بر مادر، کودک و خانواده می گذارد اثرات فوری این اختلال ناتوانی مادر در انجام مراقبت از کودک، ترس، احساس تنهایی، عدم اعتماد به نفس، عصبانیت و در موارد شدید خطر خود کشی و نوزاد کشی می باشد. بنابراین شناسایی علت این اختلال و عواملی که می توانند از آن جلوگیری کنند نه تنها بر کیفیت سلامت مادران اثرگذار است بلکه می تواند به بهبود سلامت، روابط خانوادگی و رشد کودک کمک کند.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه مروری است که با استفاده از موتور جستجوگر گوگل و بررسی چندین مقاله مرتبط با کلید واژه های افسردگی و زایمان انجام شده است.

یافته ها: مقالات مرتبط طیف وسیعی از علل شامل عوامل زیستی، روان شناختی، هیجانی و اجتماعی را به عنوان سبب شناسی افسردگی پس از زایمان مطرح کرده اند.

افسردگی قبل از زایمان، رخداد های زندگی نقش بزرگ، وضعیت ازدواج، وضعیت اقتصادی - اجتماعی سطح پایین تحصیلات و بیکاری از نقش کوچک اما معناداری در ایجاد این اختلال برخوردار هستند. فقدان حمایت اجتماعی از سوی شریک زندگی و خانواده و مادر بیشترین تاثیر را در بروز افسردگی پس از زایمان داشتند؛ درحالیکه فقدان حمایت از سوی پدر تاثیر چندانی بر بروز این مشکل نشان نمیداد. همچنین عوامل فرهنگی و نژادی ارتباط تنگاتنگی با شیوع این اختلال داشتند. در بعضی مطالعات نوع زایمان یک عامل خطر ساز دیگر برای افسردگی پس از زایمان قلمداد شده بود. زایمان سزارین به خصوص به صورت اورژانس باعث افزایش بروز افسردگی پس از زایمان می شود در حالیکه برخی از مطالعات این رابطه را نقض کرده اند.

نتیجه گیری: بررسی مقالات ارتباط عوامل و روابط اجتماعی و نحوه زندگی را در بروز افسردگی پس از زایمان بررسی کرده اند و نتایج نشان می دهد که بروز این اختلال رابطه تنگاتنگی با وقایع و نحوه زندگی فرد دارد اما مطالعات در زمینه تاثیر عوامل هورمونی و تغذیه در بروز این مشکل محدود هستند و یا حتی هنوز به نتیجه ثابتی نرسیده اند. بنابراین با توجه به اینکه این اختلال افراد و خانواده های زیادی را درگیر می کند و بر نسل آینده نیز اثرگذار خواهد بود نیاز است که تحقیقات بیشتر در این زمینه صورت گیرد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

عوارض دیابت بارداری بر مادر و جنین در دوره بارداری (یک مطالعه مروری در ایران)

مریم ملک زاده^۱، ذبیح اله قارلی پور^۲، رقیه ملک زاده^۳

- ۱- دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران
- ۲- استادیار، گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران
- ۳- دانشجوی کارشناسی مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی، قم، ایران

زمینه و هدف: دیابت شایع ترین عارضه دوران بارداری است که در صورت عدم کنترل به موقع، سبب عوارض حاد و مزمن بر مادر و جنین در دوران بارداری و مراحل بعدی زندگی می شود. این عارضه برای اولین بار در دوران بارداری شروع و تشخیص داده می شود. مطالعه حاضر با هدف بررسی عوارض دیابت بارداری بر مادر و جنین در دوره بارداری به روش مروری انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری در مورد عوارض دیابت بارداری بر مادر و جنین در دوران بارداری می باشد. که با جستجو در بانک های اطلاعاتی SID (پایگاه جهاد دانشگاهی)، Pubmed، Magiran، Google scholar، Medlib و پس از تکمیل جستجو و ارزیابی مقالات با استفاده از چک لیست تعداد ۵۵ مقاله که در سال ۹۶-۸۴ در ایران وارد مطالعه گردید. و همچنین برای جستجو کلید واژه های دیابت بارداری- عوارض جنینی دیابت بارداری- عوارض مادری دیابت بارداری - دیابت و بارداری استفاده گردید. پس از جمع آوری اطلاعات لازم با استفاده از نرم افزار SPSS از طریق شاخص های آمار توصیفی تجزیه تحلیل گردید.

یافته ها: میانگین سنی مادران مبتلا به دیابت 30.4 ± 5.01 بود. در بین عوارض دیابت بارداری بر مادر، ۱۲/۳ درصد افراد مبتلا به فشارخون بارداری بود. ۷۸/۷ درصد افراد به روش سزارین زایمان کرده بودند. ۶۵ درصد با مرگ پره ناتال همراه بود. و از عوارض دیابت بارداری بر جنین، ۳۲ درصد منجر به سقط جنین شده بود. مطالعات انجام شده ماکروزومی نوزادان را ۲۴/۷ درصد نشان داد. همچنین ارتباط معناداری بین دیابت و نازایی و افزایش میزان سزارین وجود داشت و در کل میانگین فشار خون، سیستول و دیاستول، شاخصه ی توده ی بدنی به روش سزارین در مادران دیابتی بالاتر بود.

نتیجه گیری: با کنترل دقیق مادر و جنین می توان عوارض این عارضه شایع دوران بارداری را به طور چشمگیری کاهش داد. و همچنین در میان عوارض مادری و جنینی هیپرتانسیون بارداری و زایمان سزارین بالاتر بود. و عوارض جنینی مانند ماکروزومی، مرده زایی، هیپوگلیسمی و یرقان نوزادی در نوزادان مادران دیابتی بالاتر بود. تمام عوارض فوق در دوره ی قابل کنترل و پیشگیری هستند.

کلیدواژه ها: دیابت بارداری، عوارض جنینی، عوارض مادری

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی سواد سلامت در زنان باردار: یک مقاله مروری

فاطمه السادات ایزدخواه^۱، نسرین شریف زاده^{۲*}

۱- دانشجوی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- کارشناس مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی قم

مقدمه: سواد سلامت ظرفیت افراد برای کسب، پردازش و درک اطلاعات و خدمات بهداشتی پایه مورد نیاز برای تصمیم گیری های سلامتی می باشد. سواد سلامت مادران در دوران بارداری بیانگر مهارت های اجتماعی و شناختی است که انگیزه و توانایی آن ها را برای دریافت و استفاده از آگاهی های مفید نشان می دهد. مهم ترین ضامن حفظ تندرستی مادر و جنین در دوران بارداری آگاهی از مراقبت های این دوران و عمل نمودن به آن هاست. هدف از این مطالعه بررسی سواد سلامت در زنان باردار می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر یک مرور نظام مند با استفاده از مقالات کامل منتشر شده در سال های ۹۰ تا ۹۶ در زمینه سواد سلامت در زنان باردار استخراج شده است.

یافته ها: در اکثر مطالعات سواد سلامت با تحصیلات، سن، شغل و نحوه مراقبت دوران بارداری ارتباط معنی دار داشت. بیشترین عامل موثر در پیشگویی سواد سلامت تحصیلات و کمترین اثر مربوط به شغل بود. با افزایش سطح تحصیلات به دیپلم و بالاتر، کاهش سن به زیر ۳۰ سال و تغییر از وضعیت خانه دار به شاغل امتیاز سواد سلامت افزایش می یابد. با افزایش سن کاستی هایی در سواد افراد، در نتیجه ی کاهش شناخت عملکردی، فاصله گرفتن از سال های تحصیل رسمی و کاهش توانایی های حسی به وجود می آید. ادراک مادران از خطر ممکن است بر اشتیاق آن ها برای پیروی از توصیه های دوران بارداری تاثیر بگذارد.

نتیجه گیری: سواد سلامت در زمینه مراقبت های دوران بارداری در اکثر مطالعات در حد متوسط بود. افزایش سواد سلامت و توانمندسازی مادران باردار از طریق تجدیدنظر مواد آموزشی به زبان ساده و ارائه آموزش شفاهی و تصویری به زنان باردار، علاوه بر مواد آموزشی مکتوب که به صورت پوستر، پمفلت و بروشور و همچنین ارتقای مهارت های ارتباطی بین کارکنان بهداشتی و مادران توصیه می شود.

کلید واژه ها: سواد سلامت، زنان باردار

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

تأثیر مداخله آموزشی بر سلامت باروری زوجین داوطلب ازدواج استان قم در سال ۱۳۹۵

مهدی میرحیدری^{۱*}، لیلا قزوینیان^۲، مرضیه رضایی عارف^۳، زهره کریمی راهجردی^۴، مصطفی قزوینیان^۳

۱- گروه مبارزه با بیماریها، مرکز بهداشت شهرستان قم، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- گروه سلامت خانواده و جمعیت، مرکز بهداشت شهرستان قم، دانشگاه علوم پزشکی قم

۳- گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

چکیده: زمینه وهدف: کلاسهای آموزشی مشاوره هنگام ازدواج با هدف افزایش اطلاعات و ایجاد نگرش مثبت به مسائل مختلف سلامت باروری می تواند پایه گذار یک زندگی زناشویی موفق باشد. هدف از این مطالعه تعیین تأثیر مداخله آموزشی بر سلامت باروری و بهداشت جنسی زوجین شرکت کننده در کلاسهای هنگام ازدواج می باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر مداخله ای _ نیمه تجربی، به صورت قبل و بعد از آموزش و ۳ ماه بعد از مداخله آموزشی بر ۴۲۴ نفر (۲۱۲ زوج ایرانی) مراجعه کننده جهت شرکت در کلاسهای مشاوره هنگام ازدواج که به روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شده بودند انجام شد. بعد از وارد کردن داده های پرسشنامه، از آزمون های آماری جهت تجزیه و تحلیل داده ها استفاده شد.

یافته ها: میانگین آگاهی قبل از مطالعه در شرکت کنندگان از 0.428 ± 0.140 به 0.183 ± 0.187 افزایش یافته است. و در خصوص نگرش نیز میانگین آن از 0.445 ± 0.402 به 0.380 ± 0.443 افزایش یافته است. میانگین نمره آگاهی و نگرش شرکت کنندگان در مطالعه، بعد از مداخله آموزشی نسبت به قبل از مداخله آموزشی به طور معنی داری در تمامی حیطه ها افزایش نشان می دهد ($P < 0.001$).

نتیجه گیری: مطالعه حاضر نشان داد آموزش موجب افزایش آگاهی و نگرش زوجین شرکت کننده در کلاسهای هنگام ازدواج شد. پیشنهاد می شود آموزشها براساس الگوهای آموزشی بهداشت طراحی و با تداوم این قبیل آموزشها و برگزاری دوره های آموزشی مختلف پس از ازدواج، کمک به سزایی در ایجاد رضایت زناشویی گردد.

واژگان کلیدی: مداخله آموزشی، زوجین داوطلب ازدواج، سلامت باروری

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

مروری بر گیاهان دارویی موثر در درمان خونریزی لثه در منابع مکتوب طب ایرانی

فاطمه نوجوان^۱، زهرا جعفری ندوشن^{۲*}

۱) استادیار طب سنتی ایرانی، گروه طب سنتی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

۲) دانشجوی دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات: زهرا جعفری ندوشن، دانشجوی دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه: خونریزی لثه از علائم شایع بیماری های پریدونتال است. التهاب مزمن از شایع ترین علل خونریزی لثه است. از جمله علائم التهاب لثه ای خونریزی از شیار لثه با کمترین تحریک پروب پریدونتال است، که قبل از بروز ژنژیویت مشاهده می شود. از عوامل ایجاد خونریزی لثه ای می توان عوامل موضعی (حاد و مزمن) و عوامل سیستمیک را نام برد. امروزه ترکیبات شیمیایی مختلفی مانند کلرهگزیدین، برای پیشگیری و رفع بیماریهای لثه بکار می رود. قرن ها است که گیاهان دارویی در پزشکی و دندانپزشکی به کار می روند، اما خلاء بزرگی در خصوص بررسی علمی آنها به ویژه در دندانپزشکی وجود دارد. این مقاله به ارائه لیستی از گیاهان دارویی مؤثر در درمان خونریزی لثه بر اساس منابع مکتوب و معتبر طب ایرانی پرداخته است.

روش: این تحقیق یک مطالعه کتابخانه ای و بررسی متون می باشد. در این مطالعه گیاهان دارویی مؤثر در درمان خونریزی لثه در کتاب های مرجع داروشناسی طب ایرانی شامل «ذخیره خوارزمشاهی» جرجانی و «قانون در طب» بوعلی سینا و «مخزن الادویه» عقیلی جستجو شد. یافته ها دسته بندی و در غالب این مقاله مروری بازنویسی شد.

یافته ها: حکمای طب ایرانی از خونریزی لثه با عنوان "لثه دامیه" نام برده اند و دو علت عمده برای آن ذکر نموده اند، یکی ضعف بافت لثه و دیگری پرخونی در کل بدن است. و برای علاج آن بر اساس تجربه و دانش، گیاهان دارویی متعددی از جمله گلنار، بابونه، چای سبز و دم اسب را نام برده اند. در این میان از سه داروی سرکه، پایروس و عدس سوخته در کتاب قانون با "صفت نافع جدا" نام برده شده است. جستجوهای انجام شده روی مقالات توسط محقق نشان داده است که روی بیشتر این گیاهان بررسی بالینی انجام نگرفته است. مطالعات محدودی بر روی چای سبز و آب انار در دنیا انجام گرفته است.

بحث و نتیجه گیری: گیاهان دارویی لیست شده در این مطالعه می تواند زمینه ساز انجام مطالعات بالینی آینده برای ساخت داروهای موثر با منشاء گیاهی باشد.

کلمات کلیدی: خونریزی لثه، لثه دامیه، طب ایرانی، گیاهان دارویی.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ماءالشعیر و اختلالات چربی و قند خون

ملیحه شفیعی^{۱*}، زهرا سربازحسینی^۱، مجید اصغری^۱

۱-دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: بیماری‌های قلبی از مباحث مهم در بهداشت جهانی می‌باشد که به تبع آن درمان و پیشگیری از اختلالات چربی و قند خون توجه بسیاری از محققین را به خود جلب کرده و در پژوهش‌های انجام شده به اثرات جو در اصلاح مارکرهای چربی و قند، پرداخته شده است. در مقاله پیش رو سعی شده است با کنار هم قرار دادن مطالب طب سنتی و نوین، اطلاعات کامل تری در مورد اثرات مصرف جو، ارائه شود.

روش: ابتدا مشخصات و آثار جو در برخی کتب اصلی طب سنتی از جمله قانون فی الطب، خلاصه الحکمه، مخزن الأدویه، قرابادین کبیر و اکسیر اعظم استخراج گردید. سپس جهت به دست آوردن مطالب علمی مربوط به طب نوین کتب اصلی گیاهان دارویی بررسی شده و اطلاعات مربوط به مقالات علمی با بررسی برخی مجلات طب سنتی ایران و جستجو از طریق PubMed، SID و Scholar به دست آمد.

یافته‌ها: جو با نام علمی *Hordeum vulgare* و نام لاتین *Barley* به علت وجود بتاگلوکان، دارای اثرات کاهشدهنده کلسترول تام، LDL کلسترول، مارکرهای پراکسیداسیون چربی بوده و در کنترل قند خون موثر است. نه تنها هیچ عارضه ای از این گیاه ثبت نشده بلکه FDA آن را جهت کاهش ریسک بیماری‌های قلبی عروقی توصیه کرده است. با توجه به متون طب سنتی، شعیر دارای طبیعت سرد و خشک و ماءالشعیر دارای طبیعت سرد و تر می باشد. این نوشیدنی خواص زیادی داشته؛ از جمله آنکه سهل النفوذ در تمام بدن بوده و پاک کننده معده است. منضج و مستفرغ اخلاط محترقه و ناصالح بوده و مولد خون صالح در بدن می باشد.

نتیجه‌گیری: باتوجه به اهمیت بیماری‌های قلبی در دنیا و به تبع آن اختلالات چربی و قند خون، مصرف جو به صورت ماءالشعیر جهت درمان و پیشگیری از این بیماری‌ها توصیه میشود

کلید واژه ها: ماءالشعیر، جو، دیابت، قند خون، انسولین، طبیعت سرد، طب سنتی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

رویگردی به "ناتوانی جنسی" یا "ضعف قوه باه" در مردان از منظر طب ایرانی

فاطمه نوجوان^۱، احمد رضا پاکزاد^{۲*}

۱. استادیار، PhD طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم

۲. دستیار طب سنتی، دانشکده طب سنتی دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: سلامت جنسی از عوامل اساسی و مهم در پایداری زندگی زناشویی است. شیوع قابل توجه اختلالات عملکرد جنسی از یک سو و تأثیر انکارناپذیر آن بر بیماریهای فردی، اختلافات خانوادگی و مشکلات اجتماعی منجر به افزایش طلاق از سوی دیگر، ضرورت بهره مندی از راهکارهای جدی جهت درمان این اختلالات را روشن می سازد. طب سنتی ایران به عنوان یک طب کل نگر، راهکارهای درمانی بسیاری در این زمینه ارائه می نماید.

روش کار: از کتب مرجع طب ایرانی از جمله "اکسیر اعظم"، "طب اکبری" و "قانون" و مقالات مرتبط در مجلات تخصصی طب ایرانی، مطالب استخراج، بررسی و مورد مقایسه قرار گرفت و در قالب این مقاله مروری بازنویسی شد.

یافته ها: روشهای درمانی مختلف از جمله خوراکی، موضعی و تزریقی که امروزه برای ناتوانی جنسی مردان وجود دارد دارای عوارض جانبی بوده و نیز اثرات آنها با قطع دارو از بین میرود. در طب ایرانی از "ناتوانی جنسی" به عنوان "نقصان یا ضعف قوه باه" ذکر شده و سلامت و توانایی جنسی را مشروط به صحت مغز، قلب، کبد، غدد و آلت تناسلی می داند و علاج را نیز بر اساس عضو درگیر ذکر می نماید. بیشتر این درمانها بر دستورات غذایی خاص استوار است و در صورت مقاومت به درمان از گیاهان دارویی اختصاصی در این امر به صورت مفرد و مرکب بهره می برد.

نتیجه گیری: به نظر می رسد می توان با بهره گیری از شیوه های طب ایرانی به درمانهایی با هزینه و عوارض کم تر و با اثرات پایدارتر دست یافت.

واژگان کلیدی: ناتوانی جنسی، قوه باه، طب ایرانی.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

درمان‌های غیر خوراکی اسهال از دیدگاه طب ایرانی

رحیمه دسترنج^۱، فاطمه نوجوان^۲

۱. دستیار طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲. استادیار، PhD طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: در درمان اسهال در طب نوین از موارد خوراکی و تزریقی استفاده می‌شود. اما در مواردی که بیمار قادر به استفاده از این دو راهکار نیست از جمله روزه‌داری، از چه راهکارهای دیگری برای کمک به قطع اسهال می‌توان استفاده کرد؟ هدف از این پژوهش ارائه راهکارهای غیر خوراکی طب ایرانی برای درمان اسهال می‌باشد تا در موارد لزوم مورد استفاده قرار گیرد.

مواد و روشها: با بررسی کتب مرجع طب ایرانی در مبحث اسهال، مطالب مربوطه جمع‌آوری، دسته‌بندی و در قالب یک مقاله مروری بازنویسی شد.

یافته‌ها و نتایج: از جمله راهکارهای غیر خوراکی در طب ایرانی، توصیه به خواب است که از سودمندترین چیزها در درمان اسهال می‌باشد. ماساژ و فشار کف دستها؛ روغن مالی و ماساژ کل بدن با روغن‌های مناسب؛ بادکش طولانی مدت شکم؛ گذاشتن ضماد بر معده و روده‌ها با داروهای گرم یا سرد قابض بر حسب مورد از موارد غیر خوراکی کمک کننده به درمان اسهال می‌باشد.

بحث و نتیجه‌گیری: در درمان اسهال در مواردی که منع برای درمان خوراکی وجود دارد یا به هر علت دسترسی به درمانهای خوراکی نیست، طب ایرانی بر اساس نظر حکما راهکارهای مفیدی ارائه داده که می‌توان از آنها در بهبود وضعیت بیمار کمک گرفت.

کلمات کلیدی: طب ایرانی، اسهال، درمانهای غیر خوراکی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی مقاومت آنتی بیوتیکی نسبت به سیپروفلوکساسین و محاسبه حداقل غلظت مهارکنندگی پمپ های مقاومت چند دارویی و تاثیر نانوذرات روی (ZnNPs) بر آن در سویه های استافیلوکوکوس اورئوس جدا شده از عفونت های پوستی در استان قم

محمد حسین سلیمانی

بررسی های دوره ای الگو های مقاومت ضد میکروبی میتواند سبب بهینه سازی اثر بخشی درمان و همچنین محدود کردن مقاومت آنتی بیوتیکی در باکتری ها گردد. استافیلوکوکوس اورئوس از مهم ترین عوامل ایجاد عفونت پوستی باکتریایی در انسان میباشد که مقاومت آن به داروهای ضد میکروبی حائز اهمیت است. هدف از این مطالعه بررسی مقاومت آنتی بیوتیکی استافیلوکوکوس اورئوس نسبت به سیپروفلوکساسین و محاسبه حداقل غلظت مهارکنندگی پمپ های مقاومت چند دارویی و تاثیر نانوذرات روی (ZnNPs) بر آن می باشد. بدین منظور با روش های بیوشیمیایی مختلف تعداد ۲۰۰ سویه استافیلوکوکوس اورئوس از نمونه های عفونت پوستی در استان قم جداسازی و مقاومت آن ها نسبت به سیپروفلوکساسین به روش دیسک دیفیوژن طبق پروتکل CLSI سنجیده شد. حداقل غلظت مهارکننده پمپ های مقاومت ضد میکروبی استافیلوکوکوس اورئوس در برابر سیپروفلوکساسین در غلظت های مختلف و همچنین تاثیر نانوذرات روی (ZnNPs) بر آن به روش میکرودايلوشن (MIC) محاسبه شد.

از ۲۰۰ سویه جدا شده تعداد ۵۰ سویه (۲۵٪) مقاوم به سیپروفلوکساسین به روش دیسک دیفیوژن شناسایی شد و میکرودايلوشن MIC بر روی آن ها صورت گرفت. طی میکرودايلوشن تعداد ۲۴ سویه در غلظت 256Mg/ml تعداد ۸ سویه در غلظت 128Mg/ml تعداد ۶ سویه در غلظت 64Mg/ml تعداد ۷ سویه در غلظت 32Mg/ml و در نهایت تعداد ۵ سویه در غلظت 16Mg/ml از سیپروفلوکساسین رشدشان مهار شد که بر اساس استاندارد CLSI تمامی سویه ها در برابر این آنتی بیوتیک مقاوم بودند. نانوذرات روی به تنهایی تاثیری در مهار رشد استافیلوکوکوس اورئوس نداشتند اما در میکرودايلوشن با سیپروفلوکساسین در حضور نانوذرات روی حداقل غلظت مهارکنندگی سویه ها نسبت به MIC بدون نانو روی نصف شد.

نصف شدن غلظت آنتی بیوتیک سیپروفلوکسایین و استفاده از نانو روی در درمان عفونت های پوستی ناشی از استافیلوکوکوس اورئوس میتواند باعث کاهش مصرف و دوز آنتی بیوتیک و به دنبال آن کاهش مقاومت دارویی باکتری شود.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

براستی گروه خونی ABO یک عامل خطر و پیامد ناگوار برای ترومبوز است؟ مقاله مروری

حانیه شفیعی^۱، زینب صادقی غریبدوستی^۲، سمانه سرابادانی تفرشی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران
^۲ دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران
^۳ دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران

چکیده: گروه خونی ABO یکی از آسانترین و در دسترس ترین تست های آزمایشگاهی و به عنوان یک عامل حیاتی در انتقال خون و پیوند عضو است. آنتی ژن های ABO نه تنها بر روی غشاء گلبول های قرمز خون جهت تعیین سازگاری انتقال خون بیان می شوند، بلکه بر روی سطح سلول های دیگر انسانی نیز از جمله اپیتلیوم، پلاکت و اندوتلیوم عروقی نیز بیان میشوند. از این رو تحقیقات به دیگر مشکلات بیماری های قلبی عروقی و عواقب پس از عمل گسترش داده می شود.

گروه خون ABO از دهه ۱۹۶۰ به عنوان یک عامل خطر ترومبوز امبولیسم وریدی شناخته شده است. اکنون دریافته اند که این اثرات به تغییرات سطح پیش انعقادی فاکتور ۸ (FVIII) و فون ویلبراند (vWF) وابسته به ABO مربوط است.

سطح vWF که اغلب بصورت ژنتیکی تعیین میشود، به شدت با ترومبوآمبولی وریدی ارتباط دارد (VTE).

فاکتور فون ویلبراند به صورت غیرمستقیم باعث چسبندگی و تجمع پلاکتی و ترشح فاکتور ۸ در پلازما می شود.

علاوه بر این، بسیاری از مطالعات به شناسایی ارتباط میان نوع گروه خونی ABO و بیماری های ایسکمی قلب مبادرت ورزیده اند.

برخلاف ارتباط های آشکار و متقاعد کننده بین نوع گروه خونی ABO و VTE، ارتباط بین نوع ABO و بیماریهای ایسکمی قلبی قطعیت و ارتباط کمتری دارد و گاهی ممکن است حتی گیج کننده باشد. غیر از فاکتورهای ژنتیکی، بیماری ایسکمی قلب به شدت به غذا، نژاد، متابولیسم لیپیدها و وضعیت اقتصادی وابسته است.

ما در این بررسی داده های مربوط به نژاد و ژنتیک، از جمله ارتباط بین نوع گروه خونی ABO و VTE و بیماری های ایسکمی قلبی و خونریزی دهنده بعد از عمل جراحی قلب را بطور خلاصه مورد بررسی قرار خواهیم داد.

واژه های کلیدی: گروه خونی ABO، ترومبوز وریدی، بیماری ایسکمی، جراحی قلب، عوا

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارتباط تغییرات هورمون های تیروئیدی و سطح کلسیم خون

حانیه شفیعی

دانشجوی کارشناسی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، ایران

پژوهش های علمی روی سوخت و ساز استخوان در بیماری های غده تیروئید، به خصوص در پرکاری تیروئید ناشی از گریوز، نحوه عمل هورمون های تیروکسین تری یدوتیرونین بر استخوان را روشن نموده اند. در همین راستا معلوم شده است که افزایش یا کاهش هورمون های تیروئیدی می تواند ساخت و جذب استخوان را تحت تأثیر قرار داده سبب تغییراتی عمده در فعالیت طبیعی استخوان شود.

از دست رفتن استخوان در بیماران مبتلا به پرکاری تیروئید و با شدت کمتر در پرکاری تحت بالینی (چه در زمینه گواتر ندولر و یا مصرف بیش از اندازه هورمون تیروئید) شایع است. هیپر تیروئیدی آشکار با کاهش دانسیته استخوان، استئوپروز و افزایش میزان شکستگی همراه است. این تغییرات در متابولیسم استخوان می تواند با هیپرکلسیوری و بطور نادر هیپرکلسمی همراه باشد. کانیها به ویژه عناصر سلنیم ید آهن کلسیم منیزیم و فسفر و سایر ، هریک به نحوی با سنتز متابولیسم و اعمال هورمون های تیروئید مرتبط اند و اختلال در مقدار طبیعی آنها می تواند زمینه ساز اختلال در اثرات هورمونهای تیروئید و ایجاد علائم و نشانه های مرتبط با این اختلالات باشد در یک مطالعه ای که انجام شده دریافتند در بیماران هایپر تیروئیدی سطح کلسیم سرم به طور معناداری بالا است و در بیماران هایپوتیروئیدی سطح کلسیم سرم پایین است و سطح سرب سرم در هردوبیماری بالا است ولی در بیماران هایپوتیروئیدی به طور معناداری بالا است با توجه به اینکه املاح در عملکرد طبیعی ارگانهای بدن نقشهای حساس و کلیدی ایفا میکنند و تغییر میزان آنها از مقدار طبیعی حتی به مقدار جزئی موجب بروز اختلالات عمده در ساختار و عملکرد دستگاههای بدن میگردد در این مطالعه در نظر داریم به بررسی تاثیر کم کاری و پرکاری غده تیروئید بر کلسیم خون بپردازیم.

واژه های کلیدی: هایپوتیروئیدی، هایپر تیروئیدی، هایپوکلسیمی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی ارتباط عوامل خطر بیماری های قلبی با انسداد عروق کرونر در مبتلایان به بیماری عروق کرونر

زهرا طاهری خرامه^{۱،۲} فهیمه حمزه یی^۳

^۱ مرکز پژوهش دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی همدان، همدان، ایران

^۲ دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

^۳ دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

سابقه و هدف: بیماری عروق کرونر یکی از دلایل عمده مرگ و میر و ناتوانی محسوب شده و در ایران اولین علت مرگ و میر در افراد بالای ۳۵ سال می باشد. عوامل خطر ساز قلبی با ناتوانی و مرگ و میر ناشی از بیماری های قلبی- عروقی ارتباط تنگاتنگی دارد. مطالعه حاضر به منظور تعیین ارتباط عوامل خطر بیماری های قلبی - عروقی با انسداد عروق کرونر در بیماران مبتلا به بیماری عروق کرونر صورت گرفت.

مواد و روش: در این مطالعه مقطعی (توصیفی- تحلیلی)، ۱۰۰ بیمار مبتلا به بیماری عروق کرونر بستری یا سرپایی مراجعه کننده به دو مرکز آموزشی درمانی منتخب شهر قم به روش نمونه گیری آسان انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها چک لیست عوامل خطر قلبی و تعداد عروق درگیر کرونر بر اساس نتیجه ی آنژیوگرافی بود. داده ها با استفاده از آزمون های آماری توصیفی و تحلیلی در محیط نرم افزار آماری SPSS 16 تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: نتایج نشان داد میانگین سنی افراد $10/61 \pm 59/20$ و ۶۳ درصد آن ها زن بودند. شایعترین عوامل خطر به ترتیب هیپرلیپیدمی ۴۸٪، سابقه ی خانوادگی مثبت بیماری قلبی ۴۷٪، فشار خون ۴۵٪ و دیابت ۴۰٪ گزارش شد. از میان عوامل خطر تنها فشارخون ارتباط معنی داری با درگیری عروق کرونر داشت ($P= 0/005$).

نتیجه گیری: براساس یافته های این پژوهش، بین عامل خطر فشار خون و انسداد عروق کرونر، ارتباط آماری معنی داری وجود دارد. تمرکز و توجه بر برنامه های مراقبتی پیشگیری و کنترل فشار خون و عوامل خطر ساز از بروز آترواسکروز ضروری به نظر می رسد.

واژه های کلیدی: عوامل خطر ، قلبی - عروقی ، انسداد عروق، بیماری عروق کرونر

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

تاثیر ساکشن لوله براشه به روش کمتر تهاجمی بر درد، پاک سازی راه هوایی و ترومای راه هوایی در بیماران دارای لوله تراشه:
یک کارآزمایی بالینی

محمد عباسی نیا^۱، عطیه بابایی^۱، مهدی شملی^۲

۱. دانشجوی دکتری پرستاری، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.
۲. کارشناس ارشد پرستاری مراقبت ویژه، مرکز پژوهشی مراقبت پرستاری و مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان، ایران.

مقدمه: بعلت شیوع بالای خطرات مرتبط با ساکشن لوله تراشه، نیازمند انجام تحقیقات بالینی جهت تهیه گایدلاین های مراقبتی هستیم. انجام ساکشن لوله تراشه با استفاده از تکنیک صحیح می تواند در کاهش خطرات و ناراحتی های مرتبط با ساکشن لوله تراشه موثر باشد.

هدف: این مطالعه با هدف بررسی تاثیر ساکشن لوله براشه به روش کمتر تهاجمی بر درد، پاک سازی راه هوایی و ترومای راه هوایی در بیماران دارای لوله تراشه انجام شد.

روش کار: در این مطالعه کارآزمایی بالینی، ۶۴ بیمار دارای لوله تراشه که در بخش های مراقبت های ویژه بیمارستان الزهرا اصفهان بستری بودند به روش تصادفی به دو گروه ساکشن کمتر تهاجمی و ساکشن روتین اختصاص داده شدند. در گروه ساکشن روتین پس از هیپراکسیژنه و جدا نمودن لوله تراشه از ونتیلاتور، کاتتر ساکشن بدون اعمال فشار منفی تا برخورد به مقاومت جلو رانده شده سپس آن را ۱ سانتی متر عقب کشیده و همزمان با خروج کاتتر عمل ساکشن با فشار منفی ۲۰۰-۱۰۰ میلیمتر جیوه انجام می شد. در ساکشن روتین جهت رقیق کردن ترشحات از ۱۰ سی سی نرمال سالین استفاده می شد. اما در گروه ساکشن کمتر تهاجمی، کاتتر ساکشن تنها تا انتهای لوله تراشه وارد شده و حین خروج کاتتر با فشار منفی ۱۲۰-۸۰ میلی متر جیوه عمل ساکشن انجام می شد. همچنین از نرمال سالین استفاده نمی شد. شدت درد در مراحل بلافاصله قبل، بلافاصله بعد و ۱۰ دقیقه بعد از ساکشن لوله تراشه بررسی شد. پاک سازی راه هوایی (تعداد دفعات ساکشن مورد نیاز جهت تخلیه ترشحات) و ترومای راه هوایی بیماران نیز پس از ساکشن لوله تراشه بررسی شد. آنالیز داده های این مطالعه با استفاده از آزمون های آماری کای اسکوتر، تی مستقل و آنالیز واریانس با تکرار مشاهدات انجام شد.

نتایج: نتایج این مطالعه نشان داد که بین دو گروه، از نظر تعداد دفعات ساکشن مورد نیاز جهت تخلیه ترشحات تفاوت آماری معنی داری وجود نداشت. در گروه ساکشن کمتر تهاجمی، میزان شدت درد بیماران در مراحل بلافاصله قبل، بلافاصله بعد و ۱۰ دقیقه بعد از ساکشن لوله تراشه تفاوت آماری معنی داری نداشت. در حالی که در گروه ساکشن روتین، میزان شدت درد بیماران در مراحل بلافاصله بعد و ۱۰ دقیقه بعد از ساکشن به طور معنی داری افزایش یافته بود. همچنین، تعداد دفعات ترومای راه هوایی در گروه ساکشن روتین به طور معنی داری بیشتر از گروه ساکشن کمتر تهاجمی بود. طی ۱۰ دقیقه بعد از انجام ساکشن لوله تراشه، تعداد دفعات استفاده از داروهای مسکن در گروه ساکشن روتین به طور معنی داری بیشتر از گروه ساکشن کمتر تهاجمی بود.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه نشان داد که ساکشن کمتر تهاجمی در مقایسه با ساکشن روتین با ترومای راه هوایی و شدت درد کمتری همراه است. همچنین میزان کارایی ساکشن کمتر تهاجمی در خروج ترشحات همانند ساکشن روتین می باشد. لذا ساکشن کمتر تهاجمی می تواند با عوارض کمتری در خروج ترشحات بیماران دارای لوله تراشه موثر باشد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

کلمات کلیدی: ساکشن، درد، پرستاران، بخش های مراقبت ویژه

نقش تغذیه در بروز سرطان معده: یک مطالعه مروری

علی مستانی جهرودی^۱، ابراهیم نجارزادیان^۱ نرگس اسکندری^۲

۱- دانشجوی کاشناسی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم
۲- استادیار و عضو هیات علمی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: سرطان معده چهارمین سرطان شایع دنیاست و رتبه دوم مرگ و میر ناشی از سرطان را به خود اختصاص داده است. با توجه به اهمیت بار این بیماری بر سیستم سلامت و تأکید مطالعات بر نقش تغذیه در پیشگیری از بیماری ها به خصوص بدخیمی های دستگاه گوارش مطالعه حاضر با هدف بررسی ارتباط میان تغذیه و سرطان معده طراحی گردید.

روش کار: این مطالعه، مروری بر مقالات مرتبط با سرطان معده و تغذیه است. جهت دستیابی به اهداف مطالعه با استفاده از مرورگر گوگل اسکولار و کلیدواژه های تغذیه، مواد غذایی، سرطان معده، بدخیمی و کانسر معده، مقالات علمی مرتبط گردآوری گردید. در مجموع ۶ مقاله مرتبط یافت شد. متن مقالات مطالعه و مواد غذایی مؤثر بر سرطان معده استخراج گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج مطالعات موجود احتمال ابتلا به سرطان معده با عادات غذایی در ارتباط است. مصرف برخی مواد غذایی همچون سبزیجات تازه مخصوصاً سبزیجات زرد، نارنجی و سبز تیره؛ میوه ها به خصوص خانواده توت ها، انگورها، مرکبات و زیتون؛ مغزجات مثل گردو و فندق؛ غلات کامل؛ حبوبات و ادویه جاتی مثل پودر سیر، زرد چوبه و زعفران می تواند در پیشگیری از سرطان معده مؤثر باشد. در مقابل مصرف غذاهای دودی؛ کبابی؛ ترشیجات؛ غذاهای شور و نمک سود شده؛ مواد غذایی دارای مقادیر بالای ترکیبات نیترات دار مثل کنسرو و گوشت های فرآوری شده؛ غذاها با مقادیر بالای مواد ننگه دارنده؛ و غذاهای فریز شده به نسبت مدت ننگه داریشان در حالت فریز، در ایجاد سرطان معده اثر مستقیم دارند.

نتیجه گیری: اصلاح عادات غذایی، دریافت میوه و سبزی به مقدار کافی، مصرف مواد غذایی تازه و سالم، و پرهیز از مصرف مواد غذایی مانده و زیان آور می تواند نقش مهمی در پیشگیری از ابتلا به سرطان معده و کاهش هزینه های ناشی از آن داشته باشد.

کلمات کلیدی: تغذیه، سرطان معده، پیشگیری، بدخیمی، مواد غذایی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی اختلال خواب در بین دانشجویان جدیدالورود ساکن در خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی قم

معصومه اکبری^{۱*}، سمیه مومنیان^۲، محمد حسین داودی نیا^۳، فاطمه مرادلو^۴، احسانی^۵، ابراهیم نجارزادیان^۶

- ۱- دکترای پرستاری، استادیار گروه پرستاری دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم
- ۲- دانشجوی دکترای آمار زیستی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران
- ۳- دانشجوی کارشناسی رشته پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: خواب جزو ریتمهای بیولوژیک بدن بوده و در تنظیم عملکرد ارگانهای بدن تاثیر دارد. اختلال در خواب می تواند هومئوستاز بدن را برهم بزند. این امر در توانایی تصمیم گیری و آموختن افراد تاثیر منفی می گذارد. دانشجویان جدیدالورود به علل گوناگون می توانند دچار اختلال خواب شوند یکی از این علل دوری از خانواده و قرار گرفتن در محیطی متفاوت از خانواده است. پژوهش حاضر با هدف " بررسی اختلال خواب در بین دانشجویان جدیدالورود ساکن در خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی قم" انجام شد.

روش کار: مطالعه حاضر توصیفی تحلیلی بود که بر روی ۶۵ نفر از دانشجویان ورودی ترم اول دانشگاه ساکن در خوابگاه های دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. نمونه ها با روش نمونه گیری آسان انتخاب شدند. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه پترزبورگ بود. برای تحلیل آماری داده ها از آزمون کای اسکوئر، تی مستقل و آنوا و نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ استفاده شد.

یافته ها: ۵۹٫۷ درصد نمونه ها زن و ۳۷٫۳ درصد مرد با میانگین سن ۱۹٫۵۷ بودند. بیشترین تعداد دانشجویان مربوط به رشته بهداشت با ۲۵٫۴ درصد و کمترین رشته فوریت با ۳ درصد بود. ۳۰ درصد نمونه ها بیماری اعصاب داشتند و داروی اعصاب مصرف می کردند. ۷۶٫۱ درصد نمونه ها اخیرا سابقه مرگ فامیل نداشتند. ۵۶٫۷ درصد از نمونه ها اعلام کردند که وضعیت خوابگاه در خواب آنها اختلال ایجاد کرده بود. وضعیت اقتصادی خانوادگی ۶۸٫۷ درصد نمونه ها دخل و خرج خانواده متناسب اعلام شد. زمان خواب اکثر نمونه ها ساعت ۲۴ اعلام شد. میانگین مدت زمان به خواب رفتن نمونه ها ۲۳٫۲۶ دقیقه، میانگین ساعت بیدار شدن از خواب ساعت ۶٫۵۹ صبح بوده و میانگین خواب مفید در میان نمونه ها ۶٫۱۰ اعلام شد. بیشترین امتیاز اختلال خواب به دانشجویان فوریت های پزشکی با میانگین ۲۲ اختصاص داشت و کمترین میزان به رشته بهداشت با ۱۶٫۶۵ و رشته پزشکی با ۱۶٫۸۱ درصد گزارش شد. بین نمره کیفیت خواب و زمان بیدار شدن از خواب $p = 0.025$ ارتباط مستقیم معناداری مشاهده شد. همچنین بین نمره کیفیت خواب و زمان خواب نیز ارتباط معکوس معناداری مشاهده شد ($p = 0.03$). نمره کیفیت خواب با متغیر جنس، مصرف داروی اعصاب، وضعیت اقتصادی خانواده و سابقه مرگ فامیلی ارتباط معناداری مشاهده نشد ($p > 0.05$).

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت خواب و استراحت و نقش آن در حافظه، آموزش و یادگیری به کارگیری روش های مناسب جهت بهبود خواب دانشجویان ضروری به نظر می رسد.

کلمات کلیدی: اختلال خواب، دانشجویان جدیدالورود، خوابگاه

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی اثر مهار رشد گیاه استویا بر روی سه رده سلولی سرطانی انسانی

شکوفه موسوی^۱، معصومه میرانی^۱، هدی ابوالحسنی^{۱*}

۱- گروه فیزیولوژی و فارماکولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

زمینه و هدف: از آنجایی که سرطان یکی از مهمترین علل مرگ و میر در جهان به شمار می رود، یافت ترکیباتی که اثرات ضد سرطان از خود نشان می دهند با ارزش به نظر می رسد. یکی از گیاهانی که دارای اثرات فارماکولوژیک زیادی می باشد و در سالهای اخیر تحقیقاتی در راستای کشف اثرات سایتوتوکسیک آن انجام شده، گیاه استویا (*Stevia rebaudiana Bertoni*) می باشد.

روش بررسی: در این تحقیق فعالیت سایتوتوکسیسیته ماده موثره گیاه استویا که به طور عمده استویوزید و ریبودیوزید A می باشد، به عنوان عامل ضد سرطان مورد ارزیابی قرار گرفته است. اثرات سایتوتوکسیک این ترکیب بر روی رده های سلولی Hep G2، MCF7 و HT29 به روش MTT assay و در زمانهای ۴۸ و ۷۲ ساعت و در شش غلظت مورد ارزیابی قرار گرفت. برای تعیین میزان زنده ماندن سلولها از دستگاه ELISA reader در طول موج ۵۷۰ نانومتر استفاده شد. مقادیر IC₅₀ نیز برای هر رده سلولی با استفاده از منحنی دوز-پاسخ مدل سیگموئیدی و آنالیز رگرسیون غیر خطی و با به کارگیری نرم افزار GraphPad PRISM انجام شد.

یافته ها: بر اساس نتایج حاصل از ارزیابی های بیولوژیکی، استویوزید که ماده موثره برگ های گیاه استویا می باشد، دارای اثرات افزایش رشد بر روی رده سلول سرطانی کبد (Hep G2) و مهار رشد ضعیف بر روی رده سلول سرطانی پستان (MCF7) می باشند و بر روی رده سلول سرطانی کلون (HT29) اثر سایتوتوکسیک از خود نشان نداد.

نتیجه گیری: بر طبق نتایج این مطالعه مواد موثره گیاه استویا دارای اثرات سایتوتوکسیک متفاوتی در رده های سلول سرطانی انسانی مختلف، از خود بروز میدهند.

کلمات کلیدی: استویا، ارزیابی مهار رشد، MTT assay

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارتباط میان سندرم تخمدان پلی کیستیک؛ مارکر های التهابی و چاقی

زینب صادقی غریب دوستی^۱-زینب حمیدی زاد^۲

- ۱- دانشجوی کارشناسی پیوسته علوم آزمایشگاهی دانشگاه علوم پزشکی قم؛ ایران
- ۲- کارشناس ارشد فیزیولوژی دانشگاه، کمیته تحقیقات دانشجویی، علوم پزشکی قم؛ ایران

سندرم تخمدان پلی کیستیک (PCOS)، نوعی اختلال اندوکراین شایع است، که علاوه بر ایجاد مشکلات باروری، به عنوان عامل زمینه ساز ایجاد سرطان پستان و سرطان های دستگاه تولید مثل (شامل تومورهای اندومتر و تخمدان) شناخته شده است. چاقی در بانوان مبتلا به PCOS شیوع بیشتری دارد و به دنبال آن در معرض خطر بالاتری برای ابتلا به انواع بیماری های سندرم متابولیک هستند.

Hyperandrogenism که از علل ابتلا به PCOS است؛ ممکن است از عوارض التهاب ناشی از رژیم غذایی باشد. بنابراین التهاب باعث تشدید هیپراندرونیسم می شود. از طرفی چربی اضافی باعث افزایش میزان التهاب می شود.

طبق مطالعات انجام شده افزایش میزان سایتوکائین ها مانند فاکتور تومور نکروزیس آلفا، اینترلوکین-۱، بتا و اینترلوکین-۶ نشان دهنده التهاب سیستمیک و موضعی بدن می باشد. شواهدی مبنی بر رابطه مستقیم و نزدیک بین التهاب سیستمیک و موضعی با تخمدان پلی کیستیک وجود دارد.

بحث: طی مطالعاتی که بر روی زنان مبتلا به PCOS چنین گزارش شده است که پروتئین های فاز التهابی مانند CRP, C3 و C4 طبق فرضیه ای بر اثر تحریک سایتوکائین های التهابی مترشح از بافت چربی؛ در کبد می شوند. از طرفی سایتوکائین های التهابی با اثر غیر مستقیم بر روی گیرنده انسولین؛ باعث ایجاد مقاومت به انسولین میشوند. برخی از بررسی ها نشان میدهد که مصرف دارو های کاهش مقاومت به انسولین (مانند: متفورمین) باعث کاهش سطح سرمی بعضی مارکرها های التهابی (مانند: CRP) شده است. (۴ و ۵)

نتیجه گیری: با توجه به اینکه چاقی نقش مهمی در فرآیندهای التهابی مرتبط با خطر قلبی عروقی در زنان مبتلا به PCOS دارد. بنابراین بررسی سطح مارکر های التهابی میتواند از ضروریات تشخیصی و کنترلی در PCOS باشد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

ارزیابی وضعیت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی از دیدگاه اساتید هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۶

زهره جعفری ندوشن^{۱*}، سمیرا حاجی صادقی^۱، خدیجه علیپور ندوشن^۲، سیامک محبی^۴

۱- دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

۲- استادیار تشخیص بیماریهای دهان و دندان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

۳- کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی در شاخه ی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۴- استادیار آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه: از وظایف اصلی دانشگاه ها پرورش نیروهای متخصص مورد نیاز جامعه می باشد. به همین دلیل توجه به آموزش و پژوهش از جایگاه ویژه ای برخوردار است. از طرفی ارزیابی مداوم از وضعیت آموزشی و آگاهی از نقاط قوت و ضعف با بهبود نظام آموزشی یک امر ضروری و لازم است. هدف از این مطالعه ارزیابی وضعیت تحصیلی دانشجویان دندانپزشکی از دیدگاه اساتید هیئت علمی دانشگاه دندانپزشکی قم می باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک مطالعه مقطعی است، که بر روی ۲۳ نفر اعضای هیئت علمی شاغل با روش سرشماری در دانشکده دندانپزشکی قم در سال ۱۳۹۶ انجام گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه روا و پایا مشتمل بر ۲۰ سوال بود. با استفاده از آمار توصیفی و آزمون های تحلیل واریانس یکطرفه ANOVA ، t-test ، و ضریب همبستگی پیرسون تجزیه و تحلیل شدند. در این مطالعه سطح معنی داری کمتر از ۰/۰۵ به عنوان سطح معناداری در نظر گرفته شد.

یافته ها: میزان نمره ای که اساتید در مورد وضعیت تحصیلی دانشجویان دندان پزشکی بیان نمودند با جنسیت ($P=0/001$) و وضعیت تاهل اساتید ($p=0/023$) رابطه معنی داری داشت به طوری که اساتید مذکر نمره بیشتری نسبت به مونث ها به دانشجویان داده اند. همچنین اساتید بیان کرده اند که میزان علاقه دانشجویان به شرکت در آزمون تخصص زیاد است ولی دانشجویان علاقه ای به شرکت در کلاس های نظری و انجام کارهای پژوهشی ندارند. شرکت کنندگان معتقد بودند ۵۰/۱۷٪ از دانش آموختگان دندانپزشکی مهارت بالینی کافی برای انجام طبابت مستقل را دارند.

نتیجه گیری: دیدگاه اساتید نسبت به مهارت بالینی دانشجویان دندانپزشکی برای انجام طبابت مستقل چندان مطلوب نیست. همچنین دیدگاه اساتید در مورد علاقه دانشجویان نسبت به شرکت در کلاس های نظری و انجام تکالیف آموزشی، احساس مسوولیت در انجام فعالیتهای آموزشی و فعالیت های پژوهشی مطلوب نبود.

واژه های کلیدی: وضعیت تحصیلی، دانشجوی دندانپزشکی، اعضای هیئت علمی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بهداشت دهان و دندان از منظر اسلام؛ یک ضرورت

زهرا جعفری ندوشن^۱، حسین دهقانی^۲، خدیجه علیپور ندوشن^۳، فاطمه دهقانی^۴، سیامک محبی^۴

- ۱- دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۲- دانشجوی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیرا پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۳- کارشناس پژوهش، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۴- استادیار آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه: یکی از اجزا ادغام یافته PHC، بهداشت دهان و دندان است. بیماریهای دهان و دندان نیز مانند بیماریهای سایر اعضای بدن از سالیان قبل باعث آزار بشر بوده و انسانها همواره به دنبال راههایی برای رهایی از این بیماریها بوده اند. مشکلات دندانی رایج ترین بیماری طول تاریخ بشر بوده به طوری که ۹۹٪ افراد در طول حیات خود به این بیماری مبتلا میشوند. همانند دیگر مسایل مرتبط با سلامت انسان در مجموعه های روایی، روایات بسیاری در اسلام در خصوص بهداشت دهان و دندان وجود دارد که سرشار از رهنمودهای نوآور و سلامت بخش است، تا جاییکه انسان می تواند به هنگام برشمردن ویژگی های یک مؤمن، مراقبت از بهداشت دهان و دندان را در مجموعه ویژگی ها، درج نماید.

روش تحقیق: این مقاله مروری بوده و بعد از مطالعه مقالات و کتب معتبر و با جستجوی اینترنتی و بررسی مقالات همایش های برگزار شده سال های اخیر کشور، داده ها گردآوری و بعد از تجزیه و تحلیل به صورت توصیفی ارائه گردید که در ذیل به برخی از آنان اشاره می گردد.

نتایج: پیامبر اکرم (ص): ان الانسان و هی جوهره صافیه تیلوت بصبه مضغ الطعام فیغیرها راحه الفم و یتولد منها الفساد فی الدماغ- فاذا استاک زال عنها الفساد و عادت الی اصلها.

دندانها که صاف و زیبایی و واسطه جویدن غذای کثیف و آلوده میشوند و کم کم بوی دهان تغییر میکند و ایجاد فساد در قوای دماغیه می نماید وقتی که انسان مسواک می نماید از بین می رود و دندانها دو مرتبه تمیز و پاکیزه میگردد.

و نیز میفرماید: تخلدوا فانها من النظافه و النظافه من الايمان و الايمان مع صاحبه فی الجنه.

دندانهای خود را خلال بزنی زیرا خلال کردن جزء نظافت است و نظافت از ایمان است و شخص با ایمان داخل بهشت میشود.

حضرت علی(ع): پدر ما به ما دستوری داد بعد از خلال دندان ها سه مرتبه آب رادر دهان بگردانیم و بریزیم سپس آب بیاشامیم.

پیامبر اکرم (ص): یکی از حقوقی که میهمان به گردن میزبان دارد این است که میزبان چوب خلال را در وقت غذا خوردن برای او آماده کند.

امام رضا(ع): السواک یجلو لبصر و ینبت الشعر و یذهب بالدمعه.

مسواک کردن بینایی را تیز میکند و مو را میرواند و آبریزش چشم را برطرف میکند.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

در وصیت پیامبر اکرم (ص) به امام علی (ع) است که بر تو باد به مسواک کردن هنگام وضو گرفتن و نیز فرمود مسواک کردن مقدمه و جزئی از وضو گرفتن است.

رسول الله (ص): اذا استاك استاك عرضا.

هنگام مسواک کردن این عمل را بصورت عرضی (عمود بر طول فک) انجام می داد.

بحث: دین اسلام از قرن‌ها پیش با توصیه های موکد مسلمانان را به طرف این نکته درخشان بهداشتی هدایت نموده است تا جاییکه پیامبر (ص) میفرماید: اگر براتم سخت نمی شد مسواک زدن را واجب میکردم و حتی در حدیثی دیگر نحوه مسواک زدن را از بالا به پایین و از پایین به بالا گفته اند که مطابق با جدیدترین توصیه های علمی درباره روش مسواک زدن است. با توجه به روایات و صحبتهای بزرگان دین و همچنین مطالعات و تحقیقات انجام گرفته قبل میتوان به این نتیجه رسید که بهداشت دهان و دندان در جایگاه محوری قرار داشته و متأسفانه عدم توجه به آن امروزه موجبات مشکلات عدیده دهانی و دندانی در جوامع شده است.

واژه های کلیدی: اسلام، بهداشت دهان و دندان، مسواک.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی- پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

تأمین بهداشت روان و رفتار انسان از منظر قرآن مجید

زهرا جعفری ندوشن^۱، حسین دهقانی^۲، خدیجه علیپورندوشن^۳، فاطمه دهقانی^۴، سیامک محبی^۴

- ۱ دانشجوی دندانپزشکی، دانشکده دندان پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۲ دانشجوی علوم آزمایشگاهی، دانشکده پیرا پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۳ کارشناس پژوهش، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.
- ۴ استادیار آموزش بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه: رفتار و جنبه های مختلف آن در نتیجه برخورد فرد با گروه در مراحل معین زندگی پدیده آمده و تاثیر محیط و نفوذ گروه، روی رفتار در دوره های مختلف رشد، فرایند شخصیتی انسان را تدریجا ایجاد می کند. لذا در این مقاله به اجمال می بینیم که چگونه ایمان به خداوند و روز رستاخیز می تواند در وضعیت رفتاری و نحوه شکل گیری شخصیت انسان تاثیری مثبت داشته باشد و حرکت در مسیر سیره انبیا و معصومین و توجه به رهنمودهای الهی فرد را در جایگاه بهداشت و سلامت روانی خوبی قرار می دهد.

روش تحقیق: این مطالعه با هدف بررسی سلامت روانی از نظر قرآن و رهنمودها و مبانی دینی مورد بررسی قرار گرفته است و در راستای دستیابی به این اطلاعات از منابع مدون، کتابخانه ها و اینترنت استفاده شده است که به برخی از نتایج در زیر اشاره شده است

نتایج: با توجه به آیه ۱۲۵ سوره انعام افرادی که از مدار فطرت حق گرای دور می شوند بیشتر با دلتنگی و ناشادی قرین شده و به تدریج دچار ناپاکی ها نیز می گردند.

در آیه ۱۱۲ سوره بقره روی دل به سوی خدا داشتن و نیکوکار بودن را عامل دور ماندن از بیم و اندوه دانسته است.

آیه ۳۸ بقره و ۴۸ انعام، ایمان و عمل به رهنمودهای پیامبران برگزیده الهی را عامل آرامش روحی و نداشتن بیم و اندوه شمرده اند.

بحث و نتیجه گیری: اگر نحو رفتارها و یا واکنش افراد را از دیدگاه بهداشت روانی در دو بعد علمی (مادی) و اسلامی بررسی کنیم می بینیم همیشه افرادی که در راستای رهنمودهای دینی و اخلاقی اسلامی عمل می کنند از سلامت روانی بیشتری برخوردارند و در سیر و گذر از مواع، سردرگمی و واکنش های اضطراب زا افرادی که پایبندی های معنوی نداشته و از باورهای دینی محروم اند در برابر مسائل و مشکلات غالبا دستخوش اضطراب و نگرانی یا حالات مختلف روان نژندی می شوند نتیجه آنکه داشتن آرامش روحی در زندگی و مبرا بودن از خوف و حزن در دنیا و آخرت همیشه بهره افرادی است که به خداوند ایمان دارند و به رهنمودهای او عمل می کنند و افراد بی ایمان و کافر اگر به ظاهر زندگی مرفهی هم داشته باشند بی دغدغه روحی نخواهند بود.

کلمات کلیدی: رفتار انسان، بهداشت روان، قرآن.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

آموزش و پیشگیری از سرطان پوست: یک مطالعه ی مروری

قارلی پور ذبیح اله^۱، مهتری طاهری اکرم^{۲*}

۱- استادیار، گروه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: سرطان پوست یک مشکل جدی بهداشت عمومی در جهان است و شیوع آن در سال های اخیر افزایش یافته است. این سرطان در زمره ی شایع ترین سرطان ها، در ایران به شمار می رود. تابش بیش از حد پرتوی فرابنفش خورشید، مهم ترین عامل خطر محیطی در ایجاد این سرطان است و رفتارهای محافظت کننده در برابر نور خورشید، اساسی ترین اقدام در پیشگیری از آن می باشد. این مطالعه با هدف آموزش و پیشگیری از سرطان پوست به صورت یک مطالعه ی مروری در ایران انجام شده است.

مواد و روش ها: این یک مطالعه مروری بود که با جستجوی الکترونیکی در پایگاههای اطلاعاتی مانند: Google Scholar, SID, Magiran, PubMed و با استفاده از کلمات کلیدی فارسی و انگلیسی از قبیل: سرطان پوست، پیشگیری از سرطان پوست، رفتارهای خودمراقبتی سرطان پوست، آموزش بهداشت و سرطان پوست و مداخلات سرطان پوست که از اسفندماه ۱۳۸۹ تا آبان ماه ۱۳۹۶ چاپ شده بود مورد بررسی قرار گرفته است.

یافته ها: از ۵۳ مقاله یافت شده، ۱۱ مقاله مرتبط انتخاب شد که این مطالعات به ۲ دسته تقسیم شدند: ۱- استفاده از مداخلات آموزشی سنتی مبتنی بر رفتارهای خود مراقبتی و دسته دوم شامل استفاده از الگوها و تئوری ها برای مداخله ی رفتارهای خودمراقبتی (رفتارهای پیشگیری کننده) بود. مداخلات آموزش سنتی (۲۷/۲ درصد) بود ولی بیشترین مدل ها و تئوری های استفاده شده در مطالعات به ترتیب عبارت است از: تئوری انگیزش محافظت (۳۶/۳ درصد)، مدل اعتقاد بهداشتی، مدل بزنف، مدل پرسید و تئوری شناختی اجتماعی (هر کدام ۹/۰۹ درصد) بوده اند و بیشترین گروهی که مورد مطالعه قرار گرفته است: دانش آموزان (۵۴/۵ درصد) و کشاورزان (۲۷/۲ درصد) بوده اند. به طور کلی آن دسته از مداخلاتی که دارای ویژگی هایی از قبیل: کاربرد مدل های تغییر رفتار در مقایسه با روش های سنتی، استمرار و پیگیری مداخله و آموزش و اجرای برنامه ها و رفتارهای پیشگیرانه بوده اند با موفقیت بیشتری در افزایش آگاهی، نگرش و انجام رفتارهای محافظتی، همراه بودند.

نتیجه گیری: استمرار آموزش های اجتماع محور، استفاده از برنامه های آموزشی مدون و ترکیبی، پیگیری آموزش ها و مداخلات و استفاده از نظریه ها و مدل های مناسب تغییر رفتار، بهترین راه رسیدن به نتایج مورد انتظار است.

واژگان کلیدی: سرطان پوست، پیشگیری، آموزش بهداشت

بررسی فراوانی خشونت بیماران و همراهان در برابر پرستاران و عوامل مرتبط با آن در مرکز آموزشی و درمانی منتخب در تهران در سال ۱۳۹۵

مهسا بشارتی^۱، سجاد رضوان^۱، عنایت نوری^۱

۱- دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

پیش زمینه و هدف: خشونت محیط کار موضوعی نگران کننده برای هر فرد و هر سازمانی است و حرفه پرستاری یکی از مشاغل است که بیشترین خطر مورد خشونت قرار گرفتن را دارد. لذا این مطالعه با هدف بررسی فراوانی خشونت بیماران و همراهان در برابر پرستاران و عوامل مرتبط با آن انجام شده است.

مواد و روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی تحلیلی است که بصورت سرشماری بر روی ۲۰۳ نفر از پرستاران شاغل در بخش های مرکز آموزشی درمانی شهدای هفتم تیر تهران در سال ۱۳۹۵ انجام گردید. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد شده مربوط به خشونت محل کار در واحد های سلامت، مشتمل بر ۶ بخش (اطلاعات جمعیت شناختی، سوء رفتار کلامی، تهدید، ضرب و جرح جسمی، آزار و اذیت جنسی و آزار و اذیت نژادی) بود که توسط پرستاران تکمیل گردید. جهت تجزیه تحلیل داده ها از آزمون های آماری توصیفی و تحلیل در نرم افزار Spss نسخه ۲۰ استفاده شد.

بحث: ۷۴٫۱٪ (۱۲۳ نفر) از پرستاران در طول دوره ی کار خود مورد خشونت قرار گرفته بودند. سوء رفتار کلامی و تهدید به ترتیب با فراوانی ۹۵٫۱٪ (۱۱۷ نفر) و ۴۲٫۳٪ (۵۲ نفر) دارای بیشترین رخداد و خشونت های جسمی، جنسی و نژادی به ترتیب با ۸٫۹٪ در صد (۱۱ نفر)، ۴٫۱٪ (۵ نفر) و ۳٫۲٪ (۴ نفر) کمترین خشونت وارده نسبت به پرستاران بودند. همچنین بین قومیت پرستاران و سوء رفتار کلامی ($p=0.0092$)، وضعیت تاهل و تهدید ($P=0.0134$) ارتباط معناداری وجود دارد. به این ترتیب که پرستارانی که قومیت فارس داشتند بیشتر مورد سوء رفتار کلامی قرار گرفتند و پرستاران متاهل بیشتر مورد تهدید واقع شدند.

نتیجه گیری: نتایج تایید کننده ی شیوع بالای خشونت محل کار علیه پرستاران است. لذا جهت کاهش خطرات و تهدیدات ناشی از خشونت در محیط بیمارستان اتخاذ یک رویکرد پیشگیرانه، مشارکتی و رویه های مناسب گزارش و پیگیری خشونت و آموزش همگانی مفید بنظر می رسد.

واژگان کلیدی: خشونت، بیماران، پرستار، بیمارستان

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

جایگاه علم جنین شناسی بر اساس آیات قرآن مجید

زهرا روشن روش^۱ - فاطمه سادات رضوی نیا^۱ - سروش شریفی مقدم^۱ - سیامک محبی^{۲*}

- ۱- دانشجوی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
۲- گروه آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: جنین شناسی دانش مطالعه منشا سیر مراحل رشد و نمو یا تکامل فردی و یا تکوینی هر موجود زنده است. یک موجود زنده غالباً در ابتدای مراحل رشد و نمو خود از ترکیب سلول های جنسی نر و ماده و تشکیل سلول به ظاهر ساده تخم به وجود می آید سپس با گذراندن تغییرات ساختمانی و فیزیولوژیکی پیچیده ای در مدت زمان معین تبدیل به موجود کامل می گردد. علم جنین شناسی کلیه مکانیسم های منظم و مداوم درجات پیشرفتگی را که موجود زنده در سیر مراحل تکامل فردی خود طی میکند جستجو و بررسی مینماید و در این میان چگونگی طی این مسیر و مکانیسم های آن همیشه مورد توجه بشر بوده و هرروزه علم سیر جدیدی از آن را کشف می کند حال آنکه با تدبری در آیات قرآن می توان بطور کامل این سیر تکاملی را دریافت و بار دیگری علم را از دل آیات وحی به دست آورد.

روش تحقیق: این مطالعه با هدف بررسی و تشریح سیر تکاملی جنین با توجه به آیات قرآن کریم انجام پذیرفته است و در راستای دستیابی به این اطلاعات از منابع اطلاعاتی مدون، کتابخانه ها و اینترنت استفاده شده است که به برخی نتایج در زیر اشاره شده است.

نتایج:

- آیا در اول قطره آب منی نبود و پس از نطفه علقه و سپس آفریده و آراسته گردید و آنگاه از آن و صنف نر و ماده پدید آورده (سوره ۷۵/ آیه ۳۷ تا ۳۹)
- آن خدایی که تو را از هیچ خلق کرد و به صورتی تمام و کامل بیاراست و با اعتدال برگزید، بهر صورتی که خواست می تواند خلق کند. (سوره ۸۲/ آیه ۷-۸)
- سپس آن را نیکو بیاراست و از روح خود در آن بدمید و شما را دارای گوش و چشم و قلب و هوش گردانید باز بسیار اندک شکر و سپاسگزاری حق می کنید. (سوره ۳۲/ آیه ۹)
- ما انسان را از آب نطفه مختلط خلق کردیم و برای او گوش و چشم قرار دادیم. (سوره ۷۶/ آیه ۲)
- اوست خدایی که برای شما بندگان گوش و چشم و قلب آفریده باز بسیار اندک شکر و سپاسگزاری حق می کنید. (سوره ۲۳/ آیه ۷۸)
- او شما را در رحم مادران تان مرحله پس از مرحله تاریکی های سه پوشش می آفریند... "سوره ۳۹ (سوره زمر)
- آنگاه، که او را به مانند قطره ای در جای امنی قرار دادیم. (مومنون) آیه ۱۳
- سپس آن قطره را بصورت موجودی زالو مانند می سازیم. سوره ۲۳ (مومنون) آیه ۱۴
- سپس از حالت زالوجه مانند، چیزی شبیه تکه جویده شده می سازیم. سوره ۲۳ (مومنون) آیه ۱۴

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

- سپس از تکه جویده شده مانند، استخوان ها ساخته و استخوان ها را با ماهیچه و بافت نرم می پوشاند" سوره ۲۳ (مؤمنون) آیه ۱۴

بحث و نتیجه گیری: با کشف حقایق جدید در علم جنین شناسی، انسان در برابر اعجاز نهفته در قرآن که به مراحل آفرینش جنین اشاره نموده سر فرود آورده، چرا که اینگونه مطالب در چهل و اندی آیه و دهها حدیث شریف آمده و در طول پانزده قرن خطوط اصلی در زمینه این علم را ترسیم نموده و هم اکنون آن را علم جنین انسانی می نامند. هر قدر که انسان در مطالعه آیات کریمه قرآن که به علوم مختلف اشاره نموده، تعمق کند و آن را با حقایق ثابت علمی که به تدریج کشف می شود مقایسه نماید، ایمان و یقین وی به خداوند و قرآن و آنچه رسول خدا صلی الله علیه وسلم از جانب خداوند آورده می شود.

کلمات کلیدی: جنین - قرآن - تکامل

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

لزوم توجه به سلامت روان از منظر آیات الهی

سارا خوشگفتار^۱ - زهرا روشن روش^۲ - فاطمه سادات رضوی نیا^۲ - زینب کریمی^۳ - منصوره حسین خانی^۴ - سیامک محبی^۵

- ۱- کارشناس آموزش، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۲- دانشجو، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۳- کارشناس EDC، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۴- کارشناس سما، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران
- ۵- گروه آموزش بهداشت و ارتقا سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: واژه بهداشت (Health) و سلامتی همیشه انسان را در طول تاریخ به خود مشغول کرده است. تدوین برنامه‌های تربیتی-بهداشتی برای حفظ سلامتی و مطالعه، جلوگیری و درمان بیماریها نمونه‌ای از این اقدامات بشری است. بهداشت روانی از آن جهت که رابطه مستقیمی با "عملکرد فردی - اجتماعی" و آسیب‌های روانی - اجتماعی" دارد، از اهمیت زیادی برخوردار است. موضوع بهداشت روانی و تأمین آن برای "مردم، سازمانها و دولتها" بسیار مهم است، چرا که با کارایی فردی و اجتماعی افراد و در کنار آن با پیشرفت‌های "علمی، صنعتی و..." جامعه گره خورده است. امروزه اکثر کشورها منابع زیادی را برای بهبود بهداشت روانی جامعه صرف می‌کنند و در کنار آن با تدوین برنامه‌های جامع از "سازمانها و منابع محلی - اجتماعی" نیز استفاده می‌کنند. و در این میان دین اسلام و قرآن راهنما و معلم بزرگ هستی اشارات و سفارشهای بیشماری دارد که بر اهمیت سلامت و ثبات روحی-روانی فرد دلالت دارد.

روش تحقیق: این مطالعه با هدف بررسی بهداشت روانی در افراد و بررسی راهکارهای آن در قرآن با توجه به آیات قرآن کریم و دیدگاههای دین اسلام و روایات انجام پذیرفته است و در راستای دستیابی به این اطلاعات از منابع اطلاعاتی مدون، کتابخانه‌ها و اینترنت استفاده شده است که به برخی نتایج در زیر اشاره شده است.

نتایج:

۱. کسانی که ایمان آورده اند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می‌گیرد بدانید که با یاد خداست که دلها آرام می‌گیرد (آیه ۲۸ رعد)
۲. مثل کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند که خداوند خودشان را از یادشان برده است (آیه ۱۹ حشر)
۳. آنان که وسیله نکاح نمی‌یابند باید عفت پیشه کنند تا خدا آنها را به لطف خود بی‌نیاز گرداند. «(توبه؛ آیه ۲۸)
۴. روز جزا آن روزی است که مال و فرزندان سودی نمی‌بخشد و تنها آن کس که با سلامت روانی به نزد خدا آمده باشد این امر به حال او فایده خواهد داشت. (شعراء: ۸۹)
۵. ای روان آرام به سوی پروردگار خود بازگرد در حالی که راضی هستی و از تو رضایت وجود دارد و به جمع بندگان خاص من و به بهشت من داخل شو. (فجر: ۲۷ تا ۳۰)
۶. آنان که اموال خود را برای خشنودی خدا و ثبات روانی خویش انفاق می‌کنند. (بقره: ۲۶۵)

۷. هر کس از یاد خدا و ارتباط با او اعراض کند در زندگی دچار تنگنا خواهد شد. (طه : ۱۲۴)

۸. در آن چه خدا به تو داده سرای آخرت را جستجو کن و بهره ات را از دنیا فراموش مکن. (قصص : ۷۷)

بحث و نتیجه گیری: حتی یک نگاه اجمالی و سطحی به آیات قرآن نشان می دهد که سلامت روانی انسان یک موضوع بسیار اساسی در سراسر این کتاب الهی است. اما برای اثبات این که هدف گیری اصلی قرآن، بهداشت روانی است لازم است به نکات زیر توجه شود: در قرآن کریم آیات بسیاری وجود دارد که فطرت وجودی انسان و حالات گوناگون روان او را متذکر شده علل و عوامل انحراف و بیماری ها و همچنین راه های تهذیب و تربیت و درمان روان انسان را نشان داده است. آیاتی که در خصوص روان انسان در قرآن کریم وجود دارند نشانه هایی هستند که انسان برای شناختن خود و خصلت های گوناگونش می تواند از آن ها راهنمایی بجوید و برای دست یابی به روشی درست به منظور تهذیب و تربیت نفس خویش، توسط آیات مزبور ارشاد شود. ما به طور کامل می توانیم به کمک حقایقی که در قرآن درباره انسان و صفات و حالات روانی او آمده است، به ترسیم چهره ای درست از شخصیت انسانی راهنمایی شویم و نیز انگیزه های اصلی محرک رفتار انسان و عواملی را که در هماهنگ کردن شخصیت و تکامل و ایجاد بهداشت روانی او تاثیر به سزایی دارند، بشناسیم تا «روان شناسی قرآن» به صورت هماهنگ و منسجم در اختیار ما قرار گیرد.

کلمات کلیدی: بهداشت روان - قرآن - سلامت

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی علل ایجاد کننده راش های پوستی در کودکان بستری در بیمارستان حضرت معصومه قم از سال ۸۹ تا ۹۲

مهسا بشارتی^۱، سجاد رضوان^۱

۱- دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

پیش زمینه و هدف: راش یک شکایت شایع بالینی در بیماران مراجعه کننده به درمانگاهها و اورژانس اطفال است. علل زیادی داشته و تشخیص افتراقی آن بسیار وسیع است. در مطالعه پیش رو هدف از انجام مطالعه بررسی علل ایجاد کننده راش های پوستی در اطفال می باشد.

مواد و روش کار: این مطالعه توصیفی بر روی تمامی بیماران بستری به علت بشورات پوستی در بیمارستان حضرت معصومه (س) قم طی سال های ۱۳۸۹-۱۳۹۳ بود. اطلاعات دموگرافیک و سایر داده های ضروری از پرونده ی پزشکی بیماران استخراج شد. بعد از استخراج اطلاعات لازم آنالیز آماری انجام شد و نتایج زیر بدست آمد.

بحث و نتیجه گیری: از ۳۱۷ بیمار مورد مطالعه ۵۷٫۷٪ مذکر و ۴۲٫۳٪ مؤنث بودند. شایع ترین علل ایجاد کننده ی راش های پوستی در کودکان مورد مطالعه، ویروس ها با ۴۰٫۶۹ درصد (۱۲۹ مورد) و بعد از آن به ترتیب علل آلرژیک ۲۱٫۷۷ درصد (۶۹ مورد) و علل دارویی ۲۰٫۵۰ درصد (۶۵ مورد) را تشکیل میدادند. بیشترین شیوع راش در کودکان مربوط به فصل بهار با ۳۶٫۲٪ و بعد از آن به ترتیب فصل زمستان با ۲۶٫۲٪ و فصل تابستان با ۲۳٫۷٪ قرار داشتند. شایعترین علائم همراه با راش با ۸۰٪ شیوع مربوط به خارش بود. بر اساس نوع راش و محل درگیری نیز اینگونه بود که شایع ترین نوع راش با ۴۲٪ ماکولوپاپولار و ۳۱٫۹٪ از نوع کهیر و بیشترین محل درگیری با ۸۴٪ به صورت جنرالیزه بود. از نظر سابقه ی مصرف دارو، در این مطالعه ۳۵٫۶٪ سابقه ی مصرف آنتی بیوتیک را قبل از بستری داشتند که بیشترین آنتی بیوتیک مصرفی سفالوسپورین ها و پنی سیلین ها بودند و ۱۴٫۵٪ نیز سابقه ی مصرف داروهای ضدصرع را داشتند که بیشترین داروی ضد صرع مصرفی در این کودکان را فنوباریتال با ۱۱٪ تشکیل میداد. اختلاف معنی داری از نظر ارتباط بین فصل و عامل راش مشاهده گردید (P=۰/۰۰). اختلاف معنی داری از نظر ارتباط بین سن و عامل راش وجود داشت (P=۰/۰۰۴). در این مطالعه مشخص شد که بین فصل و عامل ایجاد راش و همچنین بین سن و عامل ایجاد راش ارتباط وجود دارد، ولی با این حال کاربرد این عوامل به عنوان معیاری برای تشخیص عامل راش نیاز به مطالعات بیشتری دارد.

واژگان کلیدی: علل، راش، پوست، بیمارستان

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

محصولات غذایی تراریخته: فرصت ها و چالش ها

فاطمه مؤدب^۱، نرگس اسکندری^۲

- ۱- دانشجوی کارشناسی مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم
۲- عضو هیئت علمی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: هر انسانی از این حق برخوردار است که گرسنه نماند و به منابع غذایی ایمن و مغذی دسترسی داشته باشد. افزایش روز افزون جمعیت خصوصاً در کشورهای در حال توسعه، تامین غذای آنها را با چالش های بسیاری مواجه ساخته است و فناوری اصلاح ژنتیک که امروزه توسعه زیادی یافته، به دنبال آن است که با دستکاری ساختار ژنتیکی محصولات غذایی، نیازهای غذایی بشر را برطرف نماید. در این مطالعه تلاش شد با کنکاشی در مقالات، به بررسی فواید و مخاطرات ناشی از کاربرد این فناوری بر غذای انسان پرداخته شود.

روش کار: در این مطالعه مروری برای دستیابی به اهداف مطالعه از جستجوگر google Scholar و کلیدواژه های تراریخته، مواد غذایی، اصلاح ژنتیکی، سلامتی استفاده شد. در مجموع ۷ مقاله مرتبط یافت شد. مقاله ها با دقت مطالعه، مزایا و معایب غذاهای اصلاح ژنتیکی شده استخراج و دسته بندی گردید.

یافته ها: بر اساس مطالعات انجام شده مزایا و مخاطرات مواد غذایی اصلاح ژنتیکی شده به ترتیب زیر بیان می شود: مزایای اصلاح ژنتیکی مواد غذایی عبارتند از افزایش تولید و سود اقتصادی؛ کنترل آفات و بیماری های گیاهی؛ مقاومت در برابر تنش های غیر زیستی (خشکی، شوری، سرما)؛ ارزش غذایی بالاتر؛ افزایش خاصیت انبارداری؛ تولید هدفمند برای کاربرد در صنعت و داروسازی از قبیل تولید پروتئین های درمانی، واکسن ها و آنتی بادی ها؛ و تعدیل خصوصیات کمی و کیفی مواد مغذی از طریق اصلاح مسیرهای متابولیکی. مخاطرات اصلاح ژنتیکی مواد غذایی عبارتند از ایجاد واکنش های حساسیت زا و تغییر در کیفیت مواد غذایی؛ سمی بودن برخی محصولات تراریخته برای پستانداران و به جا ماندن اثرات سمی طولانی مدت؛ ایجاد مقاومت نسبت به آنتی بیوتیک ها؛ احتمال انتقال ژنوم مقاوم به آنتی بیوتیک به میکروارگانیسم های بیماریزا و غیر بیماریزا؛ احتمال انتقال افقی ژن به گیاهان وحشی و ایجاد ابر علف هرزها و فرار ژن؛ اثرات منفی بر فرایندهای اکوسیستم؛ کاهش تنوع زیستی و منابع زیستی ارزشمند؛ اختلال در فرایندهای تولید مثل و باروری (نازایی، پیری زودرس، سقط جنین) و رشد نوزادان؛ و ایجاد تومورهای سرطانی به دلیل اختلال در سیستم ایمنی بدن.

نتیجه گیری: یافته های مطالعه حاضر نشان می دهد که اگرچه فواید مهمی در فناوری کشت گیاهان اصلاح ژنتیکی شده حاصل می آید اما مخاطرات زیستی و گاهاً اثراتی که در دراز مدت برجای می ماند نیز بسیار قابل توجه و نیازمند پیگیری و اصلاح می باشد. بنابراین لازم است قبل از ورود هرگونه محصول تراریخته، ارزیابی خطر انجام و بعد از عرضه محصول تراریخته نیز پایش مستمر به منظور پیشگیری از مشکلات احتمالی و آگاهی سریع و پویا از اثرات هر ماده غذایی بر بدن و سلامت جوامع انجام گیرد.

کلمات کلیدی: مواد غذایی تراریخته، اصلاح ژنتیکی، مخاطرات زیستی، سلامتی، مقاومت به آنتی بیوتیک، مزایای زیست محیطی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی سلامت روان شناگرها و فوتبالیست ها

علیرضا کوه گرد زاده^۱، سمیه مومنیان^۲، معصومه اکبری^{۳*}

- ۱- دانشجوی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم
- ۲- دانشجوی دکترای آمار زیستی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی قم
- ۳- استادیار و عضو هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی قم، عضو مرکز سلامت معنوی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: به فعالیت ورزشی و سطوح مختلف آن با ید به دیده یک مقوله فرهنگی، اجتماعی و سازنده جسم، روان و ایجادکننده سلامت و نشاط توجه بیشتری نشان دهیم. فعالیت بدنی کیفیت زندگی و فعالیت مغزی افراد را بهبود می بخشد، روند پیشرفت بیماری ها را کند تر می کند. دو گروه ورزشکاران شنا گر و فوتبالیست از بابت ماهیت نوع ورزشی که انجام می دهند یکی پر تحرک، هیجانی و گروهی و دیگری انفرادی می توانند در معرض انواع فشارهای روانی قرار گیرند. بر این اساس محققین تلاش کردند تا تحقیقی تحت عنوان " بررسی سلامت روان در دوقشر ورزشکاران شنا گر و فوتبالیست" را انجام دهند.

مواد و روش ها: این پژوهش به روش توصیفی- تحلیلی بر روی ۱۶۰ ورزشکار در دو رشته شنا و فوتبال با نمونه گیری تصادفی صورت گرفت. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه های سلامت روان GHQ و اطلاعات فردی بود. داده ها از طریق نرم افزار SPSSv20 و با استفاده از شاخص های توصیفی میانگین و انحراف معیار و آزمون تی مستقل تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: میانگین سنی ۸۰ ورزشکار در رشته فوتبال و ۸۰ ورزشکار در رشته شنا به ترتیب $21/18 \pm 2/8$ و $21/50 \pm 2/24$ بود. دو گروه از نظر سن ($p=0/41$) و جنس ($p=0/71$) اختلاف معنادار با یکدیگر نداشتند. یافته های به دست آمده از این پژوهش نشان می دهد در بررسی میزان سلامت عمومی به ترتیب: ۲۱/۹ درصد از کل ورزشکاران، ۲۳/۸ درصد از ورزشکاران رشته فوتبال و ۲۰ درصد از ورزشکاران در رشته شنا مبتلا به اختلالات روانی بودند. همچنین در نمره کل سلامت ($p=0/03$) عمومی و دو بعد اضطراب ($p=0/01$) و عدم کارکرد اجتماعی ($p=0/001$) دو گروه با یکدیگر تفاوت معنادار داشتند به طوری که میانگین نمره کل و هر یک از این دو بعد در گروه ورزشکاران فوتبال بیشتر از شنا بود.

نتیجه گیری: با توجه به ماهیت پرتحرکتر و هیجانی تر فوتبالیستها و بالاتر بودن سلامت روانی در این گروه از ورزشکاران در مقایسه با شنا گرها بکار گیری برنامه آماده سازی روانی ورزشکاران در هر دو گروه شناگرو و فوتبالیست توصیه می شود.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

جایگاه خود مراقبتی در کنترل عوارض دیررس بیماری دیابت

فاطمه باقری، سیامک محبی

مقدمه: دیابت یکی از عوامل تنش زای عمده و واقعی در زندگی است که از پر هزینه ترین بیماری های مزمن در جهان نیز به شمار می آید که ظرف ۲۰ سال گذشته تعداد مبتلایان به آن در دنیا هفت برابر شده است و در صورت تداوم روند فعلی، با افزایش سالانه ۷ میلیون نفر به جمعیت این بیماران، تا سال ۲۰۳۰ این تعداد به ۳۵۰ میلیون نفر میرسد. عوامل غیر قابل تعدیل مختلفی در خود مراقبتی این بیماری جهت کنترل بیماری و عوارض دیررس آن بررسی شده است. خود مراقبتی شامل مجموعه فعالیت های خودانگیخته ای است که توانایی درک بیمار از شرایط و عوامل منجر به سلامتی را امکان پذیر ساخته و وی میتواند جهت ارتقای سلامت خود و ارتقا کیفیت زندگی تصمیم گیری نموده و این تصمیم ها را مورد اجرا بگذارد.

یافته ها: دیابت یک بیماری خود مراقبتی است، به دلیل اینکه مراقبت به عهده ی خود بیمار است بر همین اساس بیمارانی که خود مراقبتی بیشتری دارند از سلامتی بالاتری برخوردارند و نیاز به ارتقای آن از طریق برنامه های آموزشی جهت پیشگیری از عوارض دیابت و افزایش رفتار های خود مراقبتی احساس میشود. از آنجایی که شرایط خودمراقبتی در بیماران مبتلا به دیابت مطلوب نمی باشد و اکثریت این افراد از کیفیت زندگی پایین برخوردارند و دیابت در ابعاد جسمی و روحی بر کیفیت زندگی بیمارها تاثیر گذار است و آگاهی ناکافی در مورد پیشگیری از ابتلا به عوارض دیابت، باعث اقدامات خود مراقبتی ناکافی در بیماران شده است.

روش بررسی: مطالعه ی انجام شده از نوع مطالعه مروری نقلی (narrative review) میباشد، که مقالات با استفاده از بانک های اطلاعاتی و موتورهای جستجوی علمی نظیر iran.medex.pubmed.schola.google با استفاده از کلمات کلیدی دیابت، خودمراقبتی و عوارض دیررس انتخاب شده و قابل دسترس می باشد، بازه زمانی مقالات مورد استفاده از سال ۲۰۰۳ تا سال ۲۰۱۶ میلادی است که اکثریت مقالات به زبان فارسی بوده و تنها معدودی از آنها به زبان انگلیسی منتشر شده بودند.

بحث و نتیجه گیری: در این مطالعه نشان داده شده است که در روند کنترل بیماری دیابت و عوارض دیررس آن، خود مراقبتی اهمیت فراوان دارد. خودکارآمدی به عنوان مهم ترین عامل تعیین کننده رفتار های خود مراقبتی از اهمیت ویژه ای برخوردار است که به طور مستقیم از طریق انتظارات کارآمدی، موجب انگیزه برای ارتقا دهنده ی سلامتی می شود، همچنین به طور غیر مستقیم از طریق موانع درک شده و تعیین میزان ثبات قدم، انگیزه را تحت تاثیر قرار میدهد، بنابراین در فرایند کنترل عوارض خودمراقبتی بسیار حائز اهمیت است.

کلیدواژه: دیابت، خودمراقبتی، عوارض دیررس

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

موانع اجتماعی شدن پرستاران: یک مطالعه مروری

راحله امیری^۱، نرگس اسکندری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- استادیار، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: اجتماعی شدن از عوامل موثر بر تکامل و پیشرفت حرفه پرستاری است. عدم اجتماعی شدن حرفه ای منجر به افت کیفیت مراقبت، کاهش رضایت شغلی، استرس شغلی، ترک خدمت، کاهش بهره وری، افت ارزش های خدمات پرستاری، تصویر ذهنی منفی، حرفه ای و عدم دستیابی به هویت حرفه ای خواهد شد. لذا شناسایی موانع اجتماعی شدن پرستاران ضروری است. این مطالعه با هدف شناسایی موانع و چالش های اجتماعی شدن پرستاران ایران انجام شده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری روایی است که با هدف تبیین موانع اجتماعی شدن پرستاران بر اساس یافته های مطالعات کیفی انجام شده در این زمینه طراحی شده است. در جهت دسترسی به اهداف مطالعه با استفاده از کلیدواژه های اجتماعی شدن، پرستاری، منابع علمی فارسی شامل [magiran](#), [sid](#), [googlescholare](#), [iran medex](#) مورد بررسی قرار گرفت و در مجموع ۱۰ مقاله کیفی فارسی در این زمینه یافت شد. یافته های این مطالعات مورد بازخوانی مکرر قرار گرفت و پس از جمع بندی و طبقه بندی مجدد گزارش گردید.

یافته ها: بر اساس نتایج مطالعه حاضر موانع اجتماعی شدن پرستاران در ۴ طبقه عوامل آموزشی (فقدان آموزش در ارتباط با اجتماعی شدن، شکاف میان تئوری و عمل، فقدان آموزش در زمینه مهارت های ارتباطی، رفتارهای غلط آموزشی از قبیل تبعیض و تحقیر)، عوامل درونی (عدم وجود انگیزه، عدم وجود اعتماد به نفس، عدم تعهد حرفه ای، پیش زمینه های فکری غلط، فقدان آمادگی فردی)، عوامل اجتماعی (تبیین غلط جایگاه پرستار در جامعه، جایگاه پایین اجتماعی پرستار، تبلیغات منفی رسانه ها) و عوامل شغلی (فقدان استقلال شغلی، فقدان الگو، فشار کار و استرس، فرسودگی شغلی، فقدان ارتقا شغلی، فقدان حمایت سازمانی، ارتباط نامناسب پرستاران) قابل دسته بندی می باشند.

نتیجه گیری: بر اساس یافته های مطالعه حاضر برنامه های نامناسب آموزشی، شرایط نامناسب فردی، تبیین غلط جایگاه پرستار در جامعه و شرایط نامناسب شغلی از جمله موانع اجتماعی شدن پرستاران هستند که با طراحی مداخلات مناسب در این زمینه می توان به تسهیل روند اجتماعی شدن پرستاران کمک نمود.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

راه کارهای موثر بر اجتماعی شدن پرستاران

راحله امیری^۱، نرگس اسکندری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- استادیار، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: امروزه با حرفه‌ای شدن پرستاری و افزایش نیاز جامعه به پرستاران حرفه‌ای، موضوع اجتماعی شدن حرفه‌ای پرستاران و بررسی عوامل موثر بر این فرایند مورد توجه قرار گرفته است. لذا این مطالعه با هدف بررسی راهکارهای پیشنهادی اساتید دانشکده پرستاری مامایی با هدف استخراج راهکارهای اجتماعی شدن پرستاران انجام شده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه کیفی است که به روش تحلیل محتوی قراردادی و با مشارکت ۱۰ نفر از اعضا هیات علمی دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد. نمونه‌گیری به شیوه در دسترس و گردآوری داده‌ها با روش مصاحبه‌های فردی و با کمک پرسشنامه نیمه ساختاریافته انجام و تحلیل داده‌ها به شیوه تحلیل محتوی قراردادی انجام شد.

یافته‌ها: از دیدگاه اعضا هیات علمی پرستاری و مامایی راه کارهای اجتماعی شدن پرستاران در ۴ درونمایه قابل دسته بندی می باشد. بازبینی و اصلاح ساختار آموزشی (آموزش دانشجویان درمورد نقش‌ها و وظایف پرستار، آموزش مهارت ارتباطی با بیمار و همکاران، تاکید بر نقش مربیان در آموزش و بالین، استفاده از مربیان حرفه‌ای، اولویت بحث‌های بالینی مبتنی بر اخلاق حرفه‌ای، ایجاد محیط آموزشی مناسب، برگزاری کلاس و کارگاه‌های آموزشی، ایجاد علاقه مندی به رشته پرستاری در دانشجویان، تجدیدنظر در مورد رتبه‌های پذیرش این رشته در کنکور، ارتباط بیشتر دانشجویان با دانشکده‌ها و نظام پرستاری و انجمن‌های مرتبط، انتخاب مناسب افراد برای رشته)، ارتقا جایگاه اجتماعی پرستاری (معرفی رشته پرستاری توسط رسانه‌ها، افزایش آگاهی مردم و جامعه در مورد حرفه پرستاری)؛ توانمندسازی پرستاران (افزایش اعتماد به نفس، بکارگیری الگوهای مناسب) و کاهش تنش‌های حرفه‌ای (تامین نیروی انسانی و امکانات کافی، کاهش تبعیض بین رشته پرستاری و سایر رشته‌ها).

نتیجه‌گیری: بر اساس یافته‌های مطالعه حاضر به کارگیری راهکارهایی از قبیل اصلاح در محتوا و نحوه آموزش، تغییر دیدگاه اجتماعی در ارتباط با حرفه پرستاری، تقویت خودپنداره حرفه‌ای و کاهش چالش‌های درون حرفه‌ای و میان حرفه‌ای می‌تواند به اجتماعی شدن حرفه‌ای در پرستاران کمک نماید.

کلمات کلیدی: اجتماعی شدن حرفه‌ای، پرستاری، پرستار

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

تبیین علل تاخیر در مراجعه بیماران بعد از انفارکتوس حاد میوکارد: مطالعه کیفی

محمد عباسی^۱، زهرا رمضانزاده^۲

۱- استادیار دانشکده پرستاری و مامایی قم

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس

مقدمه: مطالعات نشان می‌دهند بیماران مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد با تاخیر به بیمارستان مراجعه می‌کنند. تاخیر در مراجعه باعث تاخیر در تشخیص، درمان و پیشگیری از عوارض انفارکتوس حاد میوکارد می‌شود. هدف این مطالعه تبیین علل تاخیر در مراجعه بیماران بعد از انفارکتوس حاد میوکارد به بیمارستان بود.

روش بررسی: این مطالعه کیفی با رویکرد تحلیل محتوای کیفی مرسوم انجام شد. با نمونه‌گیری هدفمند ۱۸ مشارکت‌کننده (۱۰ مرد و ۸ زن) از بخش‌های مراقبت ویژه بیمارستان شهید بهشتی قم انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از مصاحبه‌های نیمه ساختارمند عمیق در مدت زمان بین ۵۰ تا ۶۰ دقیقه جمع‌آوری شد. برای تحلیل داده‌های مطالعه از روش تحلیل محتوای کیفی مرسوم استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها: مضامین اصلی این مطالعه، خوددرمانی، انتظار بهبودی، انکار درد قلبی و نسبت دادن به مشکلات دیگر بود.

نتیجه‌گیری: مشارکت‌کنندگان این مطالعه با مصرف خودسرانه دارو و انتظار بهبودی خودبخودی با تاخیر به بیمارستان مراجعه کرده بودند. انکار درد قلبی و احتمال اینکه مشکلات دیگری به غیر از مشکلات قلبی داشته باشند زمان را از دست داده و با تاخیر به بیمارستان مراجعه کرده بودند. این یافته‌ها نشان می‌دهد که مسئولین وزارت بهداشت باید از طریق رسانه‌های عمومی به آموزش مردم بپردازند. همچنین اعضای تیم درمان بخصوص پرستاران در مراجعه بیماران به مراکز درمانی علائم و نشانه‌های بیماری‌های قلبی-عروقی را آموزش دهند.

کلیدواژه‌ها: تاخیر در مراجعه، انفارکتوس میوکارد، مطالعه کیفی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

عوامل مؤثر بر بروز سندرم مرگ ناگهانی نوزاد: یک مطالعه مروری

مهناز اعظمی^۱، نرگس اسکندری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی مامایی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم
۲- استادیار و عضو هیات علمی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم

مقدمه: مرگ ناگهانی شیرخواران در اثر عواملی که هنوز به درستی شناخته نشده‌اند، رویدادی است که نه تنها خانواده را دچار غم و اندوه و چالش‌های روانی فراوان می‌کند بلکه شاخص‌های سلامتی و بهداشتی جامعه را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. با توجه به اهمیت این موضوع مطالعه حاضر با هدف تبیین عوامل مؤثر بر سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، بر اساس مطالعات موجود طراحی گردید.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری از نوع متداول است. جهت دستیابی به اهداف مطالعه، با استفاده از جستجوگر گوگل و کلیدواژه‌های سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، عوامل مؤثر و نوزاد مقالات مرتبط به زبان فارسی و انگلیسی جستجو و در نهایت تعداد ۱۶ مقاله مرتبط استخراج گردید. مقالات به دقت مطالعه شد و عوامل مؤثر بر مرگ ناگهانی شیرخوار استخراج و دسته بندی گردید.

یافته‌ها: عوامل مرتبط با مرگ ناگهانی شیرخوار در سه گروه مهم و اصلی قابل تبیین می‌باشند: عوامل مربوط به شیرخوار (مشکلات سیستم اعصاب مرکزی ناشی از صدمات حین تولد، اختلالات عصبی در کنترل تنفس و بیدار شدن نوزاد، اختلالات الگوی خواب، انسداد راه‌های هوایی فوقانی، اختلالات هدایتی قلب، مشکلات گوارشی، پاسخ نامناسب به کاهش اکسیژن خون، افزایش دی‌اکسید کربن و افزایش دما، وزن و سن جنینی، تغذیه، آلرژی و نژاد)، عوامل مربوط به والدین (وضعیت اقتصادی اجتماعی، مشکلات زایمانی، مراقبت‌های پره‌ناتال نامناسب، ناآگاهی والدین از سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، استعمال دخانیات توسط مادر و پدر) و عوامل مربوط به محیط (تغییرات آب و هوایی، ارتفاعات بالا به علت تغییر در میزان گازهای خونی، محل خواب نوزاد شامل تشک صاف و محکم و ملحفه سبک).

نتیجه گیری: یافته‌های مطالعه موجود نشان می‌دهد برخی از علل سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار مانند صدمات زایمانی، آگاهی والدین، استعمال دخانیات در محیط زندگی نوزاد و بستر نوزاد قابل تعدیل و کنترل بوده و با ارائه آموزش‌ها و مداخلات مناسب می‌توان از مرگ ناگهانی شیرخواران پیشگیری نمود. همچنین اگرچه عوامل مختلفی به عنوان عامل زمینه ساز مرگ ناگهانی شیرخوار معرفی شده اند ولی هنوز عامل اصلی مرگ ناگهانی شیرخوار ناشناخته است. بنابراین انجام مطالعات بیشتر در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، عوامل مؤثر، نوزاد

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

تاثیر آموزش مهارت های ارتباطی به پرستاران بر خشونت بیماران و همراهان در بخش های بیمارستان منتخب وابسته به
دانشگاه علوم پزشکی ایران سال ۹۶-۱۳۹۵

ملیحه رضایی نایه^۱، طاهره اشک تراب^{۲*}، لادن فتاح مقدم^۳، عنایت اله نوری^۴، محمد مهدی شاطر^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد واحد علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۲ دکترای پرستاری، استاد دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۳ کارشناسی ارشد پرستاری، مربی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۴ دانشجوی پزشکی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: در میان کارکنان مراقبت های بهداشتی و درمانی، پرستاران نسبت به سایر حرفه های پزشکی در معرض خطر بیشتری از خشونت محل کار می باشند. خشونت محل کار دارای تبعات بسیار سوء زیادی برای کارکنان و نیز سیستم های مراقبت های بهداشتی می باشد و هزینه های سنگینی بر آن ها تحمیل می کند. لذا هدف این مطالعه "تاثیر آموزش مهارت های ارتباطی به پرستاران بر خشونت بیماران و همراهان در بخش های بیمارستان منتخب وابسته به دانشگاه علوم پزشکی ایران سال ۹۶-۱۳۹۵" است.

روش پژوهش: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی یک گروهی از نوع پیش آزمون _ پس آزمون بود که بر روی ۵۱ نفر از پرستاران شاغل در بخش های بیمارستان شهدای هفتم تیر تهران که تجربه خشونت بیمار با همراه را داشتند، انجام شد. مداخله به صورت برگزاری کلاس های آموزشی در طول یک ماه در قالب برنامه های آموزش مداوم با عنوان آموزش مهارت های ارتباطی و تعامل با بیمار اجرا شد. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه استاندارد شده مربوط به خشونت محل کار در واحدهای سلامت، مشتمل بر ۶ بخش (اطلاعات جمعیت شناختی، سوء رفتار کلامی، تهدید، ضرب و جرح جسمی، آزار و اذیت جنسی و آزار و اذیت نژادی) بود. برای سنجش روایی از روش روایی محتوا استفاده شد و پایایی ابزار با روش همسانی درونی و ضریب آلفای کرونباخ محاسبه گردید. داده ها با نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۰ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: اکثریت پرستاران شرکت کننده، زن (۷۲/۵ درصد)، متأهل (۶۶/۷ درصد) و دارای مدرک کارشناسی (۹۲/۲ درصد) بودند و در گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال (۶۵/۹ درصد) قرار داشتند. به دنبال آموزش، از بین ۵۱ نفر که در دوره شرکت کردند، ۳۳ نفر (۶۴/۷ درصد) پس از دوره آموزشی مواجهه با خشونت را در ۴ ماه گذشته تجربه کردند. نتایج حاصل از آزمون کای دو، کاهش معنادار مواجهه با تهدید (Pvalue = ۰/۰۳۵) و ضرب و جرح جسمی (Pvalue = ۰/۰۴۴) پس از مداخله نسبت به پیش از مداخله را نشان داد ولی اختلاف آماری معنی داری بین میزان سوء رفتار کلامی، آزار و اذیت نژادی و آزار و اذیت جنسی بعد از مداخله را در مقایسه با قبل از مداخله نشان نداد.

نتیجه گیری: آموزش مهارت های ارتباطی به پرستاران باعث کاهش معنی داری در میزان تهدید و ضرب و جرح جسمی و خشونت کلی محل کار شده است. بنابراین مطالعات بیشتری مورد نیاز است تا با اجرای برنامه های موثر آموزشی، مدیریتی و پیشگیری با محتوا و روش های متفاوت در زمینه خشونت محل کار، اثر بخشی برنامه های آموزشی در این خصوص را مورد بررسی قرار دهد.

کلمات کلیدی: آموزش، مهارت های ارتباطی، پرستاران، خشونت

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

رفتارهای دلبستگی مادر به جنین و فاکتورهای مرتبط با آن در مادران مراجعه کننده به بیمارستان های استان قم
سال ۱۳۹۵

تقی جمعه^۱، مهسافرمانی^۲، لایلا کاظم نژاد^۳، شهرام ارسنگ جنگ^۴

- ۱- دانشجوی کارشناسی عضو باشگاه پژوهشگران جوان، گروه مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی قم، ایران
- ۲- دانشجوی کارشناسی عضو باشگاه پژوهشگران جوان، گروه مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی قم-ایران
- ۳- عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی قم، قم-ایران
- ۴- عضو هیئت علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم-ایران

زمینه و هدف: ارتباط مادر با جنین از دوران قبل از تولد شکل می گیرد، بنابراین فرآیند دلبستگی به تدریج و همزمان با توسعه دلبستگی مادر به جنین شروع به شکل گیری کرده و انگیزه به دست آوردن صلاحیت و رضایت در نقش مادری را ایجاد می کند. هدف این پژوهش بررسی رفتارهای دلبستگی مادر به جنین و فاکتورهای مرتبط با آن در مادران مراجعه کننده به بیمارستان های منتخب استان قم سال ۵۹۳۱ می باشد.

روش بررسی: این مطالعه توصیفی-تحلیلی در سال ۵۹۳۱ بر روی ۹۷۳ نفر از مادران باردار به روش نمونه گیری تصادفی انجام شد. ابزار گردآوری اطلاعات دو پرسشنامه شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک محقق ساخته و پرسشنامه رفتارهای دلبستگی مادر به جنین Cranley بود. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری 22v.spss و آزمون های آماری تی مستقل، همبستگی پیرسون، آنوا و آنالیز واریانس انجام شد.

یافته ها: میانگین نمره دلبستگی مادر-جنین ۳،۷۸ بود. از بالاترین ارتباط معنا دار برخوردار بودند ($P < 0.05$) ارتباط ضعیف و معناداری وجود داشت.

نتیجه گیری: مادران شرکت کننده در این مطالعه از نمره دلبستگی نسبتا بالایی برخوردار بودند. متغیرهایی مانند با دلبستگی مادر-جنین ارتباط داشتند.

واژه های کلیدی: دلبستگی مادر-جنین، بارداری، فاکتورهای مادری-جنینی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۱۳۹۶ ماه
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

مقایسه تاثیر پماد شفا (فراورده طب گیاهی) و پماد دیکلوفناک در بیماران مبتلا به استئوآرتریت زانو

سمیه زهلی^{۱*}، سیدروح الله موسوی^۲

۱- دانشجوی پزشکی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- متخصص ارتوپدی، استادیار دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

زمینه و هدف: استئوآرتریت شایع ترین بیماری مفصلی مزمن غیر عفونی است. بسته به شدت بیماری، درمان های مختلف دارویی و گاهی جراحی برای آن پیشنهاد می شود. به علت مزمن بودن سیر بیماری و برخی عوارض داروهای شیمیایی، اخیراً تحقیقات در مورد استفاده موضعی از گیاهان دارویی که عوارض جانبی کمتری نسبت به درمان های شیمیایی دارند در درمان این بیماری مورد توجه قرار گرفته که در این مطالعه IRCT به بررسی تاثیر پماد گیاهی شفا بر استئوآرتریت زانو پرداختیم تا در صورت موثر بودن آن، بتوانیم در آینده از این پماد گیاهی برای بهبود علائم آرتروز زانو کمک بگیریم.

یافته ها: در این مطالعه کارآزمایی بالینی دوسویه کور ۱۰۰ بیمار مبتلا به استئوآرتریت زانو براساس معیارهای ورود وارد طرح شده وبا تصادفی سازی بلوکی به دو گروه، یک گروه کنترل با پماد دیکلوفناک و یک گروه تحت مداخله با پماد شفا تقسیم شدند. بیماران به مدت ۷ هفته تحت درمان قرار گرفتند، به گونه ای که بیماران روزانه ۳ نوبت به مقدار یک گرم از پماد مربوطه استفاده می کردند. میزان درد، تورم، تندر نس، محدودیت حرکت و خشکی مفصل زانو در بیماران توسط پرسشنامه WOMAC در شروع و پایان مداخله سنجیده شد. براساس معیار WOMAC میزان کاهش درد و خشکی مفصلی در گروه مداخله نسبت به گروه دیکلوفناک تفاوت معناداری را نشان داد.

نتیجه گیری: این کارآزمایی نشان داد که پماد موضعی گیاهی شفا می تواند در درمان علامتی بیماران مبتلا به استئوآرتریت زانو مفید باشد و انجام تحقیقات بالینی گسترده تری به منظور بررسی کاربردهای درمانی این پماد پیشنهاد می شود.

کلید واژه ها: استئوآرتریت زانو، پماد موضعی گیاهی شفا، دیکلوفناک، درد، تورم و خشکی مفصل زانو

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

عوامل مؤثر بر بروز سندرم مرگ ناگهانی نوزاد: یک مطالعه مروری

مهناز اعظمی^۱، نرگس اسکندری^۲

- ۱- دانشجوی کارشناسی مامایی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم
۲- استادیار و عضو هیات علمی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم

مقدمه: مرگ ناگهانی شیرخواران در اثر عواملی که هنوز به درستی شناخته نشده‌اند، رویدادی است که نه تنها خانواده را دچار غم و اندوه و چالش‌های روانی فراوان می‌کند بلکه شاخص‌های سلامتی و بهداشتی جامعه را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد. با توجه به اهمیت این موضوع مطالعه حاضر با هدف تبیین عوامل مؤثر بر سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، بر اساس مطالعات موجود طراحی گردید.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری از نوع متداول است. جهت دستیابی به اهداف مطالعه، با استفاده از جستجوگر گوگل و کلیدواژه‌های سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، عوامل مؤثر و نوزاد مقالات مرتبط به زبان فارسی و انگلیسی جستجو و در نهایت تعداد ۱۶ مقاله مرتبط استخراج گردید. مقالات به دقت مطالعه شد و عوامل مؤثر بر مرگ ناگهانی شیرخوار استخراج و دسته بندی گردید.

یافته‌ها: عوامل مرتبط با مرگ ناگهانی شیرخوار در سه گروه مهم و اصلی قابل تبیین می‌باشند: عوامل مربوط به شیرخوار (مشکلات سیستم اعصاب مرکزی ناشی از صدمات حین تولد، اختلالات عصبی در کنترل تنفس و بیدار شدن نوزاد، اختلالات الگوی خواب، انسداد راه‌های هوایی فوقانی، اختلالات هدایتی قلب، مشکلات گوارشی، پاسخ نامناسب به کاهش اکسیژن خون، افزایش دی اکسید کربن و افزایش دما، وزن و سن جنینی، تغذیه، آلرژی و نژاد)، عوامل مربوط به والدین (وضعیت اقتصادی اجتماعی، مشکلات زایمانی، مراقبت‌های پرهناتال نامناسب، ناآگاهی والدین از سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، استعمال دخانیات توسط مادر و پدر) و عوامل مربوط به محیط (تغییرات آب و هوایی، ارتفاعات بالا به علت تغییر در میزان گازهای خونی، محل خواب نوزاد شامل تشک صاف و محکم و ملحفه سبک).

نتیجه گیری: یافته‌های مطالعه موجود نشان می‌دهد برخی از علل سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار مانند صدمات زایمانی، آگاهی والدین، استعمال دخانیات در محیط زندگی نوزاد و بستر نوزاد قابل تعدیل و کنترل بوده و با ارائه آموزش‌ها و مداخلات مناسب می‌توان از مرگ ناگهانی شیرخواران پیشگیری نمود. همچنین اگرچه عوامل مختلفی به عنوان عامل زمینه ساز مرگ ناگهانی شیرخوار معرفی شده اند ولی هنوز عامل اصلی مرگ ناگهانی شیرخوار ناشناخته است. بنابراین انجام مطالعات بیشتر در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: سندرم مرگ ناگهانی شیرخوار، عوامل مؤثر، نوزاد

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

راهکارهای ارتقاء سلامت مادران باردار از دیدگاه طب ایرانی - سنتی

فاطمه فیروزی^۱، نرگس اسکندری^۲، زهرا زمانیان^۱

۱ دانشجوی رشته مامایی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم
۲ استادیار و عضو هیأت علمی، گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: بهداشت دوران بارداری یکی از اساسی ترین راههای حفظ سلامت مادر و جنین است چرا که در نهایت به ارتقاء سلامت خانواده و جامعه می انجامد. با توجه به اهمیت این موضوع، حکمای طب سنتی ایران از دیرباز به سلامت دوران بارداری توجه خاص داشته و راهکارهای ارزشمندی را در این زمینه توصیه نموده‌اند. مطالعه حاضر با هدف استخراج راهکارهای ارتقاء سلامت مادران باردار از دیدگاه طب ایرانی سنتی طراحی گردیده است.

روش کار: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری است. در این مطالعه با استفاده از مرورگر گوگل و کلیدواژه‌های بارداری، طب سنتی، ایران، سلامت مادران و سلامت بارداری مقالات مرتبط جمع آوری گردید. در نهایت ۵ مقاله یافت شد که به بررسی سلامت بارداری از دیدگاه طب سنتی پرداخته بودند. مقالات به دقت مطالعه و راهکارهای ارتقا سلامت مادران از منظر طب سنتی استخراج و دسته بندی گردید.

یافته ها: طب سنتی ایران در ارتباط با ارتقاء و حفظ سلامت مادران باردار و پیشگیری از بیماری بر شش اصل بهداشت روان (اجتناب از خشم، ترس و غم)، پاکیزگی بدن (استحمام منظم)، فعالیت جنسی متعادل، فعالیت بدنی متناسب، خواب کافی و تغذیه مناسب (مصرف غذا در حجم کمتر و دفعات بیشتر، مصرف غذاهای زود هضم، پرهیز از غذاهای نفاخ، تلخ و تند) تأکید دارد.

نتیجه گیری: با توجه به تقارب و نزدیکی میان توصیه‌های طب ایرانی سنتی که ریشه در فرهنگ ایران باستان دارد و توصیه‌های برگرفته از منابع نوین علم پزشکی، به نظر می‌رسد توصیه‌های طب سنتی می‌تواند به عنوان راهکاری ارزشمند و مبتنی بر فرهنگ جامعه ایرانی، در راستای سلامت مادران باردار به کار گرفته شود. مطالعات و کاوش بیشتر در طب سنتی ایران با هدف استخراج راهکارهای ارتقاء سلامت مادران و معرفی این راهکارها در سطح جامعه ضروری به نظر می‌رسد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

کلیدواژه ها: بارداری، طب سنتی، ایران، سلامت مادران، سلامت بارداری

بررسی مسئولیتهای آموزش دهنده و آموزش گیرنده در حوزه بهداشت و درمان از منظر اسلام

زهره باقری^۱، بهاره مختاری^۱، سیامک محبی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- استادیار عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: در نظام فکری اسلامی که همه مسئولند این مسئولیت همگانی، اهل علم و آگاهی را به آموزش دادن و دیگران را به فراگرفتن تشویق و بلکه وادار مینماید. در این فرآیند یاد دادن و یاد گرفتن مسئولانه، نقشی که باورهای دینی به عنوان ضمانت اجرا و تداوم این روش پر خیر و سازنده دارد نقشی بی مانند است. آموزش دهنده باید به درستی آموزش دهد و مطلب سودمند و مبتنی بر حقایق علمی را به زبانی مناسب ارائه دهد و آموزش گیرنده نیز در فراگیری با توجه عمل کند و از آن پیروی نماید. آموزش دهنده خود باید عامل به سخنی باشد که به دیگران می آموزد و این که مردم تنها با گوش دادن به سخنان بدون نگاه کردن به رفتار گوینده، چیزی را بیاموزند و در خود به طور جدی تغییر رفتار ایجاد کنند؛ همواره اتفاق نمی افتد.

روش تحقیق: این پژوهش جهت تبیین وظایف و مسئولیتهای آموزش دهنده و آموزش گیرنده در دیدگاه اسلام انجام شده و لذا سعی شده است که با جستجوی گسترده کتابخانه ای و اینترنتی آیات، روایات و احادیث مرتبط با موضوع گردآوری و بعد از طبقه بندی و تحلیل هر یک به صورت توصیفی ارائه گردد.

نتایج:

✓ رسول الله (ص): لا ینبغی العالم ان ینسکت علی علم و لا ینبغی للجاهل علجهله قال الله تعالی فاستلو اهل الذکر.
سزاوار نیست دانا بر دانش خود سکوت کند و نیز شایسته نیست کسی که نمیداند بر ندانستن خود همچنان سکوت کند (و دنبال فراگرفتن نرود) چنانکه پروردگار فرمود از اهل آگاهی سوال کنید.

✓ امام رضا (ع): طلب العلم فریضه علی کل مسلم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

طلب علم بر هر مسلمانی (اعم از زن یا مرد) واجب است.

✓ رسول اکرم (ص): انا معاشر الانبیا امرنا ان نکلم الناس علی قدر عقولهم
یعنی ما گروه پیامبران که با مردم متناسب با خرد و ظرفیت آنها سخن بگویم.

✓ امام هادی (ع): من جمع لک وده و رایه فاجمع له طاعتک

✓ امیرالمومنین (ع): من نصب نفسه لناس اماما فلیبدا بتعلیم نفسه قبل تعلیم غیره و لکن تادیبه بسیرته قبل تادیبه بلسانه و معلم نفسه و مودبها احق بالاجلال من معلم الناس و مودبهم

کسی که خود را پیشوای مردم قرار میدهد باید قبل از آموزش دیگران به خویشتن بیاموزد و باید تادیب کردن او به عقلش قبل از تادیب کردن به زبانش باشد، آن کس که به خود می آموزد و خود را تادیب میکند به بزرگداشت از آموزش دهنده و تادیب کردن دیگران، سزاوارتر است.

✓ حضرت امام صادق (ع): کونو دعاه الناس بغير السنتمکم
مردم را با غیر زبانت به خیر دعوت کنید.

✓ آیه ۷۱ سوره توبه: المومنون و المومنات بفهمهم اولیاء بعض یامرون بالمعروف و ینهون عن المنکر
اهل ایمان نسبت به یکدیگر به لحاظ انجام امر به معروف و نهی از منکر نوعی حق ولایت دارند.

✓ آیه ۱۱۰ سوره آل عمران: کنتم خیر اهله اخرجت للناس تامرون بالمعروف و تنهون عن المنکر

✓ آیه ۱۰۴ سوره آل عمران: و لتکن منکم امه یدعون الی الخیر و یامرون بالمعروف و ینهون عن المنکر و اولئک هم المفلحون

بحث: آموزش بهداشت به مفهوم وسیع خود یکی از مصادیق روشن فریضه امر به معروف و نهی از منکر است چرا که معرف شرعی و عقلی و نیز منکر شرعی و عقلی، هر دو مشمول این حکم شرعی میباشد. لذا به خوبی میتوان دریافت که آموزش بهداشت با توجه به برکات بسیار و آثار ماندگار آن در نسلی و انتقال تدریجی آن به نسلهای پس از آن چه پایگاه و جایگاهی در معارف اسلامی دارد و چه مصداق مشخص و موکدی از کار خیر مستمر و اقدام سودمند تربیتی است. اگر در آموزش بهداشت با بهره گیری از رهنمودهای اسلامی حرکتی منطقی و مسئولانه صورت گیرد بدون هیچ گونه تردیدی، توفیقات چند برابر حاصل خواهد شد، چرا که انگیزه آموزش فراگیری و عمل به آموخته ها در چنین نگرشی، درونی و برخاسته از عمق اعتقاد و ضامن اجرا و تداوم آن مراقبه و پایش مستمر رفتار در سایه اعتقاد و نظارت الهی است.

واژه های کلیدی: آموزش دهنده، آموزش گیرنده، حوزه بهداشت و درمان، اسلام

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی- پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی الگوی استفاده از شبکه های اجتماعی دانشجویان شاغل به تحصیل دانشگاه علوم پزشکی قم ۱۳۹۵

زهرا باقری^۱، نرگس مظاهری^۱، سیامک محبی^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- استادیار عضو هیأت علمی دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: امروزه، شبکه های اجتماعی مجازی به یکی از مهمترین ابزارهای ارتباطی در سطح جامعه و جهان تبدیل شده اند. از آنجاییکه اطلاع دقیقی از چگونگی استفاده دانشجویان از شبکه های اجتماعی وجود ندارد این مطالعه با هدف تعیین الگوی استفاده از شبکه های اجتماعی در بین دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی انجام گرفت.

روش بررسی: در این مطالعه ی مقطعی ۳۴۳ دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی قم به روش نمونه گیری چند مرحله ای شرکت کردند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسشنامه ی دموگرافیک و پرسشنامه ی محقق ساخته ی روا و پایا در خصوص تعیین الگوی و میزان استفاده از شبکه های اجتماعی بود. داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS توسط شاخص های مرکزی توصیف و توسط آزمون های t مستقل، ANOVA و ضریب همبستگی اسپیرمن در سطح معنی داری کمتر از ۰,۰۵ تحلیل شد.

نتایج: ۷۶,۱ نمونه ها دختر، ۸۱,۶ مجرد، ۳۴,۷ خوابگاهی بودند. ۸۹,۷ دانشجویان عضو شبکه های اجتماعی بودند، که ۶۴,۹ نمونه ها بین ۱ تا ۶ ساعت از شبکه های اجتماعی استفاده می کردند.

نتیجه گیری: اطلاعات این پژوهش نشان داد که میزان استفاده از شبکه های اجتماعی در بین دانشجویان متأسفانه بیش از حد انتظار است و نیازمند برنامه های مداخلاتی است.

واژگان کلیدی: شبکه های اجتماعی، دانشجو

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی تاثیر گرد و غبار بر بهداشت و سلامت جامعه با استفاده از مقالات موجود

زهرا شادمانی^{۱*}، مریم نقی پورفر^۱، فاطمه حیدری^۲

۱- دانشجوی مقطع کارشناسی اتاق عمل، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- هیئت علمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم

اهداف: پدیده گرد و غبار یکی از بلایای جوی است که میتواند سبب ایجاد برخی مشکلات سلامتی شده و یا بیماریها را تشدید نمایند و بار اقتصادی فراوانی را به سیستم درمانی جامعه تحمیل نماید. آشنایی با منابع مولد گرد و غبار، پیامدهای آن بر سلامتی افراد جامعه و انجام اقدامات ضروری در زمان بروز آن، نیازمند آگاهی افراد جامعه می باشد؛ لذا این مطالعه با هدف شناساندن موارد فوق، انجام شد.

روش تحقیق: این تحقیق یک مطالعه مروری است که در مورد تاثیر طوفان های گرد و غبار بر سلامت جامعه با استفاده از کلمات کلیدی Air Pollution, Health, Dust Storm با جستجوی مقالات در پایگاههای اطلاعاتی Science Direct, Magiran و Medex Iran از سال 1996 تا 2016 انجام گرفت. در مجموع 200 مقاله استخراج شده که پس از پایش 30 عدد از مقالاتی که مرتبط با موضوع مورد تحقیق بودند، استفاده گردید.

دستاوردهای مقاله: ذرات گرد و غبار از مخاطرات عمده بهداشت عمومی و سلامتی هستند. برخی از این اثرات مستقیم بوده و برخی به شکلهای غیر مستقیم هستند. از اثرات مستقیم آنها میتوان به افزایش مرگ و میر، افزایش بیماریهای تنفسی، قلبی عروقی، سرطان ریه و افزایش در پذیرش بیماران در بیمارستانها اشاره کرد. با انجام اقدامات ضروری در زمان بروز پدیده گرد و غبار می توان عوارض را به حداقل رساند.

کلید واژه: بهداشت، درمان، سلامت، گرد و غبار

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بادکش و حجامت، راهکاری در درمان دیابت

سید رضا وکیلی نیا^{۱*}، داود بیات^۱، مجید اصغری^۱

^۱دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه: دیابت به عنوان یکی از شایعترین بیماریهای دنیا شناخته شده است و درمان آن یکی از مهمترین مباحث بهداشت جهانی می باشد. لذا جوامع علمی با توجه به اهمیت موضوع، روشهای مختلف درمانی طب روز و طب مکمل را جهت کنترل و پیشگیری بیماری بکار بسته اند. این مقاله سعی دارد که اثرات بادکش و حجامت را از دیدگاه طب سنتی و تحقیقات نوین بررسی نماید.

روش کار: ابتدا فواید بادکش و حجامت در برخی کتب اصلی طب سنتی از جمله قانون فی الطب، خلاصه الحکمه، طب اکبری و اکسیر اعظم استخراج گردید. سپس جهت به دست آوردن مطالب علمی روز، برخی مجلات طب سنتی ایران بررسی شد و جست و جو از طریق Pubmed، SID و Scholar انجام گرفت.

یافته ها: در طب سنتی، حجامت به دو نوع با شرط (با تیغ زدن و خونگیری) و بدون شرط (بدون تیغ زدن) یا همان بادکش تقسیم می شود. بادکش باعث جذب خون، گرم شدن عضو، تحلیل رطوبات و بخارات عضو می شود. در متون طب سنتی از بیماری به نام ذیابیطس نام برده شده که علائم آن شباهت زیادی به بیماری دیابت دارد و این بیماری به دو نوع ذیابیطس گرم و ذیابیطس سرد تقسیم می گردد. از راهکارهای درمانی این بیماری، استفاده از حجامت با خونگیری، در ذیابیطس گرم و استفاده بادکش، در ذیابیطس سرد ذکر شده است. در تحقیقات علمی روز نیز جهت درمان بیماری دیابت به استفاده از بادکش (Dry cupping) و حجامت با خونگیری (Wet cupping) توصیه شده است.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت بیماری دیابت و شیوع آن، می توان بادکش و حجامت را بعنوان یک روش درمانی مکمل در کنار سایر روشهای درمانی موجود توصیه کرد.

کلمات کلیدی: دیابت، ذیابیطس، طب سنتی، بادکش، حجامت، طب مکمل

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی تظاهرات بالینی بیماری های اسپوندیلوآرتروپاتی در بیماران مراجعه کننده به درمانگاه های روماتولوژی

سمیه زهلی^{۱*}، فاطمه رادمرد^۲، مریم معصومی^۳

۱. * دانشجوی پزشکی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲. دانشجوی پزشکی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۳. فوق تخصص بیماری های روماتولوژی، متخصص داخلی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

زمینه و هدف: اسپوندیلوآرتروپاتی ها یک گروه هتروژن از بیماری های التهابی مفصلی هستند که شامل اسپوندیلوآرتروپاتی محوری مانند اسپوندیلیت آنکیلوزان و اسپوندیلوآرتروپاتی محیطی مثل آرتريت سورياتيك، آرتريت ری اکتیو، اسپوندیلوآرتروپاتی مرتبط با بیماری التهابی روده و اسپوندیلوآرتروپاتی جوانان می باشد. این بیماری ها از نظر ژنتیکی، تظاهرات بالینی و رادیولوژیکی تشابهات و تفاوت هایی دارند که شناخت آنها به تشخیص سریع، درمان به موقع و افتراق آنها از یکدیگر کمک می کند. بدین منظور در این مطالعه مروری به بررسی تظاهرات بالینی در این بیماران پرداخته ایم.

یافته ها: بررسی های انجام شده نشان داد که به ترتیب شایع ترین علائم بالینی در این بیماران، درد التهابی کمر، پشت و گردن، محدودیت حرکت ستون فقرات، درگیری مفاصل محیطی به ویژه آرتريت شانه و هیپ، انتزیت به ویژه فاشییت پلنتارمی باشد. تظاهرات سیستمیک شایع شامل: یووئیت، درگیری قلبی، درگیری کلیوی به ویژه IGA نفروپاتی و آمیلوئیدوز کلیوی. درگیری دستگاه گوارش به ویژه ایلئوکولیت تحت بالینی، درگیری ریوی به ویژه فیروز ریه، میلوپاتی گردنی به علت ساب لاکسیشن آتلانتو آگزیا، تنگی کانال نخاعی و سندرم کودا اکوینا می باشد. که نوع، میزان و شدت هر کدام از این علائم باتوجه به نوع بیماری اسپوندیلوآرتروپاتی متفاوت می باشد.

نتیجه گیری: به نظر می رسد که اسپوندیلوآرتروپاتی ها علاوه بر تظاهرات بالینی و رادیوگرافی مشترکی که دارند، ویژگی های مخصوصی دارند که بر اساس سن، جنس، نژاد، فعالیت شغلی، زمینه ژنتیکی، مدت زمان شروع درگیری و... در افراد مختلف متفاوت

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

است. شناسایی این تظاهرات به تشخیص سریع و صحیح کمک کرده و موجب جلوگیری از پیشرفت بیماری و کنترل آسیب مفصلی میشود.

کلیدواژه ها: تظاهرات بیماری های اسپوندیلوآرتروپاتی، درگیری مفاصل محوری و محیطی، اسپوندیلیت آنکیلوزان، آرتريت سورياتيك، آرتريت ری اکتیو، اسپوندیلوآرتروپاتی جوانان

طراحی و اجرای برنامه مواجهه بالینی زودرس برای دانشجویان سال اول پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم
رویا بیاتی^۱، حدیث قجری^۱، مریم رحیم زاده^۱، روح اله صفایی پور^۲، احمد پریزاد^۲، ذبیح اله قارلی پور^۲، سیامک محبی^۲

سید حسن عادل^{۲*}

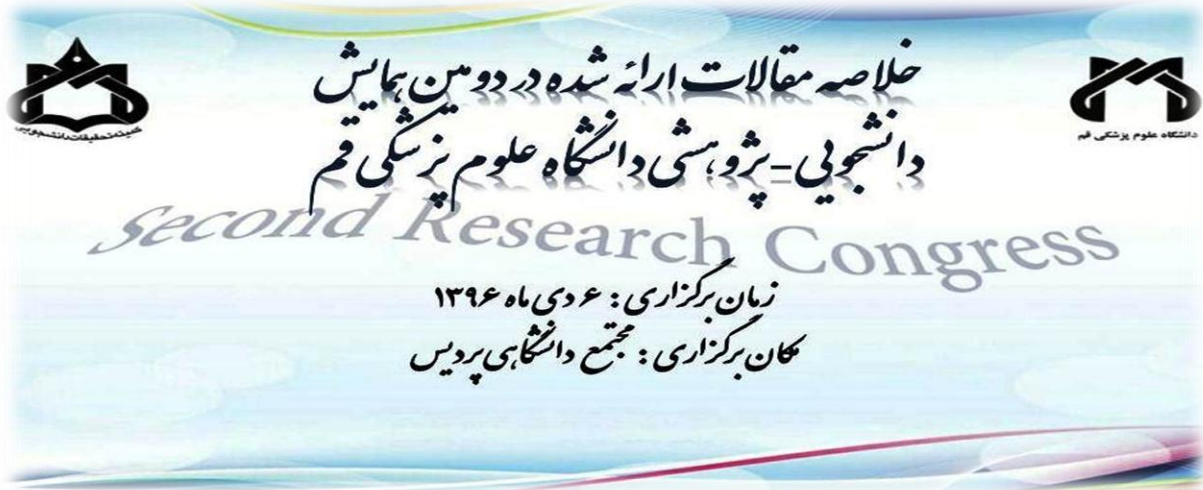
۱- دانشجو، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

مقدمه و هدف: اولین سال های آموزش پزشکی برای موفقیت دانشجویان پزشکی بسیار مهم است. این موفقیت تنها به دلیل رسیدن به دانش نیست بلکه بر نگرش و ادراک شکل گرفته در دانشجویان و نقش پزشکان شکل گرفته است. یکی از چالش برانگیز ترین فازهای آموزش در دانشکده های پزشکی، انتقال دانشجویان از دوره پیش بالینی به دوره بالینی است. دانشجویان تا پیش از ورود به دوره بالین، هیچ گونه آشنایی با این محیط نداشته و از نقش ها و وظایف مورد انتظارشان اطلاع ندارند. بنابراین در هنگام ورود به محیط بالین شروع به یادگیری مطالب می کنند بدون آنکه از دانش کافی و مهارتهای کاربردی برای یادگیری موثر برخوردار باشند. این مطالعه با هدف طراحی و اجرای برنامه مواجهه بالینی زودرس برای دانشجویان سال اول پزشکی صورت گرفت.

روش بررسی: این مطالعه پیمایشی در تابستان ۱۳۹۶ در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم صورت گرفت. جهت اجرای این روش از الگوی چرخه برنامه ریزی درسی (شناسایی مشکل و نیاز سنجی عمومی، نیازسنجی گروه هدف، تعیین اهداف، تعیین استراتژی های آموزشی، اجرا برنامه درسی و انجام ارزشیابی و بازخورد) استفاده گردید. برنامه مداخله طی سه روز (۱۵ ساعت) برای دانشجویان سال اول رشته پزشکی برگزار گردید و در نهایت میزان رضایت ایشان از برنامه اجرا شده به همراه لوگ بوک استاندارد شده جمع آوری گردید.

نتایج: یافته های حاصل از پرسشنامه سنجش نگرش نشان داد که اکثریت دانشجویان (۸۰٪) اجرای برنامه را مفید دانسته و سبب آشنایی کلی آنها با محیط بیمارستان گردید. از دید دانشجویان شرکت کننده در طرح اکثریت (۷۵٪) کاملاً موافق و (۲۵٪) موافق این بودند که برنامه اجرا شده باعث شده آنها به اهمیت دوره علوم پایه مثل آناتومی، فیزیولوژی و بافت شناسی در دوره علوم بالین پی ببرند. یافته حاصل از پرسشنامه رضایت مندی نشان داد که میانگین رضایت دانشجویان از ایجاد انگیزه ناشی از شیوه آموزشی، کیفیت اطلاعات فراگرفته شده و آموخته های این برنامه

آموزشی، برآورده شدن انتظارات یادگیری آنها با شرکت در برنامه آموزشی به ترتیب برابر با ۸/۵۰، ۷/۶۵ و ۷/۳۵ از ۱۰ می باشد.

نتیجه گیری: بعد از اجرای برنامه مواجهه بالینی زودهنگام همه دانشجویان بیان داشتند که برگزاری این دوره سبب علاقه مندی بیشتر آنها نسبت به حرفه پزشکی گردید و همچنین درک آنها را نسبت به رشته پزشکی افزایش داد.

واژه های کلیدی: مواجهه بالینی زودهنگام، رشته پزشکی، رضایتمندی، بالین

Quantitative and qualitative monitoring of water purified by domestic sweetening systems in Qom

Salimi Zoleikha , khazaei Mohammad , Babakhani Mohammad hossein, Fouladi fard Reza, Roshani Maryam, Khazaei Maryam, Yarjanli Leila, Nouri Maryam

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

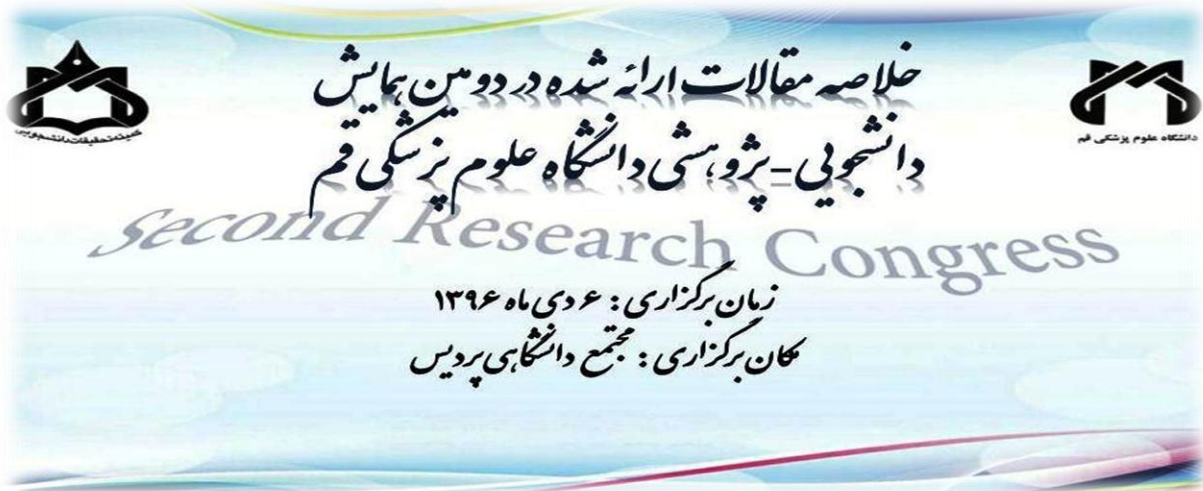
زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی مولکولی ژن های *clbA* و *clbS* در باکتری های *E.coli* جدا شده از بافت های توموری کولورکتال

ساجده سحری^۱، شهلا محمد گنجی^{۲*}، مجتبی سهرابی^۱، عطیه سلیقه^۱

۱- دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، دانشکده علوم پایه، گروه میکروبیولوژی، قم، ایران

۲- پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک و زیست فناوری، پژوهشکده بیوتکنولوژی پزشکی، تهران، ایران

مقدمه و هدف: یکی از مهمترین عوامل در ایجاد سرطان کولورکتال، باکتریها و توکسین های حاصله از آنها است. برخی سویه های *E.coli* تولید ژنوتوکسینی به نام کلی باکتین (Colibactin) می کنند. کلی باکتین درباکتریهای PKS مثبت بافعال شدن مسیر سیگنالینگ، باعث آسیب به DNA و در نتیجه گسترش تومور (مانند سرطان کولورکتال) می شود. بررسی مولکولی ژن های *clbA* و *clbS* (دو تا از ژن های جزیره ژنی PKS) در باکتری های *E. coli* جدا شده از بافت های توموری کولورکتال می باشد.

مواد و روش ها: بدین منظور ۷۹ نمونه بیوپسی از بافت روده بیمار مبتلا به سرطان کولورکتال، پس از اخذ پرسشنامه و رضایت نامه تهیه گردید. با روش های میکروبی و بیوشیمیایی باکتری *E.coli* جداسازی و شناسایی شد. سپس سویه ها از نظر وجود ژن های *clbA* و *clbS* با روش PCR، ارزیابی شد.

یافته ها: باکتریهای *E.coli* ایزوله شده از نظر تست های بیوشیمیایی، Motility، Indol، TSI، MR، مثبت و برای تست های Citrate و Urea منفی می باشند. نتایج آزمایش PCR نشان داد، برای ژن ویرولانس *clbA* از بین ۷۹ سویه مورد بررسی، در ۶۶٫۶۷٪ از افراد نرمال، در ۴۰٫۹۱٪ از بیماران التهابی روده بزرگ و ۵۹٫۰۹٪ از مبتلایان به سرطان کولورکتال مثبت بود و برای ژن ویرولانس *clbS* در ۵۰٪ از افراد نرمال و بیماران التهابی روده بزرگ و ۵۸٫۶۲٪ از مبتلایان به سرطان کولورکتال مثبت بود و ۲۷٫۸٪ نمونه ها، واجد هر دو ژن (*clbA/clbS*) بود.

بحث: هر دو ژن *clbA* و *clbS* جزو ژن های ضروری جزیره ژنی PKS هستند. با توجه به نتایج حاصله و اهمیت کلی باکتین و رابطه آن با ایجاد سرطان کولورکتال، مطالعه دقیق تر در این زمینه ضروری به نظر می رسد.

کلمات کلیدی: سرطان کولورکتال، *Escherichia coli*، ژن های *clbA* و *clbS*، کلی باکتین.

بررسی اثر عصاره هیدروالکلی سماق (*Rhus coriaria L.*) بر بروز یادگیری اجتنابی غیرفعال در موش های صحرائی نرگنادکتومی شده

مرضیه کریمی عرب^۱، نسرين حیدریه^۲، فاطمه جمالو^۳

۱- کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

۲،۳- استاد یار، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قم

مقدمه: توان یادگیری و قدرت حافظه از ویژگی‌های بارز انسان است و کاهش هورمون‌های جنسی در پیری و عوارض داروهای شیمیایی از جمله عواملی هستند که می‌توانند اختلالاتی را در روند حافظه و یادگیری ایجاد نمایند. در این پژوهش اثر تزریق داخل صفاقی سماق بر بروز یادگیری اجتنابی غیرفعال موش صحرایی گنادکتومی شده نژاد ویستار مورد بررسی قرار گرفته است.

روش بررسی: در این روش بررسی تجربی تعداد ۳۲ موش صحرایی بالغ نر نژاد ویستار با وزن 20 ± 230 در چهار گروه (هر گروه ۸ سر موش): سالم دریافت کننده حلال عصاره دی متیل سولفو اکسید (DMSO)، گنادکتومی دریافت کننده DMSO و دوزهای ۵۰ و ۲۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم عصاره سماق قرار گرفتند. برای گنادکتومی کردن، موش‌ها با تزریق درون صفاقی کتامین ۷۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم و زایلازین ۱۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم بی‌هوش و تحت عمل جراحی گنادها خارج شدند و پس از ۱۵ روز دوره بهبودی، مورد آزمایش قرار گرفتند. آزمون یادگیری اجتنابی غیرفعال توسط دستگاه شاتل باکس پس از انجام تیمارهای موردنظر برای همه گروه‌ها با شرایط یکسان انجام شد. تمامی تیمارها به صورت داخل صفاقی و نیم ساعت قبل از آزمون در روز دوم انجام می‌گرفت (بررسی بروز). داده‌ها توسط آنالیز واریانس یک‌طرفه و آزمون توکی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: یافته‌های این تحقیق نشان داد که گروه گنادکتومی دریافت کننده حلال عصاره یا DMSO، ۰/۳ سی سی کاهش معنی‌داری را در تأخیر در ورود به اتاق تاریک نسبت به گروه سالم دریافت کننده DMSO نشان می‌دهد ($P < 0/05$) ($P < 0/001$). از طرفی گروه‌های دریافت کننده عصاره با دوز ۵۰ و ۲۵ میلی‌گرم بر کیلوگرم به ترتیب افزایش معنی‌داری را در تأخیر در ورود به اتاق تاریک نسبت به گروه گنادکتومی دریافت کننده DMSO نشان دادند ($P < 0/05$).

نتیجه‌گیری: نتایج حاکی از آن است که گنادکتومی سبب کاهش بروز یادگیری اجتنابی غیرفعال می‌شود و در موش‌های گنادکتومی شده عصاره هیدروالکلی سماق سبب افزایش بروز یادگیری اجتنابی غیرفعال می‌شود.

واژه‌های کلیدی: عصاره هیدروالکلی سماق، بروز یادگیری اجتنابی غیرفعال، حافظه، گنادکتومی، موش صحرایی

بررسی ژن‌های ویورلانس NAN1-EXOA-EXOS-EXOU پسودوموناس آنروژینوزا جداشده از نمونه‌های کلینیکی شهر تهران و ارتباط احتمالی آن‌ها با توانایی تشکیل بیوفیلم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

نویسنده: مینا حمزه افشار

دانشجوی کارشناسی ارشد میکروبیولوژی قم

استاد راهنما: آقای دکتر زرگر

پسودوموناس آئروژینوزا یکی از باکتریهای گرام منفی است. سودوموناس آئروژینوزا از ارگانسیمهای پیچیده‌ای است که حاوی فاکتورهای بیماریزای بسیاری می‌باشد. یکی از این مواد، اگزوتوکسین **ExoA (A)** است. توکسین **ExoA** نقش بسیار مهمی در بیماریزایی عفونت‌های ناشی از سودوموناس آئروژینوزا دارد و کربوکسیل باعث ریبوزیلاسیون فاکتور طویل‌سازی **EF-2** می‌شود. در این مطالعه تعداد ۵۲ نمونه سودوموناس آئروژینوزا از بیمارستان امام خمینی و شهید مطهری تهران جمع‌آوری شد. نمونه **DNA** باکتری استخراج شده و حضور ژن **ExoA** مورد بررسی قرار گرفتند. بیشتر ایزوله‌های جدا شده دارای ژن **ExoA** (۶۵ درصد) بودند. در این مطالعه رابطه معناداری بین حضور ژن **ExoA** و تشکیل بیوفیلم دیده نشد. ولی مشخص شده است که از ۱۸ سویه فاقد ژن **ExoA**، تعداد ۴ سویه فاقد بیوفیلم بوده و از ۳۴ سویه دارای ژن **ExoA**، تنها تعداد ۳ سویه فاقد بیوفیلم می‌باشد.

یاد خدا (دعا) و نقش آن در بهداشت روانی

..... محمدی- مرضیه شاه سیاه- سیامک محبی

«الا بذکرا... تطمئن القلوب» «همانا با ذکر خدا دل‌ها آرام می‌گیرند.»

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

مقدمه: منظور از ذکر... چیست؟ چگونه دل انسان با یاد الله آرام می گیرد؟ اگر شخصیت انسان شبیه به یک کوه یخ باشد و ضمیر ناخودآگاه آدمی، نه دهم کوه یخ مستور و مخفی در آب؛ اگر ضمیر ناخودآگاه بر وجود آدمی سیطره داشته باشد و تعیین کننده و کارگردان پشت صحنه باشد، اگر انواع اختلالات رفتاری و بیماریهای روحی و روانی تجلی تیره شدن روابط خودآگاه و ناخودآگاه تلقی گردد و اولین گام در تخفیف این بیماریها انتقال موضوعات و مسائل درون ناخودآگاه به سطح آگاه بیمار باشد، معنا و اهمیت ذکر معلوم و روشن میگردد. ذکر... به طور خاص یعنی باخبر ساختن، خبر گرفتن و توجه کردن ارادی و متعمدانه ذهن هشیار و خودآگاه از آن چیزی که در ناخودآگاه آدمی وجود دارد.

روش پژوهش: این مجموعه با مطالعه گسترده کتابخانه ای و بررسیهای اینترنتی به جمع آوری اطلاعات در این خصوص پرداختیم و سپس به طبقه بندی و بررسی داده ها پرداخته که به صورت مقاله ارائه گردید.

یافته ها: هنگامی که... حاضر در ناخودآگاه آدمی، اما غایب از سطح آگاه ذهن به یاد آورده میشود، ناگهان ابهامات از بین میرود. یک احساس شعف، آرامش، طمأنینه، احساس معنادار بودن زندگی شخص و کل هستی، یک احساس تعالی به انسان دست میدهد و قلب متلاطم، ناآرام و مضطرب، آرام می گیرد. از طرف دیگر غفلت یا بی توجهی نسبت به ناخودآگاه معنوی یا روحی و فراموش کردن خدا در این ناخودآگاه به تعبیر «ویکتور فرانکل» سبب «خلاء وجودی» و یا «ناکامی وجودی» و به بیان قرآن سبب «فراموشی خود/ خویش یا نفس» میگردد.

«نباشید مانند کسانی که خدا را فراموش کردند سپس نفسهایشان را فراموش کردند» سوره حشر، آیه ۱۹

فراموشی خدا موجب بروز احساس پوچی، بی هدفی، تهی بودن زندگی میگردد و به این معنا زندگی برای انسان سخت میشود.

«هر کس از یاد من اعراض کند، زندگیش تنگ (ناگوار) شود» سوره طه، آیه ۱۲۴

یکی از راههای ذکر و یاد خدا «دعا» کردن است. افراد آگاه و هشیار میدانند که با یاد خدا، توکل بر او و دعا کردن احساس بهتری داشته و موفقتر خواهند بود. یاد خدای متعال هیچوقت از دل آدمی بیرون نمیرود و در هیچ حالی مغفول نیست و اگر انسان دعا میکند، ذات و فطرت اوست که وادارش میکند در تمامی شرایط او را بخواند و از او طلب یاری کند. رمز دعا این است، انسان روندی را در پیش بگیرد که به بهترین وجهی قلب او را بگشاید و پرتو حق را به آن بتاباند.

بحث و نتیجه گیری: با توجه به این که تامین سلامت انسان خواسته و ناخواسته در گرو تامین نیازها و اهداف اوست و با در نظر داشتن این مطلب که دعا میتواند حداقل بخشی از نیازها (جنبه روحی مسائل) را بر آورده سازد پس میتوان از این مهم برای تامین ایجاد آرامش خاطر و در نتیجه سلامت روانی آدمی بهره برد.

این مطلب را میتوان این گونه بیان کرد که هنگامی که انسان برای تحقق هدف خود به دعا متوسل میشود و سپس آن را به خدا واگذار میکند، در ذهنش واقع شدن آن را محسوس کرده و به این تصویر ذهنی تا آنجا که میتواند قدرت میبخشد، آن وقت از خدا می خواهد هر طور به صلاح اوست عمل نماید و عنایت خود را شامل حال وی سازد. تمام مدت به خود تلقین میکند که به هدفش خواهد رسید و ذهن خود را از افکار مثبت و امیدوار کننده لبریز میسازد. بعد به مرحله ای میرسد که از تحقق تصویر ذهنی خود شگفت زده میشود. در این

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

حالت تصور به واقعیت تبدیل شده و آنچه دعا کرده است و در ذهن مجسم نموده براساس آرزوی واقع بینانه او و سپردن به دست خدا و تجسم تصویر کامل موفقیت در ذهن به «واقعیت» مبدل میشود؛ و این مثالی است از نحوه تاثیر دعا و ذکر خداوند بر آرامش روانی که انسان باید به آن برسد.

کلید واژه ها: دعا، بهداشت روانی، آیات و روایات اسلامی

مقاله مروری تجزیه میکروبی پلاستیک

عارفه انصاری، دکترسهیل آقایی

چکیده:

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

دفع زباله پلاستیکی و آلودگی های آن به دنبال استفاده غیر قابل کنترل از پلاستیک به عنوان یک موضوع مهم قابل مطرح و دیوکسین ها در طی CO₂ است. پلاستیک، آلودگی و گرم شدن جهانی را در پی دارد و علت آن علاوه بر دفع زباله، آزاد کردن سوزاندن زباله نیز است. اهمیت استفاده از میکروارگانسیم هایی که برای تجزیه زیستی پلیمر های مصنوعی غیر قابل تجزیه تعریف شده اند به دلیل روش های دفع نادرست پلاستیک بالاگرفته است. پلیمر های قابل تجزیه زیستی، توسط میکروب ها سریع تجزیه می شوند که این میکروب ها قابلیت تجزیه بسیاری از مواد ارگانیک و غیرارگانیک را دارند. این بررسی درباره تجزیه زیستی پلاستیک، مشخص کردن پلاستیک های تجزیه شده و عوامل موثر برای تجزیه زیستی آن ها بحث می کند.

مروری بر عناوین مقاله

عوامل موثر در تجزیه پلاستیک:

و غیره، در تجزیه پلیمر، جمعیت میکروبی و فعالیت آنزیمی موثرند. PH پارامترهای محیطی مثل رطوبت، دما،

میکروب های تجزیه کننده پلاستیک:

میکروب های تجزیه کننده پلاستیک، از منابع مختلفی مثل خاک ریزوسفر از مانگر، پلی تن دفع شده در خاک و غیره، جدا می شوند. باکتری ها، قارچ ها و جلبک ها، پلاستیک را به صورت طبیعی تجزیه میکنند.

میکروب های تجزیه کننده لیگنین و آنزیم های شرکت کننده در تجزیه پلاستیک

لیگنین یک پلیمر آروماتیک طبیعی است و تجزیه سرسختی در طبیعت دارد. قارچ های پوسیدگی سفید، موثر ترین میکروارگانسیم های تجزیه کننده لیگنین اند که برای تجزیه پلاستیک، مطالعه شده اند.

تکنیک های مورد استفاده برای آنالیز تجزیه زیستی پلاستیک:

، رشد ارگانسیم، تغییرات خصوصیات پلیمر و CO₂ قابلیت تجزیه زیستی پلیمر میتواند توسط مشاهده میزان سیر تکاملی مشخص شود. O₂ جذب

سمیت تجزیه زیستی پلاستیک

ناپایداری در آب و نفوذ شیمیایی نسبی پلاستیک خالص، باعث کاهش خاصیت سمی آن ها میشود

ثمرات استفاده از دعا به عنوان طب مکمل: یک مطالعه مروری

۱. علی اکبر احمدی*، ۲. نرگس اسکندری

۱. دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲. استادیار دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: با توجه به هزینه و عوارض جانبی داروهای شیمیایی و مداخلات پزشکی، دانشمندان و محققین در تلاشند تا از راهکارهای ساده و بدون عارضه تری برای درمان بیماران استفاده کنند. یکی از این راهکارها بهره‌مندی از روش‌های معنوی از جمله دعا است. دعا بر حسب لغت به معنی «ندا» است و بر حسب اصطلاح، توجه به سوی خدا و طلب رحمت از او به طور فقر و خضوع است و بر سپاس و ستایش و تسبیح و تنزیه خداوند نیز اطلاق می‌شود. با توجه به افزایش توجه ارائه دهندگان و دریافت کنندگان مراقبت‌های پزشکی به طب مکمل به ویژه مراقبت‌های معنوی در دهه اخیر، مطالعه حاضر با هدف تبیین اثرات شفابخش دعا بر اساس مطالعات انجام شده در این زمینه طراحی گردید.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری از نوع متداول است. در جهت دستیابی به اهداف مطالعه با استفاده از کلید واژه‌های دعا، درمان و بیمار به زبان فارسی و انگلیسی، و مرورگر گوگل و گوگل اسکولار، منابع علمی شامل [pubmed](#)، [irandoc](#)، [magiran](#)، [sid](#) و [pubmed](#) مورد جست و جو قرار گرفت و در نهایت ده مقاله فارسی و دو مقاله انگلیسی مرتبط یافت شد. محتوای مقالات به دقت مطالعه، ثمرات شفابخش دعا استخراج و دسته بندی گردید.

یافته‌ها: بر اساس مطالعات موجود ثمرات شفابخش دعا در چهار بعد اصلی از سلامت بیماران تأثیرگذار است. این چهار بعد عبارتند از: بعد سلامت روانی (کاهش اضطراب و افسردگی، افزایش تحمل بیماری، افزایش امید و رضایت از زندگی، افزایش عزت نفس، کاهش فشارهای روانی، بهبود کیفیت زندگی، کاهش پرخاشگری و خودبیمار انگاری و کاهش حالات خلقی منفی)؛ بعد سلامت جسمانی (کاهش مدت بستری، کاهش خطر عود بیماری، کاهش درد و علائم بیماری، و کاهش وخامت حال بیمار)؛ بعد سلامت معنوی (افزایش توکل بر خدا) و بعد سلامت اجتماعی (تقویت حمایت اجتماعی).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد دعا این قابلیت را دارد تا با تأثیرگذاری بر ابعاد مختلف سلامت (روانی، جسمانی، اجتماعی و معنوی) موجب بهبود حال بیماران شود، همچنین دعا یک شیوه مراقبتی در دسترس و بدون عارضه است. بنابراین می‌توان به پزشکان و پرستاران توصیه کرد از دعا به عنوان یک روش مکمل در کنار سایر روش‌های درمان استفاده کنند. با وجود اهمیت دعا و اثرات شفابخش آن، پژوهش‌های کمی در این زمینه انجام شده است که با افزایش تعداد پژوهش‌ها در این زمینه، می‌توان بسترهای لازم را برای استفاده از این روش درمانی فراهم نمود.

واژگان کلیدی: دعا، درمان، طب مکمل، بیمار، بیماری

Titile :Management of diabetes as described by *Ibn Sina* (Avicenna) in

the *Canon of Medicine*

Authors: Hossein yusefi¹ Mahmud perham² Majid asghari³

1-Department of Surgical technology , Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

2- Department of Internal medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

3- Department of traditional medicine Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

Introduction: diabetes mellitus is the most metabolic disorders and affects more than 400 million individuals worldwide Whereas insulin insensitivity is an early phenomenon partly related to obesity, pancreas β -cell function declines gradually over time already before the onset of clinical hyperglycaemia. Patients in developing countries are more likely to resort to traditional medicine as the sole or complementary therapeutic option Persian medicine (humoral medicine) is one of the oldest paradigms of medicine. In early medieval times Ancient Persian and Islamic medical treatises such as Ibn Sina's Canon of Medicinewritten in 1025 AD were taught and used in western and eastern universities and medical centers until the 17th century.

Methods: This study is a review of the opinions about Diabetes of Ibn Sina (Avicenna), a foremost pioneer of internal medicine, neurology and cardiology . Ibn Sina (980–1032 AD) was a great influence on the progress of medicine in early medieval times. His *Canon of Medicine* was in use as a medical text in Europe until the 17th century AD.

Result : Ibn Sina's categorization of Diabetes (as the term of Ziabites) in Canon of Medicine is described herein. Ibn Sina cited two causes of diabetes and categorized the different causes and types of diabetes; hot ziabites(children diabetes) and cold ziabites(adult diabetes) Medical intervention applied by Ibn Sina in the management of diabetes is mainly the use of herbal medicines administered orally, nasally, topically and anally as an enema.

Discussion: Although some of Ibn Sina's explanations for the definition and etiology of diabetes are based only on humoral theories and cannot be explained using current medical concepts, most of his descriptions are very similar to modern definitions of diabetes .

Key word: Persian medicine ,diabetes, Canon of Medicine

مروری بر عوامل مرتبط با کیفیت خواب بیماران (مطالعه مروری)

۱. علی اکبر احمدی*، ۲. نرگس اسکندری

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

۱. دانشجوی کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲. استادیار دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه: خواب از نیازهای اساسی بشر است و اهمیت این نیاز در بیماران بیشتر احساس می شود چراکه اختلال خواب در بیماران شیوع بیشتری دارد و بیماری موجب کاهش کیفیت خواب بیماران می شود. از آنجا که خواب با کیفیت و استراحت کافی موجب بازگشت قوای جسمانی شده و به بهبود بیماران کمک می کند، مطالعه حاضر با هدف تبیین عوامل مرتبط با کیفیت خواب بیماران طراحی گردید.

روش بررسی: مطالعه حاضر یک مطالعه مروری از نوع متداول است. در این مطالعه با استفاده از کلیدواژه های عوامل مؤثر، کیفیت خواب، بیماران و بیماری به زبان فارسی و مرورگر گوگل و گوگل اسکولار، منابع علمی شامل sid، magiran و irandoc مورد جستجو قرار گرفت. در نهایت ده مقاله فارسی مرتبط یافت شد. محتوای مقالات به دقت مطالعه و عوامل مؤثر بر کیفیت خواب بیماران استخراج و دسته بندی گردید.

یافته ها: براساس پژوهش های موجود عوامل مؤثر بر کیفیت خواب بیماران را می توان در هشت حیطه دسته بندی کرد. این حیطه ها عبارتند از سابقه اختلال خواب؛ بیماری های زمینه ای (دیابت، تنگی نفس)؛ داروهای مصرفی (دیورتیک ها، ACEI)؛ استفاده از طب مکمل (موسیقی درمانی، دعا)؛ شرایط محیطی (روشنایی، سروصدا، دما، بستر نامناسب، فقدان کنترل بر محیط، مداخلات پزشکی، بخش بستری)؛ شرایط جسمانی و عوارض بیماری (درد، پوزیشن بیمار)؛ عوامل روانی (اضطراب و افسردگی، نگرانی، عادات قبل از خواب)؛ و عوامل فردی (سن، جنسیت، وضعیت تأهل، ساعات کاری، میزان تحصیلات و بهداشت فردی).

نتیجه گیری: عوامل متعددی بر کیفیت خواب بیماران تاثیر گذارند. برخی از این عوامل غیرقابل کنترل و برخی دیگر قابل مداخله و کنترل می باشند. پرستاران می توانند با تعدیل عوامل قابل کنترل و حذف عوامل اختلال در خواب بیماران از قبیل کاهش روشنایی و سروصدا، مناسب سازی دما، انجام مداخلات پزشکی در ساعات بیداری بیمار، تسکین درد و همچنین بهره گیری از طب مکمل، شرایط را برای خواب و استراحت کافی بیمار و در نتیجه تسریع روند بهبود بیماری فراهم سازند.

واژگان کلیدی: عوامل مؤثر، کیفیت خواب، بیماران، بیماری

کاربرد بیوفیلیم در زیست نانو تکنولوژی :

هما آزادگان ، دکترسهیل آقایی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

میکروارگانسیم ها در طبیعت، صنعت و پزشکی یافت میشوند و در مکان هایی از سطح سلول های میکروبی که اجتماع میابند تشکیل بیوفیلم را میدهند. بیوفیلم ها ارگانسیم ها را سازمان میدهند. سازماندهی آنها از منشا ماتریکس بیوفیلم است و بوسیله ی ساختن سلول های اضافی که دارای ذرات و ترکیباتی مشابه (EPS) شامل پلی ساکراید، پروتیین، لیپید و نوکلئیک اسید تشکیل میشود. مطالعه ای که در این حیطه انجام شد مشخص شد که وجود (EPS) ماتریکس برای زندگی است. به عنوان مثال سلول هایی که در بیوفیلم رشد میکنند نشان دهنده ی یک دوام بالا و پایداری در برابر سموم شیمیایی شامل آفت کش ها هستند. چون مزیت و کاربرد عملی بیوفیلم شامل انتقال آلودگی های سمی برای صنعت و آب آلوده است و بیوفیلم ها پایه ی بیو کاتالیز برای سنتز شیمیایی می باشد. از طرفی ساختار متفاوت بیوفیلم در بسیاری از طرح های سیستم مولکولی، تجهیزات پزشکی، ... راهی است که زیان آور می باشد و بیوفیلم ها با آن برخورد میکنند. زیست نانو تکنولوژی در بیوتکنولوژی و سیستم های بیولوژی گوناگون کاربرد عملی دارد، به عنوان مثال کاربرد بیوسنتز در نانو مواد که از مولکول های زیستی و سلول ها را استخراج میکنند. باکتری های مختلفی در محیط زیست باکتریایی وجود دارند و به نظر میرسد که بیشتر غیر بیماری زا هستند و کاربرد در تولید فلزات مواد نانو دارند.

ارزیابی میزان تاثیر داروی پروپرانولول بر اضطراب ناشی از عمل جراحی در بیماران کاندید عمل جراحی کاتاراکت در بیمارستان کامکار قم در سال ۱۳۹۵

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

چکیده

مقدمه: کاتاراکت بیماری شایعی است که راه درمان آن جراحی می باشد. از عوارض شایع جراحی آن اضطراب بوده که سبب افزایش عوارض دیگر در بیماران می شود. هدف از این مطالعه ارزیابی میزان تاثیر داروی پروپرانولول بر اضطراب ناشی از عمل جراحی در بیماران کاندید عمل جراحی کاتاراکت می باشد.

مواد و روش: این مطالعه بر روی ۱۰۰ بیمار تحت جراحی کاتاراکت (۵۰ نفر در گروه مداخله و ۵۰ نفر در گروه کنترل) انجام گرفت. بیماران به صورت تصادفی در دو گروه قرار گرفتند. گروه مداخله پروپرانولول با دوز ۰,۳-۰,۲ mg/kg به صورت خوراکی و گروه کنترل ویتامین B1 به صورت خوراکی دریافت کردند و اضطراب بعد از جراحی در بیماران ثبت شد. آزمونهای کای اسکویر و ANOVA جهت مقایسه داده ها استفاده شد.

یافته ها: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که تجویز پروپرانولول به صورت معناداری سبب کاهش اضطراب در بیماران می شود ($p < 0/05$) اما از طرفی بیماران تحت درمان پروپرانولول دچار افت فشارخون و ضربان قلب می شوند ($p < 0/05$)

نتیجه گیری: تجویز پروپرانولول پیش از عمل جراحی کاتاراکت سبب کاهش اضطراب قبل از عمل بیماران می شود که سبب کاهش عوارض پس از عمل و بهبود نتایج آن می گردد. بنابراین تجویز این دارو پیش از عمل جراحی کاتاراکت توصیه می شود.

کلمات کلیدی: کاتاراکت، پروپرانولول، اضطراب

نویسندگان: محمدحسن نیکخواه*، سجاد رضوان

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

صادق یوسفی، دکترای تخصصی علوم اعصاب، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم
اکرم حیدری، دکترای تخصصی پزشکی اجتماعی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم
سید حسن عادل، دکترای فوق تخصصی بیماری های ریه، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم
مرتضی حیدری، دانشجوی دکترای تخصصی آموزش عالی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم
سیامک محبی، دکترای تخصصی آموزش بهداشت، مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم

پس زمینه و هدف: فلسفه پزشکی رویکردی فلسفی و انتقادی به موضوعات پزشکی یعنی محتوا، روش، مفاهیم و مفروضات مربوط و مختص به علوم پزشکی است. به عبارت دیگر، فلسفه پزشکی می خواهد چستی علوم پزشکی را نشان دهد. برخی معتقدند که فلسفه پزشکی به یک معنا تکمیل کننده کار کارکنان حوزه سلامت است؛ چرا که در این حوزه به مباحثی چون هستی شناسی، معرفت شناسی، ارزش شناسی، مفهوم سلامت و بیماری، علیت در پزشکی، رابطه ذهن و بدن و تأثیر آن بر سلامت و بیماری، منطق تشخیص در پزشکی، تجربه گرایی و واقع گرایی در پزشکی، رابطه بین پزشک و بیمار و... پرداخته می شود؛ که شاید آن طور که باید در خود پزشکی به آنها پرداخته نمی شود. بر این اساس، اقدام به طراحی و ارائه درس اختیاری ۲ واحدی فلسفه پزشکی به دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم با هدف آشنایی آنها با مسائل فلسفی و مشکلات مبنایی علوم پزشکی، ترویج بینش ژرف به مباحث و اصول فلسفی در عرصه علوم پزشکی و تغییر نگرش در آموزش، پژوهش و درمان و ضرورت توجه به جنبه های فرا جسمانی انسان شد.

روش کار: پس از تصویب در شورای آموزشی دانشکده سلامت و دین، کمیته تخصصی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه، شورای آموزشی دانشگاه و طی مراحل مختلف اداری و اطلاع رسانی درس دو واحدی فلسفه پزشکی به صورت اختیاری در نیمسال اول ۹۶-۹۵ به دانشجویان داوطلب رشته های مختلف دانشگاه علوم پزشکی قم که اقدام به اخذ واحد از طریق سامانه نموده بودند؛ ارائه شد. درس به صورت یک هفته درمیان در روزهای پنج شنبه به مدت ۸ هفته و هر هفته ۴ ساعت برگزار شد.

یافته ها: شانزده دانشجوی رشته های مختلف علوم پزشکی اقدام به انتخاب واحد نموده، دوازده دانشجوی در دوره شرکت نمودند. پس از پایان دوره، نتایج حاصل از نظرسنجی و نیز گزارش شفاهی دانشجویان حاکی از رضایت آنان از ارائه درس مذکور بود. دانشجویان اظهار می داشتند که در این درس تا حدودی با مسائل فلسفی و مشکلات مبنایی علوم پزشکی آشنا شده اند. نگرش آنها به مباحث و اصول فلسفی در عرصه علوم پزشکی عمیق یافته است.

نتیجه گیری: ادامه ارائه این درس همراه با رفع نواقص می تواند باعث آشنایی عمیق تر دانشجویان علوم پزشکی با مباحث فلسفه پزشکی شود.

کلمات کلیدی: فلسفه پزشکی، دانشجویان علوم پزشکی، علیت در پزشکی، تجربه گرایی، واقع گرایی، تفکر نقاد

توسعه توانمندی دانشجویان علوم پزشکی در مطالعات میان رشته‌ای از طریق مدارس تابستانی سلامت و دین

اکرم حیدری، دکترای تخصصی پزشکی اجتماعی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

مرتضی حیدری، دانشجوی دکتری تخصصی آموزش عالی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم

سید حسن عادل، دکترای فوق تخصصی بیماری‌های ریه، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم

سیدمحمد طاهری، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه علوم پزشکی قم

صادق یوسفی، دکترای تخصصی علوم اعصاب، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم

محسن رضایی آدریانی، دکترای تخصصی اخلاق پزشکی، دانشکده سلامت و دین، دانشگاه علوم پزشکی قم

مقدمه:

دستیابی به سلامت همه‌جانبه انسان به عنوان موضوع علم پزشکی، مستلزم شناختی همه‌جانبه و فرامادی از او است. ارتباط دین با سلامت، علاوه بر نقش مؤثر آن در تأمین سلامت معنوی، در حفظ، تأمین و ارتقای سلامت در سایر ابعاد آن نیز مشهود است. و ضمن انجام پژوهش‌های فراوان در زمینه ارتباط سلامت و دین، بهره‌گیری از این دستاوردها برای بهبود عملکرد نظام سلامت در سطوح مختلف اعم از پیشگیری، درمان و توانبخشی نیز مورد توجه قرار گرفته است. از همین رو، لازم است فراگیران رشته‌های علوم پزشکی در حین تحصیل خود، مباحث مرتبط در این زمینه را نیز فراگرفته و دانش، نگرش و مهارت لازم را برای ایفای نقش شایسته در این زمینه کسب نمایند. با توجه به اینکه در برنامه مصوب رشته‌های علوم پزشکی به این مباحث پرداخته نشده است، مدارس تابستانی سلامت و دین با هدف معرفی حوزه‌های مطالعاتی میان‌رشته‌ای سلامت و دین به دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی، آموزش و توانمندسازی دانشجویان در زمینه این مطالعات و ترویج مباحث مرتبط از جمله فلسفه پزشکی، اخلاق پزشکی و فقه پزشکی در بین دانشجویان و آشنایی آنان با منابع دینی و نحوه بهره‌گیری از آنها در پژوهش‌های میان‌رشته‌ای، برگزار گردید.

روش کار: با تصویب شورای آموزشی دانشکده سلامت و دین و اخذ مجوزهای لازم، اطلاع‌رسانی و ثبت نام از دانشجویان کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی انجام شد و با دعوت از اساتید برجسته، هر یک از مدارس تابستانی در قالب یک دوره فشرده ۳ الی ۴ روزه برگزار و برنامه آموزشی تنظیم شده ارائه گردید.

یافته‌ها: دانشجویان شرکت کننده در دوره‌ها، رضایت بالایی از برگزاری و محتوای دوره‌ها ابراز نمودند. تشکیل گروه فعال بحث و گفتگو در فضای مجازی، مشارکت در فعالیت‌های مرتبط در قالب نشست‌ها و همایش‌های مرتبط نیز مشهود است و می‌تواند از طریق پیوند علوم سلامت با معارف دینی و بهره‌گیری از این منبع عظیم، در پاسخگویی به نیازهای حال و آینده حوزه سلامت و به ویژه در ارتقا، اصلاح و بهبود سبک زندگی متناسب با آموزه‌های دینی اسلام مفید و اثربخش باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به ضرورت ارائه آموزش‌های لازم در زمینه مباحث میان‌رشته‌ای سلامت و دین به دانشجویان علوم پزشکی بر اساس تجارب بین‌المللی و نیز لزوم بهره‌گیری از آموزه‌های اسلامی در راستای ارتقای آموزش علوم پزشکی و تربیت دانش‌آموختگان برخوردار از شایستگی‌های لازم و با توجه به نبود انعطاف کافی در برنامه‌های درسی مصوب برای پرداختن به چنین مباحثی، ارائه آنها در قالب برنامه‌های کوتاه مدت مانند مدارس تابستانی، به عنوان یک راهکار مفید و اثربخش، توصیه می‌گردد.

کلمات کلیدی: مدرسه تابستانی، سلامت و دین، فلسفه پزشکی، اخلاق پزشکی، فقه پزشکی، علوم قرآن و حدیث

نقش نمایش فیلم آموزشی از مولاژهای موجود در آزمایشگاه آناتومی در شروع کلاس عملی و تاثیر آن در افزایش میزان یادگیری دانشجویان پزشکی

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

فاطمه حیدری^{۱*}، محسن اسلامی فارسانی^۱، شیما آب آب زاده^۱، اعظم مصلحی^۱، زینب حمیدی زاد^۲
^۱ هیئت علمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم
^۲ کارشناس کمیته تحقیقات دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم
ایمیل نویسنده مسئول: heidari_anatomy@yahoo.com

چکیده

موضوع

نقش نمایش فیلم آموزشی از مولاژهای موجود در آزمایشگاه آناتومی در شروع کلاس عملی و تاثیر آن در افزایش میزان یادگیری دانشجویان پزشکی

اهداف

درس آناتومی، جزء ضروری کوریکولوم پزشکی است که هنوز هم در بطن فلسفه پزشکی قرار دارد. دانشجویان پزشکی در بدو ورود به دانشگاه و از ترم اول بایستی با آناتومی بدن انسان آشنا شوند. در واقع بدون یادگیری عملی درس آناتومی، امکان یادگیری دروس بالینی تقریباً غیر ممکن خواهد بود. به دلیل سنگین بودن مباحث و پیچیدگی های بدن انسان، اهمیت یادگیری تمامی بخش های بدن از یک طرف و فرصت اندک دانشجو جهت یادگیری، از سوی دیگر منجر به ناامیدی و سرخوردگی دانشجویان می گردد لذا ارائه نوآورانه درس توسط مدرس می تواند نقش مهمی در یادگیری و افزایش علاقه دانشجویان داشته باشد. با توجه به مطالب فوق، در طراحی این فرایند از نمایش فیلم در شروع کلاس عملی، جهت ارتقای یادگیری دانشجویان پزشکی استفاده شد.

روش تحقیق

در این مطالعه از یک روش تعاملی جهت تدریس آناتومی استفاده شد. جامعه پژوهش شامل کلیه دانشجویان ترم اول پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قم (از سال ۱۳۹۴ تا سال ۱۳۹۶) بود. فیلم مربوط به مبحث هر جلسه، توسط مدرس مربوطه توضیح داده شد و فیلمبرداری انجام گرفت. در نیمی از جلسات آموزشی (۸ از ۱۶ جلسه) در شروع کلاس عملی، بعد از نمایش فیلم، به دانشجویان فرصت داده شد که مولاژها را بررسی نمایند. در نیمی دیگر از جلسات (۸ جلسه بعدی) بدون استفاده از فیلم و به روش معمول کلاس عملی برگزار شد. در پایان ترم با استفاده از پرسشنامه، دیدگاه دانشجویان، بررسی شد. داده های آماری با استفاده از آمار توصیفی و آزمون تی زوجین و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج و نتیجه گیری

این مطالعه به منظور ارزیابی اثر نمایش فیلم آموزشی از مولاژهای موجود در آزمایشگاه آناتومی در یادگیری دانشجویان در کلاس عملی انجام شد. آزمون آماری تی اختلاف آماری معنی داری را بین یادگیری دانشجویان با استفاده از فیلم نشان داد. علاوه بر این نتایج پرسشنامه ها نشان داد که دانشجویان از نمایش فیلم در شروع کلاس، رضایت بیشتری داشته و عنوان کرده اند که بهتر یاد می گیرند لذا ارائه نوآورانه درس با استفاده از فیلم آموزشی می تواند نقش مهمی در یادگیری و افزایش علاقه دانشجویان داشته باشد.

کلید واژه: یادگیری، فیلم آموزشی، آناتومی

بررسی اپیدمیولوژیک دیابت در مراجعه کنندگان به مرکز سلامت زارعی شهر قم

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم

Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

محمد هادی احسانی^۱، ثاراله شجاعی*^۲، سیدعلیرضا فعال نظری^۳، عبدالرضا زارعی^۴

۱- دانشجوی کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۲- دکترای آموزش و ارتقا سلامت، استادیار دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

۴- کارشناس ارشد بهداشت حرفه ای، مرکز بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران

این مقدمه: دیابت یکی از چالش های بهداشتی دهه های اخیر است که بار اقتصادی فراوانی را به فرد، خانواده و جامعه تحمیل می نماید. بیماری، شایع ترین بیماری غدد درون ریز و یک بیماری مزمن با عوارض کشنده بسیار است و یکی از علل مهم ناتوانی و مرگ در بیشتر کشورهای جهان بوده و می تواند منجر به عوارض حاد و مزمن جبران ناپذیری در افراد مبتلا شود. هدف از این مطالعه بررسی فراوانی بیماری دیابت در مراجعه کنندگان به مرکز سلامت زارعی شهر قم به تفکیک سن و جنس می باشد.

روش کار: مطالعه حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی بوده که با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس انجام شد. داده ها با استفاده از پرونده های موجود در مرکز سلامت زارعی (دارای ۴ پایگاه سلامت) واقع در منطقه نیمه برخوردار شهر قم در مهر ماه ۱۳۹۶ جمع آوری و با استفاده از نرم افزار نسخه ۲۰ تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: از ۱۳۹۲۲ نفر جمعیت مراقبت شده تعداد ۳۳۰ نفر (۲,۳۷٪) مبتلا به دیابت اند که در زنان با ۲,۷۳٪ ابتلا، تفاوت معنی داری با مردان (۱,۸۸٪) مشاهده شد. اغلب مبتلایان در گروه های سنی میانسالان و سالمندان قرار داشته که میزان شیوع در گروه سنی سالمندان (۶۰ سال به بالا) با ۲۲,۵٪ ابتلا، تفاوت معنی داری با سایر گروه های سنی نشان داد.

نتیجه گیری: با توجه به شیوع بالای دیابت در سالمندان لازم است که مراقبتهای بهداشتی و مداخلات آموزشی برای کنترل و درمان آن به شکل فراگیر و از سنین پایین تر انجام شود و تلاش های بیشتری در جهت پیشگیری و آگاهی بخشی در رابطه با عوارض بی شمار و خطرناک و ناتوانی های جبران ناپذیر ناشی از این بیماری شایع صورت پذیرد.

واژگان کلیدی: بررسی اپیدمیولوژیک، دیابت، مرکز سلامت

علت های تری مزاج (رطوبت)، در طب ایرانی

مجید اصغری^۱، راضیه بروجردی^۲

مقدمه:

جنین انسان رطوبت و حرارت غریزی را از پدر و مادر دریافت میکند و مرگ انسان با پایان این رطوبت و حرارت است. مزاج انسان در مراحل رشدی بدین صورت است که در بدو تولد رطوبت و حرارت بالاست. دوران جوانی معتدل ترین مزاج سنی است که رطوبت به آرامی کاهش و بسوی گرمی و خشکی متمایل است و در غلبه آن، دچار بی خوابی و استرس، خشکی پوست، عطش و تحریک پذیری، طپش قلب و میگرن میشوند. در این شرایط لازم است که با رعایت اسباب مرطب، سلامتی حفظ گردد.

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش
دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم
Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

روش مطالعه:

بر اساس تحقیق کتابخانه ای از کتب طب ایرانی علل تری مزاج استخراج و بصورت مقاله مروری بازنویسی شد.

نتایج:

عوامل متعددی باعث رطوبت بدن میشود. افراط در اسباب برودت و سردی منجر به رطوبت بدن می شود از جمله: حرکت و فعالیت زیاد، پرخوری افراطی، کم خوری افراطی، افراط در مصرف غذاهای سرد

اسباب خارجی ایجاد کننده رطوبت مانند: استراحت و خواب، حمام دائمی و کوتاه، آبن، دوری از تحلیل (مانند ورزش شدید)، نوشیدن شربت های رطوبت بخش و همچنین تفریح و شادی

اسباب داخلی مانند: غذا و نوشیدنی های رطوبت بخش

بحث و نتیجه گیری:

در طب ایرانی توجه به تدابیر در پیشگیری از بیماریها در مزاج های مختلف اهمیت بسزائی دارد. در جوانی بخصوص در مناطق گرم و خشک باید برای حفظ سلامتی از غذاهای مایل به سردی استفاده کرد و همچنین با رعایت اسباب مرطب به رطوبت بخشی بدن اقدام شود تا از بیماری های این دوران پیشگیری به عمل آید.

کلید واژه ها: طب ایرانی، رطوبت، مزاج گرم و خشک

۱- استادیار دانشکده طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم

۲- دانشجوی طب ایرانی، دانشکده طب ایرانی، دانشگاه علوم پزشکی قم (PHD) 09127495509 - borujerdi.teb@gmail.com

خلاصه مقالات ارائه شده در دومین همایش دانشجویی-پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی قم Second Research Congress

زمان برگزاری: ۶ دی ماه ۱۳۹۶
مکان برگزاری: مجتمع دانشگاهی پردیس

بررسی تاثیر عصاره رزماری بر وضعیت نورونی و بازسازی عصبی در هیپوکمپ موش های صحرایی جوان

صدیقه مولائی^{۱*}، شیما آب آبه زاده^۲، محسن اسلامی فارسانی^۲

۱. دانشجوی پزشکی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

۲. استادیار گروه علوم تشریح، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

مقدمه و هدف:

اختلالات شناختی از نگرانی های عمده در جمعیت پیر محسوب می شود و تحقیقات متعددی در زمینه مواد کاهنده تخریب یا القا کننده بازسازی نورونی در این افراد صورت گرفته است که بویژه استفاده از آنتی اکسیدان های گیاهی مثل رزماری تاثیر مطلوبی در جلوگیری از تخریب نورونی در مغز افراد مسن داشته است. با این وجود، توصیه این عصاره های گیاهی به عنوان فاکتور پیشگیری کننده در افراد جوان هنوز مورد سوال است و با توجه به عوارض آن از قبیل واکنش های آلرژیک، خونریزی رحم و اختلال کلیوی، باید از موثر بودن آن پیش از تجویز اطمینان یافت. بنابراین، در این تحقیق به بررسی تاثیر عصاره رزماری بر وضعیت نورونی و بازسازی عصبی در هیپوکمپ موش های صحرایی جوان پرداختیم

مواد و روش ها:

جوان دریافت کننده آب مقطر و گروه vehicle در این مطالعه تجربی، تعداد ۳۰ موش صحرایی نر بطور تصادفی در سه گروه کنترل جوان، بصورت روزانه تقسیم شدند. پس از ۱۲ هفته آزمایش، بررسی های بافتی بدین شرح (100 mg/kg) جوان گاوژ شده با عصاره آبی رزماری برای مشخص کردن روند تخریب Fluoro-Jade B برای مشخص کردن کل جمعیت نورونی، رنگ آمیزی Nissl انجام شد: رنگ آمیزی که بعنوان آنالوگ تیمیدین برای ردیابی سلول های در حال تکثیر به دنبال مصرف عصاره گیاهی استفاده می BrdU نورونی و رنگ آمیزی شود.

نتایج

بعنوان جمعیت در حال تخریب و FJB+ بعنوان یک مارکر سلول های زنده و نورون های Nissl بررسی نمونه های بافتی رنگ آمیزی شده با بعنوان یک مارکر بازسازی نورونی، با وجود بهلو وضعیت تخریب-بازسازی نورونی در نمونه های دریافت کننده عصاره BrdU+ سلول های رزماری، بیانگر اختلاف غیر معنادار میان گروه های مختلف مورد آزمایش بود

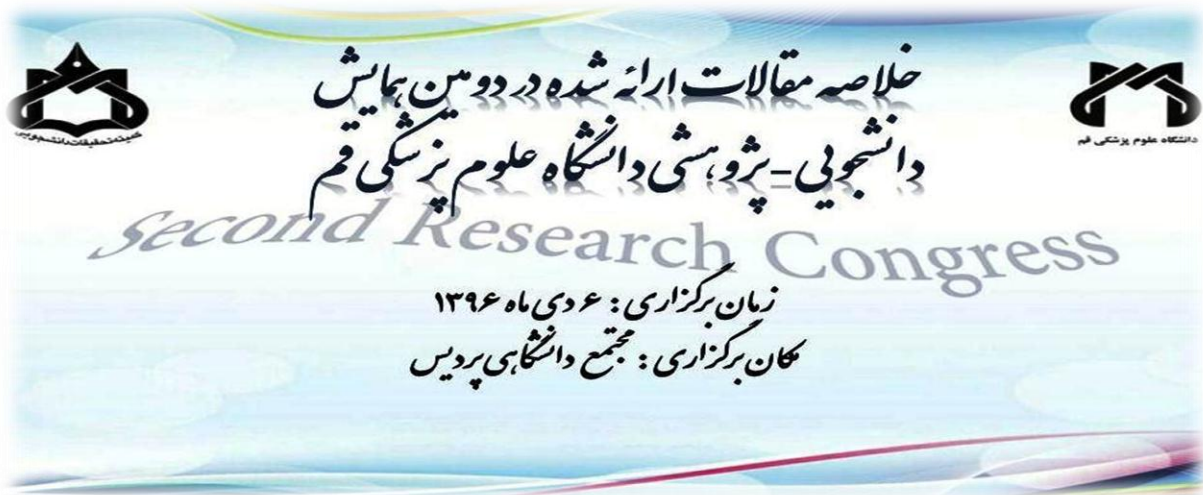

بحث:

با وجود تبلیغات وسیع مبنی بر استفاده از آنتی اکسیدان های گیاهی در سنین جوانی، نتایج این پژوهش بیانگر عدم تاثیر عصاره رزماری بر تخریب نورونی و عدم القای بازسازی نورونی در هیپوکمپ افراد جوان بود. با توجه به پایین تر بودن شرایط استرس اکسیداتیو در مغز جوان و فعالیت قوی تر احیا کننده ها در نوروون های افراد جوان نسبت به مسن، توصیه مصرف این آنتی اکسیدان های گیاهی با توجه به عوارض احتمالی مصرف طولانی مدت آنها، امری بیهوده خواهد بود.

کلمات کلیدی:

موش صحرائی جوان، رزماری، بازسازی نورونی، هیپوکمپ.

Effects of Mild Hypothermia on plasma Nitric Oxide levels during Hemorrhagic Shock in the Wistar Adult Male Rats

Sara Afshari¹, Narges Kalhor¹, Hamid Farahani²

1-Student of Medicine- School of medicine- Qom University of Medical sciences- Qom,Iran.

2-Department of physiology- School of medicine- Qom University of Medical sciences.- Qom ,Iran

Introduction:Massive blood loss leading to hypovolemic shock (HS) is still a life-threatening situation. Reflex decrease of temperature after HS prevents from decreasing systolic arterial blood pressure (BP). Therefore beneficial profit of mild hypothermia (32-35° C) can be used in emergency medicine. In the other hand, released nitric oxide (NO) from vessel decrease after HS, & advantages of this decline during HS, has been in conflict yet. We studied here effect of mild hypothermia on the plasma level NO during HS.

Materials & methods:10 pairs of Wistar adult male rats (250-300 gr) randomly were divided to two hypothermic (H) and normothermic (N) groups. Animals were anesthetized by ketamine, exposed femoral region, for which catheters were inserted inside both femoral artery in order to obtain blood & recording B.P and femoral vein vessels for injecting lactate ringer in order to returning B.P to primary state. Body temperature thorough time of study decreased to mild hypothermia (32 °c) in the H group, while maintained normal in the N group (37 °c). In the early stage of HS, were withdrew 4-6 ml of blood during 5-10 minutes from femoral artery, until systolic pressure decreased from 120 to 45-55 mmHg. This situation of B.P was kept during 90 minutes (End stage of HS). Then the animals were resuscitated in the end stage of HS by injecting the lactate ringer. The plasma samples were separated from blood for assessing plasma levels of NO in laboratory.

Results:The BP of animals in the N groups (50 ± 4.1 mmHg) & in the H groups (50.5 ± 3.2 mmHg) was kept near to each other in the early stage of HS. After 90 minutes, the BP of animals in the H groups (56.1 ± 4.7 mmHg) was significantly ($p < 0.05$) higher than the H groups (43.8 ± 4.6 mmHg) in the end stage of HS. The plasma level of NO metabolites decreased in both groups in the early stage of HS, but was not significant between the H group (26 ± 5.3 mmol/L) and the N group (28 ± 4.1 mmol/L). Nevertheless, the plasma level of NO increased significantly ($p < 0.05$) in the N group (39 ± 3.3 mmol/L), but didn't increase in the H group (27 ± 4.1 mmol/L) in the end stage of HS.

Conclusion: Mild hypothermia increases BP during HS, while decreases the plasma level of NO through HS. This matter strongly approves the different benefits of mild hypothermia on survival during HS, such as diminishment of oxygen consumption in unnecessary organs. Although in many last years ago benefits of hypothermia during HS have been elucidated, currently its precise mechanism somewhat a lot has been known.

Key words: Nitric Oxide, Mild Hypothermia, Hypovolemic Shock, Rat.

The effect of the gestational hypothyroidism on insulin secretion from isolated islets & catch up grow of the male rats offspring during adulthood.

Narges Kalhor¹, Sara Afshari¹, Hamid Farahani²

1-Student of Medicine- School of medicine- Qom University of Medical sciences- Qom,Iran.

2-Department of physiology- School of medicine- Qom University of Medical sciences.- Qom ,Iran

Introduction: Any abnormalities during pregnancy can affect on the growth and development of the fetus and may have a long lasting effect presented during adulthood (intrauterine programming). In this study, the effect of maternal hypothyroidism on insulin secretion from the isolated islets & growth of offspring has been investigated during adulthood of male rats.

Materials and methods: In test group, maternal hypothyroidism was induced using 0.02% propylthiouracyl in drinking water throughout the pregnancy period in order to fetuses become hypothyroid (FH group) while animals of the control (C) group consumed drinking water alone. Islets were isolated from offspring by collagenase digestion method. Islets were incubated in Krebs ringer solution containing different glucose concentration (5.6, 8.7and 16.7 mM) in static condition for 60 min. Insulin was measured with rat specific ELISA Kit. Weight of offspring of both groups was measured until 4 moths old.

Results: The results indicate that the insulin secretion from isolated islets of the adult offspring of FH group was significantly reduced while were stimulated with different glucose concentration ($P < 0.05$). In addition the results displayed weight of the offspring from hypothyroid mothers was not significant in 4 months old, although it was significant before of that. Thyroid hormone measurements show that the offspring were not hypothyroid at the time of the insulin secretion assessment.

Conclusion: From the results of this study, it appears that maternal hypothyroidism can affect insulin secretion capacity. In addition maternal hypothyroidism cause catch up grow in near age to adulthood. Therefore its impact on carbohydrate metabolism and possible role on diabetes induction should be considered. More studies should be performed in this field.

Effect of noise pollution due to road traffic on serum level of epinephrine and norepinephrine in mature rats

Fatemeh Mohammadi^{1*}, Azam Moslehi², Sara Afshari¹, Narges Kalhor¹, Maral Kaviani¹

1-Medical students, student research committee, Qom University of medical sciences, Qom – Iran

2-Physiology department, Faculty of medicine –Qom University of medical students, Qom-Iran

Background and aim: noise and crowding are the most stressful factors for human beings; in addition, it is known that exposure to noise pollution activates the adrenal gland. In this study we aimed to evaluate their effect on serum level of epinephrine and norepinephrine in rats.

Methods: 48 healthy rats were divided into five traffic noise exposures (1, 7, 14, 21, 28 days) and one control groups. After rats were exposed to sound pollution, a blood sample was taken and their serum was isolated. Then, the levels of epinephrine and norepinephrine hormones were measured by spectrophotometry. In the 1, 7, 14 and 21 days traffic noise exposure.

Results: In the 1 and 7 days traffic noise exposure, Epinephrine secretion significantly increased compared to the control group ($p < 0.05$), but no significant decrease was seen in epinephrine secretion in 14 and 21 and 28th days. It seems that 1, 7, 14 and 21 days traffic noise increased nor epinephrine secretion, while 28 days traffic can induce adaptation.

Conclusion and discussion: The study indicates that noise pollution and crowding are supposed to be important factors leading to decreasing serum level of two important adrenal hormones – Epinephrine and Norepinephrine – which act as neurotransmitter and play lots of other key roles in regulation of human body systems.

Key words: Noise Pollution, Epinephrine, Norepinephrine, Rat

Transdifferentiation of Mouse Fibroblast to Cardiomyocyte

Behnoush Hamzei¹, Fatemeh Heidari²

1- Medical student, Faculty of Medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

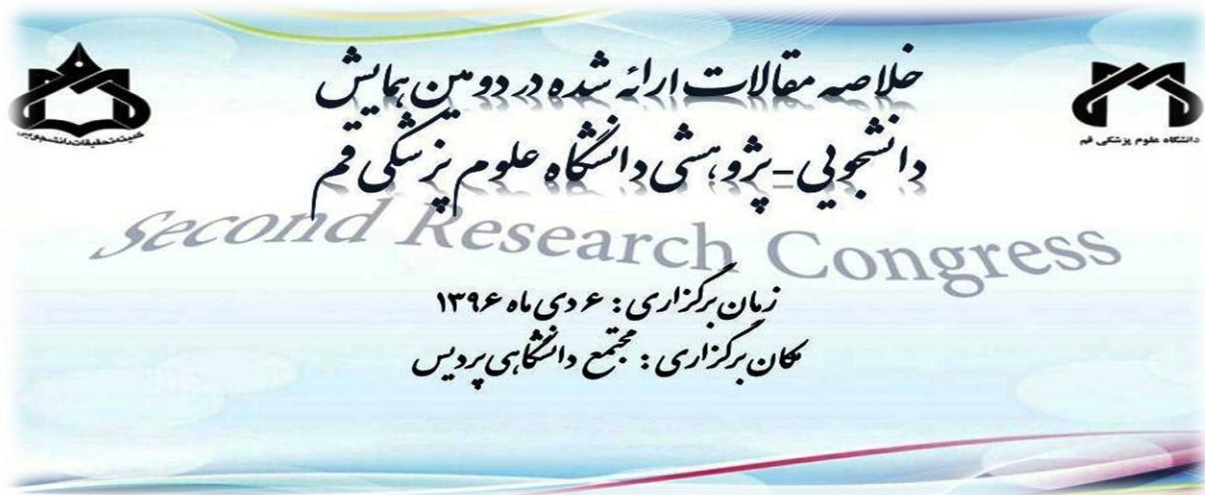
2- Anatomy Department, Faculty of Medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

Introduction: Nowadays, cell transplantation has drawn tremendous interest as a novel approach to improve the various diseases. Different cell populations, such as embryonic stem cells, cord blood cells, and mesenchymal stem cells, have been suggested as a source for replacement therapy in various diseases. With regards to the limitations of using different stem cells, transdifferentiation of the full differentiated cells can be the other choice. In this study, we showed that heart extract could induce transdifferentiation of mouse embryonic fibroblasts (MEFs) into cardiomyocytes.

Material & methods: MEFs were used as a primary source of cells. Cardiomyocyte extract was prepared from adult mouse cardiomyocytes. Cytotoxicity assay for extract was performed. MEFs were treated with 5-deoxy Azacytidin and Trichostatin A. Then, the treated cells were permeabilized with streptolysin O, exposed to the mouse cardiomyocyte extract for an hour and resealed by CaCl₂. The cells were cultured for 24 hours, 10 and 21 days. Immunocytochemistry was performed for detecting cardiomyocyte markers; and the expression of cardiac troponin T, and α actinin antibodies was assessed.

Results: Cytotoxicity assay revealed that the extract was not toxic to the fibroblast cells. Immunocytochemistry revealed that some cells expressed alpha actinin and cardiac troponin T after 21 days. Mouse embryonic fibroblasts expressed 2 cardiac markers in the trichostatine and azacytidine exposed cells which were permeabilized in the presence of the cardiomyocytes extract. The pre-exposed cells to Trichostatin A and 5- Azacytidin could also express α actinin and myosin heavy chain in the absence of extract.

In conclusion, the fibroblasts expressed cardiomyocyte markers and showed significant morphological modification. This may be due to treatment with 5-deoxy Azacytidine and trichostatin A and exposure to the cardiomyocyte extract. It seems that the cardiomyocyte extract can induce transdifferentiation of mouse embryonic fibroblasts into cardiomyocyte. This study shows that mouse embryonic fibroblasts have the capability to use as a source of cells for reprogramming procedures in the future research.

Keywords: Fibroblasts, Extract, Transdifferentiation, Cardiomyocyte.

Consumption of alcohol and its effects on human health

Maryam heydari

1-Department of Laboratory Sciences, Qom University of Paramedical Science, Qom, Iran

2- Assistant prof., Department of Anatomical Sciences , Qom University of Medical Science , Qom , Iran

Background and Aim: In terms of chemistry, any material posted on its chemical formula of hydroxyl (OH) is named alcohol. Alcohol is produced in various ways, such as fermented beans and fruit (like beer), the distillation of cereals and fruits (like vodka and whiskey), biochemical changes fossil fuels such as gas or coal and in the oil (which is called industrial alcohol) or a combination chemical carbon monoxide and hydrogen (such as methanol). If alcohol be without any suffix or prefix it named ethanol. Ethanol is considered the most famous alcohol and widely applied in different industries and in everyday life. The alcohol in alcoholic beverages is Ethanol too and there is 4 to 6 percent in beer, and 7 to 15 percent on wines and in distilled liquors from 40 to 95 percent.

Method: This study is scientific literature done in MEDLINE, EMBASE and Persian websites including SID and Magiran, using the key words associated with the consumption of alcohol and its effects on human health.

Result: Alcohol damages the social, economic, psychological, mental and physical fitness for many people brings. Studies show that alcohol unlike other nutrients upon entering the blood circulation go to the brain and disrupt inhibitory mechanisms of behavioral control. Alcohol consumption causes memory impairment, depression, anxiety, suicide, personality disorder and hallucinations. After consumption, up to 80% of alcohol absorbed through the small intestine and is excreted through the lungs, the kidneys and sweat. Of course, a large part of alcohol oxidized to acetaldehyde, carbon dioxide with liver enzymes and is converted to water finally. Increased blood alcohol level more than 50/0 percent, leads to death. Based on existing studies, nervous system, cardiovascular system, respiratory system, liver, bone, pancreas and skin tissue damaged irreversible and severe by consuming alcohol. Harmful effects of alcohol on the fetus and the development of cancer in different tissues demonstrated recently and eventually lead to death.

Conclusion: According to scientific literature, the damaging effects of alcohol consumption and its effects on human health will be demonstrated.

Keywords: Alcohol, Health, Consumption, Effect

Hair Follicle Stem Cell transplantation accelerated cutaneous wound healing trough SDF -1 α /CXCR4 axis.

Fatemeh Karimian¹, Safa Shariat¹, Fatemeh Changizi¹, Fatemeh Heidari²

1-Department of Laboratory Sciences, Qom University of Paramedical Science, Qom, Iran

2-Assistant Prof., Department of Anatomical Sciences, Qom University of Medical Science, Qom, Iran

Objectives: various organs respond to tissue damage such by increasing expression or secretion of SDF-1. The SDF-1/CXCR4 axis is important in the recruitment of stem cells to the sites of injury. However, the possible role of this axis in skin wound healing has received low attention to date.

Methods: Animals (male rats) were divided into three groups: 1) Control (non-treated), 2) Vehicle (PBS) and 3) HFSCs (treated with Hair Follicle Stem Cells). The Bulge region of rat whiskers was isolated and cultured, then transplanted to wound site. At the end of the treatment period, in three different days (3,7 and 14) molecular assessments (RT-PCR) for VEGF and SDF-1a were done.

Results: Angiogenesis (VEGF level) and SDF-1a expression and protein secretion in HFSCs groups were more significant compare with control group ($P < 0.05$).

Conclusion: Transplantation of HFSCs, induce secretion of SDF-1 in wound bed and play important role in wound repair.

Keywords: HFSCs, Wound healing, SDF-1a, CXCR4.

The bench of Hair Follicle Stem Cells in in wound healing of Rat

Reyhaneh Nourian ¹, Zahra Shokrollahi ¹, Fatemeh Heidari ²

1- Medical student, Faculty of Medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

2-Anatomy Department, Faculty of Medicine, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

Objectives: Skin with many important functions comprising thermoregulation, sweat production, as a barrier against pathogens is the largest organ of the body; therefore, it is essential to treat any disruption of its normal anatomic structure as soon as possible. Current therapies including surgery wound dressing, topical negative pressure, and skin substitutes are not effective in all circumstances and it is essential to develop innovative techniques to improve wound healing. Cell therapy, especially treatment with stem cells has become as a possible solution for wound healing. In this study we evaluate the effect of hair follicle stem cells transplantation and SDF-1/CXCR4 axis in cutaneous wound healing in Rats.

Materials and Methods: Animals (male Wistar rats) were divided into five groups: 1) Control (non-treated), 2) Vehicle (PBS), 3) HFSCs (treated with HFSCs). The Bulge region of rat whiskers was isolated and cultured in DMEM/F12, then transplanted to wound site. At the end of the treatment period, molecular assays (ELISA) Was performed.

Results: The wound healing percent as well as expression of SDF-1, CXCR4 in HFSCs groups were significant compared with control group ($P < 0.05$). Morphological analysis of wounds exhibited wound closure in all groups.

Conclusion: Transplantation of hair follicle stem cells had potential capability for cutaneous wound healing in Rats. However with increasing the SDF-1 expression level in in the injured area, HFSCs can recruit other stem cells and contribute to wound repair with SDF-1/CXCR4 axis.

Keywords: HFSCs, Wound healing, Rat, SDF-1, CXCR4

Assessment of Hair follicle Stem Cell specific markers in vitro

Masoud Ahmadi

Medical Student of Qom University of medical science, Qom, Iran

Introduction: Hair follicles are able to regenerate themselves through hair cycle in order to produce new hair. Hair follicle stem cells which are responsible for hair growth and cycling are reside in bulge region. Bulge area harbors cells with high proliferative capacity; these cells are label retaining and slow-cycling and differentiate into distinct lineage.

Hair follicle is wonderful model to study stem cell biology in order to obtain efficient techniques in cell therapy and clinical application. In this study we explore the stem cell markers of these cells.

Method: Bulge cells from dissected adult rat whisker hair follicles were isolated and cultured medical student osuccessfully, and then special markers were detected using flow cytometry.

Result: Given the rapid proliferation after 6-8 days, the bulge cells started to accumulate around the bulge fragment and formed cell colonies. Then, cells migrated from the cell colonies. These results showed bulge cells have high proliferative activity in vitro.

The flow cytometry results showed bulge cells were CD34-positive, nestin-positive, but K15-negative. The expression of CD34, nestin, and K15 was 93%, 70.9%, and 6.8%, respectively.

Conclusion: Variety of adult stem cell populations from the skin and hair follicle were identified. Adult stem cells such ashair follicle stem cells, which has stem cell markers, might become an accessible source for autologous cell-replacement therapy.

Keywords: Wound healing, HFSC

Neuroprotective effect of Intravenous magnesium sulphate in acute ischemic stroke. A systematic review and meta-analysis

Hossein yusefi^{1*}, Samira khani² Ehsan sharifipour³

1- Student, Department of Surgical technology, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

2- Assistant professor, Department of pharmacology, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

4- Assistant professor, Department of neurology, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran

Background: Stroke or cerebrovascular accident is a disruption of the blood supply to the brain and an accruing loss of brain function. It can occur because of lack of blood flow (ischemia) caused by thrombosis or arterial embolism or by hemorrhage. Magnesium sulfate has neuroprotective effects and reduces infarct volume in animal models of stroke. This meta-analysis, reviews all study about effect of magnesium sulphate in acute ischemic stroke.

Search Method: The relevant empirical literature was identified by searching several electronic databases: Main domestic databases; Iran-Medex, Irandoc, and also in international databases; PubMed and NLM Gateway (for MEDLINE), Institute of Scientific Information (ISI), SCOPUS and EMBASE, between January 1991 to November 2017. The search was performed by cross-referencing the words "acute ischemic stroke and IV magnesium sulphate" or etc. The analyses were conducted with STATA software, version 12.0.

Result : The reported prevalence is presented as percent and 95% confidence interval. The search yielded 304 publications that were related to inclusion criteria. According to titles, 116 publications were excluded as clearly ineligible, leaving 14 for further review. Of these 14 studies, 2 had been reported that intravenous magnesium sulphate (4gr stat and 1gr/hr) in ischemic stroke had significant beneficial effect on acute phase of stroke patients, while 12 studies determine IV magnesium sulphate had no significant effect on mortality in some patient but may reduce duration of hospitalization.

Conclusion: Neuroprotection is a relatively newer approach in the management of stroke. Magnesium is the second most common intracellular ions also vasodilators of the cerebral circulation and act pharmacologically as noncompetitive antagonists of the N-methyl-D-aspartate vasodilatation of large and small vessel vascular beds causing increased cerebral blood flow. This results of the current study indicated that effectively protected the brain. These activities can be supposed the main factors responsible for the neuroprotective effect of magnesium.

Key word: Magnesium, stroke, antioxidant,

Application of Hair Follicle Stem Cells in cutaneous wound healing of Rats

Atena Abdollahi rad^{1*}, Zeinab sadat Kiaei¹, Maryam Nabi Gol¹, Shakiba soltani shirazi¹, Fateme Heidari²

1-Department of Laboratory Sciences, Qom University of Paramedical Science, Qom, Iran

2-Assistant Prof., Department of Anatomical Sciences, Qom University of Medical Science, Qom, Iran

Objectives: Skin has important roles such as being the largest organ of the body, thermoregulation and barrier protection against a variety of events; so it is essential to cure the any disruption of cutaneous wounds as soon as possible. Skin wound healing become a serious clinical problem especially after surgery and sever injury of skin. Skin cells are highly accessible, and hair follicles can be isolated as discrete populations; so it makes them an ideal source of cells for autologous or allogeneic applications.

Methods: Male Rats were divided into three groups. Briefly, after anesthesia with the appropriate dose of ketamine, xylazine the dorsum skin of rats was shaved, and cleaned with betadine. Full thickness excisional wounds were created using biopsy punch and Hair follicle Stem Cells (HFSC) applied to the wound site. The animals were housed individually. Wound healing was recorded with digital photographs. At the end of the treatment period, histological assessments (Masson's trichrome staining), were performed.

Result: Morphological analysis of wounds exhibited wound closure. Histological analysis of Masson's trichrome stained photomicrographs showed re-epithelialization and dermal structural regeneration properly. In the other hands, the diameter of epidermis, Amount of collagen formation and wound healing percent in HFSCs groups were significant compared with control group ($P < 0.05$).

Conclusion: Cell therapy and utilization of embryonic or adult stem cells in tissue regeneration is emerging concept in medicine. Recent studies demonstrated that a stem cell population in bulge region of hair follicle could differentiate into keratinocytes, neurons, glia, melanocytes, smooth muscle cells and blood vessels; so transplantation of hair follicle stem cells had potential capability for cutaneous wound healing in Rats.

Keywords: Wound healing, HFSC, Skin.